

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KUŞAKLARA GÖRE BİREYLERİN
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİ KULLANIM AMAÇLARI ve
EPİSTEMOLOJİK İNANÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

ELİF KOCAAĞALAR AKİNCE

DANIŞMAN
DOÇ.DR. EMİNE ŞENYUVA

HEMŞİRELİKTE EĞİTİM ANABİLİM DALI
HEMŞİRELİKTE EĞİTİM TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL-2020

Bu çalışma 13.01.2020 Tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Hemşirelikte Eğitim Anabilim Dalı, Hemşirelikte Eğitim Tezli Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ

Doç. Dr. Emine şENYUVA
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Florence Nightingale Hemşirelik Fakóltesi

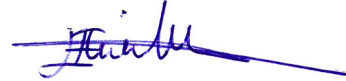
Doç. Dr. Sevim ULUPINAR
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Florence Nightingale Hemşirelik Fakóltesi

Doç. Dr. Esra UğUR
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakóltesi

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığı beyan ederim.

Elif KOCAAĞALAR AKİNCE

TEZ ONAYI

Bu çalışma 13.01.2020 Tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Hemşirelikte Eğitim Anabilim Dalı, Hemşirelikte Eğitim Tezli Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ

Doç. Dr. Emine şENYUVA
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Doç. Dr. Sevim ULUPINAR
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Doç. Dr. Esra UğUR
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığı beyan ederim.

Elif KOCAAĞALAR AKİNCE

İTHAF

“Bu çalışmayı, hayatımın her safhasında benden sevgisini ve desteğini esirgemeyen, beni yetiştiren anneme, babama, her zaman benim en iyi arkadaşım olan canım kardeşim Esmâ’ya ve biricik eşim Bora Akince’ye ithaf ediyorum.”

TEŞEKKÜR

Araştırmamın gerçekleştirilmesinde yardımlarını ve desteğini esirgemeyen,
tez çalışmamın her satırında büyük emeği olan danışmanım, değerli hocam

Doç. Dr. Emine ŞENYUVA' ya,

Önerileri ve bilgileri ile bana yol gösteren, hemşirelik eğitiminde ufkumu
genişletmemi sağlayan Hemşirelikte Eğitim Anabilim Dalı öğretim üyelerinden değerli
hocalarım

Prof. Dr. Hülya KAYA ve Doç. Dr. Sevim ULUPINAR'a,

Hayatımın her anında maddi ve manevi desteğini asla esirgemeyen, canım
anneme ve babama, biricik kardeşim Esmâ'ya ve tez çalışmamda beni desteği ile hiç
yalnız bırakmayan ömrümü paylaştığım eşim

Bora AKİNCE'ye,

ve adını sayamadığım katkıda bulunan herkese tüm kalbimle teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI	ii
BEYAN.....	iii
İTHAF.....	iv
TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ.....	ix
SEMBOLLER / KISALTMALAR LİSTESİ	x
ÖZET	xi
ABSTRACT	xii
1. GİRİŞ VE AMAÇ.....	1
2. GENEL BİLGİLER	5
2.1. Bilişim Teknolojileri.....	5
2.1.1. Temel Kavramlar	5
2.1.1.1. Bilişim.....	5
2.1.1.2. Teknoloji	7
2.1.1.3. Bilişim Teknolojileri.....	9
2.1.2. Bilişim Teknolojilerinin Tarihsel Gelişimi	10
2.1.3. Bilişim Teknolojilerinin Yarar ve Sınırlılıkları	13
2.2. Epistemolojik İnançlar	15
2.2.1. Temel Kavramlar	15
2.2.1.1. İnanç	15
2.2.1.2. Epistemoloji	17
2.2.1.3. Epistemolojik İnançlar	19
2.2.1.4. Epistemolojik İnançların Gelişimini Etkileyen Etmenler	20
2.3. Kuşaklar	21
2.3.1. Kuşak Kavramı.....	21
2.3.2. Kuşakların Sınıflandırılması	23
2.3.2.1. Sessiz Kuşak ve Özellikleri.....	24
2.3.2.2. Nüfus Patlaması (Baby Boomers) Kuşağı ve Özellikleri.....	25

2.3.2.3. X Kuşığı ve Özellikleri.....	26
2.3.2.4. Y Kuşığı ve Özellikleri.....	28
2.3.2.5. Z Kuşığı ve Özellikleri	29
2.4. Kuşakların Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları ve Epistemolojik İnançları Arasındaki İlişki.....	30
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	33
3.1. Araştırmanın Amacı.....	33
3.2. Araştırmanın Tipi.....	33
3.3. Araştırmanın Evreni ve Çalışma Grubu.....	33
3.4. Veri Toplama Araçları	34
3.4.1. Bilgi Formu (EK 1).....	34
3.4.2. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği (EK 2).....	34
3.4.3. Epistemolojik İnanç Ölçeği (EK 3).....	35
3.5. Verilerin Toplanması	37
3.6. Araştırmanın Etik Yönü.....	37
3.7. Verilerin Analizi	37
3.8. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	38
3.9. Araştırmanın Güçlükleri	38
4. BULGULAR.....	39
4.1. Kuşaklara Göre Bireylerin Sosyodemografik Özellikleri.....	40
4.2. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Durumları.....	41
4.3. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları	43
4.4. Kuşaklara Göre Bireylerin Epistemolojik İnançları.....	47
4.5. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları ile Epistemolojik İnançları Arasındaki İlişki	52
5. TARTIŞMA.....	57
5.1. Kuşaklara Göre Bireylerin Sosyodemografik Özellikleri.....	58
5.2. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Durumları.....	58
5.3. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Durumları	62
5.4. Kuşaklara Göre Bireylerin Epistemolojik İnançları.....	65
5.5. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları ile Epistemolojik İnançları Arasındaki İlişki	67
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	71

7. KAYNAKLAR	75
EK 1. BİLGİ FORMU	93
EK 2. BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA ÖLÇEĞİ (BTYÖ)	95
EK 3. EPİSTEMOLOJİK İNANÇ ÖLÇEĞİ (EİÖ).....	96
EK 4. ETİK KURUL İZİNİ	97
EK 5. BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA ÖLÇEĞİ KULLANIM İZİNİ	100
EK 6. EPİSTEMOLOJİK İNANÇ ÖLÇEĞİ KULLANIM İZİNİ.....	101
EK 7. ASGARİ BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU	102
İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI.....	103
ÖZGEÇMİŞ	104

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3-3-1: Bireylerin kuşaklara göre dağılımı.....	34
Tablo 3-4-2-1: Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut maddeleri ve olası puan aralıkları.....	35
Tablo 3-4-3-1 Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt faktör maddeleri ve olası puan aralıkları.....	36
Tablo 4-1-1: Kuşaklara göre bireylerin sosyodemografik özellikleri.....	40
Tablo 4-2-1: Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım durumları.....	41
Tablo 4-3-1: Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği madde puan ortalama ve standart sapma değerleri.....	43
Tablo 4-3-2: Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut madde puan ortalama ve standart sapma değerleri.....	44
Tablo 4-3-3: Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut madde puan ortalamalarının karşılaştırılması.....	45
Tablo 4-4-1: Bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği madde puan ortalama ve standart sapma değerleri.....	47
Tablo 4-4-2: Bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt faktör madde puan ortalama ve standart sapma değerleri.....	49
Tablo 4-4-3: Kuşaklara göre bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve faktör madde puan ortalamalarının karşılaştırılması.....	50
Tablo 4-5-1: Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği ile Epistemolojik İnanç Ölçeği puanları arasındaki ilişki	52

SEMBOLLER / KISALTMALAR LİSTESİ

BTYÖ: Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği

EİÖ: Epistemolojik İnanç Ölçeği

TDK: Türk Dil Kurumu

UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

ARPANET: The Advance Research Projects Agency Network

ARPA: The Advance Research Projects Agency

DNS: Domain Name System

www: World Wide Web

WAN: Wide Area Network

LAN: Local Area Network

POS: Point of Sale

RFID: Radyo Frekansı ile Tanımlama

ÖZET

Kocaağalar Akince, E. (2020). Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları ve Epistemolojik İnançları Arasındaki İlişki. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Hemşirelikte Eğitim ABD. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Araştırma, farklı kuşaklardaki bireylerin bilişim teknolojilerinden yararlanma durumları ile epistemolojik inançları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı nitelikte gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde yaşayan toplam 15.029.231 kişi oluşturmuştur. Kuşaklara göre örnekleme alınacak kişi sayısı, nüfusun kuşaklara göre dağılımı ölçüt alınarak tabakalı örnekleme yöntemiyle hesaplanmıştır. Araştırma gönüllü olarak araştırmayı kabul eden 781 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Her bir kuşaktan örnekleme alınacak kişi ise, gelişigüzel örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama araçları olarak; Bilgi Formu, Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği ve Epistemolojik İnanç Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS windows programı kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması $30,40 \pm 17,06$ olup %60,9'u kadındır. %31,1'i üniversite ve lisansüstü program mezunudur. Bireylerin tamamı bilişim teknolojilerini kullanmaktadır. Bilişim teknolojilerini kullandığını ifade eden bireyler bilişim teknolojisi olarak öncelikle mobil telefon, internet, televizyon, bilgisayar kullandıklarını ifade etmiştir. Sessiz kuşaktaki bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puan ortalaması diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin puan ortalaması X, Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, X kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Z kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p < ,05$). Y kuşağındaki bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam puan ortalaması Sessiz, Nüfus patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p < ,05$). Tüm kuşaklardaki bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasında bir ilişki saptanmamıştır ($p < ,05$). Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda; Bilişim teknolojileri ile ilgili yapılacak eğitimlerin, her bir kuşağın öğrenmeye yatkınlığının farklı olduğu dikkate alınarak hazırlanması, yürütülmesi, sonuçlarının değerlendirilmesi; kuşaklara göre bireylerin epistemolojik inançlara bakış açılarını yeniden gözden geçirmelerini sağlamak amacı ile çalıştaylar, toplantılar vb. eğitim etkinliklerinin düzenlenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kuşak, Bilişim Teknolojileri, Epistemolojik İnanç, Bilişim, Epistemoloji

ABSTRACT

Kocaağalar Akince, E. (2020). According to Generations, Individuals the Relationship Between the Purpose of Using Information Technologies and Their Epistemological Beliefs. İstanbul University-Cerrahpasa, Institute of Graduate Studies, Department of Nursing Education. Master's Thesis. İstanbul.

In this research, descriptive and research seeking was carried out in order to determine the relationship between the epistemological beliefs and the utilization of information technologies of individuals of different generations.

The population of the study consisted of 15.029.231 people living in İstanbul. The number of people to be sampled according to the generations was calculated by stratified sampling method by taking the distribution of the population according to the generations as criteria.

The study was conducted with 781 people who voluntarily accepted the study. Persons to be sampled from each generation were determined by random sampling method. As data collection tools; Information Form, Information Technology Utilization Scale and Epistemological Belief Scale were used. SPSS windows program was used in the analysis of the obtained data.

The average age of the individuals participating in the research is $30,40 \pm 17,06$ and %60,9 of them are women, %31,1 are university and graduate programs. All individuals use information technologies. Individuals who stated that they use information technologies stated that they primarily use mobile phones, internet, television, computers as information technology. The total score average of the Information Technology Scale of individuals in the silent generation is significantly lower than ($p < ,05$) the average score of individuals in other generations, the average score of individuals in the population explosion zone is from the average score of individuals in the X, Y and Z generation, the average score of individuals in generation X is from the mean score of individuals in generation Y and Z, the average score of individuals in generation Z is from average of individuals in generation Y ($p < ,05$). The total score average of the Epistemological Belief Scale of individuals in generation Y is Quiet, Population explosion is significantly lower than the average score of individuals in generation X and Z ($p < ,05$). No relation was found between the purposes of using information technologies and epistemological beliefs of individuals in all generations ($p < ,05$). In line with the results obtained from the research; Training on information technologies should be prepared, carried out and evaluated, considering that each generation has a different tendency to learn; according to the generations, it may be suggested to organize educational activities such as workshops and meetings in order to enable individuals to review their perspectives on epistemological beliefs.

Key Words: Generations, Information Technology, Epistemological Beliefs, Information, Epistemology

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Günümüzde küreselleşme; bilimsel bilgi ve teknolojide, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda hızla değişim ve gelişmeler yaşanmasına neden olmaktadır (Acat, Tüken ve Karadağ, 2010; Şeref, Yılmaz ve Varışoğlu, 2012; Kürşad, 2015). Bu değişim ve gelişmeler bireylerden beklenen özellikleri de değiştirmekte (Çelebi-Uzgur, 2014), bireylerin bilgiye ulaşma, etkili kullanma ve sunma, eleştirel düşünme, sorgulama, yaşam boyu öğrenme ve öğrenmeyi öğrenme gibi becerilere sahip olmalarını gerektirmektedir. Bu özelliklere sahip bireyleri ve toplumları oluşturmada ise bireysel, toplumsal, sosyo-kültürel, sanayi, ticaret, eğitim, sağlık vb. birçok alanda kullanılan bilişim teknolojilerinden yararlanılması önem kazanmaktadır (Çelebi-Uzgur, 2014; Özmusul, 2011; Önce ve Marangoz, 2012; Sözbilir, 2013).

Bilişim teknolojileri; insanlığa kazandırdığı olanaklar yönünden en önemli teknolojik gelişmelerden biri olup “bilginin üretilmesi, işlenmesi ve iletilmesi süreçlerinde kullanılan fiziksel ya da kavramsal araçların tümüdür” (Aruk, 2008). Günümüzde toplumların ve bireylerin gelişmişlik düzeylerinin belirlenmesinde önemli rol oynayan bilişim teknolojileri; sanayi, eğitim, sağlık, ticaret vb. birçok alanda kullanılmakta, bireylere istedikleri yer ve zamanda bilgiye erişimleri açısından fırsat eşitliği, hız ve esneklik sağlamakta, eğitim-öğretim fırsatlarını arttırmakta, çeşitli bilgilere ve derslere/kurslara/programlara erişimlerini kolaylaştırarak kendi kendine öğrenme becerilerini geliştirmekte, onları geleceğe hazırlayarak yaşam boyu profesyonel gelişimlerini desteklemekte, öğrenme-öğretme sürecinin tasarlanmasına, yürütülmesine, değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır (Akin, 1998; Papazoglou ve Tsalgatiidou, 2000; Gatto ve Tak, 2008; Işık ve Kaya, 2011; Seyrek, 2011). Artan bilişim teknolojileri kullanımı ayrıca, bireylerin bu teknolojileri nerede ve ne zaman kullanabileceklerini, bağımsız öğrenmelerini ve epistemolojik inançlarını da önemli ölçüde etkilemektedir (Imision, Taylor, 2001; Pelgrum ve Law, 2003; Hepp, Hinostroza, Laval ve Rehbein, 2004; Midoro, Bocconi, Martin, Pozzi ve Sarti, 2003; Passey, Rogers, Machelland Mchugh, 2004; Özmusul, 2010).

Bilginin ne olduğu, bilgiye olan inanç ve bu inancın bilgiyi elde etme ve yapılandırma sürecine nasıl etki ettiği gibi kavramları kapsayan epistemolojik inanç kavramı, çok boyutlu bir kavramdır (Hofer 2001, Kaynak: Kürşad, 2015). Epistemolojik inançlar; bireylerin, bilginin ne olduğu, bilme ve öğrenmenin nasıl gerçekleştiği ile ilgili öznel inançlarıdır (Yılmaz, 2007). Epistemolojik inançlar özellikle “bilginin tanımı, bilginin yapılanması, bilginin değerlendirilmesi, bilginin pozisyonu ve bilginin oluşumu” hakkındaki inançları kapsamaktadır (Aypay, 2011). Epistemolojik inançların gelişimini bireylerin; kavrama, akıl yürütme, düşünme düzeyleri ve öğrenme becerileri (Schommer, 1990; King ve Kitchener, 1994; Magolda, 1992; Hofer ve Pintrich, 1997), içinde buldukları sosyo-kültürel çevre (Liang ve Tsai, 2010; Lin, Deng, Chai ve Tsai, 2013), bilişsel ve fiziksel gelişim (yaş vb.) durumu, cinsiyeti, aile yapısı, eğitim düzeyleri (Deryakulu, 2004b), akademik performansları/başarıları (Cano, 2005; Deryakulu, 2004b), öğrenim gördükleri alanlar (Hammer, 1994; Paulsen ve Wells, 1998; Hofer, 2000) gibi özellikler etkilemektedir. İlgili araştırmalarda da bireylerin epistemolojik inançlarını yaş ve eğitim düzeyi, cinsiyet, kültürel farklılıklar, aile ve ev ortamı, beceri ve zekâ, öğrenim gördükleri alanlar ve öğrenme ortamları, bilgiyi seçme, yorumlama ve düşünme biçimleri vb. değişkenlerin etkilediği vurgulanmaktadır (Schommer, 1998; Schommer, 1993; Youn, 2000; Chan & Elliott, 2002; Schommer, 1990; Hofer, 2001; Neber & Schommer, 2002; Paulsen ve Wells, 1998). Araştırmalar ayrıca bilmenin ve bilginin doğasına yönelik sahip olunan inançların bireylerin öğrenme stratejilerini kullanmalarını, anlama ve okuduklarını anlamlandırma becerilerini, bilgiyi yapılandırmalarını ve kavramsal değişim yeteneklerini, akademik performanslarını ve düşünme eğilimlerini etkilediğini ortaya koymaktadır (Neber & Schommer, 2002; Schommer, 1990; Qian & Alvermann, 1995; Schommer, 1993; Kardash & Scholes, 1996).

İlgili literatürde bireylerin bilişim teknolojisi kullanım amaçlarının epistemolojik inançları üzerinde etkisinin olduğu, epistemolojik inançları gelişmiş bireylerin öğrenme konusunda daha başarılı oldukları vurgulanmaktadır (Deryakulu, 2004a; Deryakulu ve Büyüköztürk, 2005; Yılmaz, 2007). Ancak bireylerin bilişim teknolojisi kullanım amaçları ve epistemolojik inançları zamanla değişiklik göstermektedir. Bu değişimin nedenlerinden biri, kuşaklar ve kuşaklararası farklılıklardır. Genel olarak kuşak; benzer bir zaman diliminde doğmuş, ortak yaş ve hayat dönemlerini paylaşan ve yaşadıkları

belirli bir dönemin olayları, eğilimleri tarafından şekillendirilmiş kendine özgü özelliklere, davranışlara, değer yargılarına, güçlü ve zayıf yönleri sahip bireylerden oluşan topluluktur. Bu topluluklar/kuşaklar arasında bilişim teknolojisi kullanım amaçları ve epistemolojik inançlar açısından yaşanan farklılıklar, bilimsel ve teknolojik değişme ve gelişmelerden, içinde yaşanan toplumdaki, döneme özgü yaşanan olaylardan, değer yargılarından ve inançlarda yaşanan değişimlerden kaynaklanmaktadır (Bayhan, 2014; Keleş, 2011). McLuhan'ın ifade ettiği gibi günümüzde artık araç insanı şekillendirmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında bilişim teknolojilerinin kullanım amaçları ve epistemolojik inançları bireylerin içinde yaşadıkları kuşaklara göre farklılık gösteren birer belirleyicidir (Aktaş ve Çaycı, 2013).

Hemşireler/hemşire eğitimciler de farklı kuşaklardaki sağlıklı/hasta bireylere/topluma gerekirse hemşirelik öğrencilerine bakım ve eğitim vermektedirler. Bu süreçte hem toplumdaki tüm sağlıklı/hasta bireylere hem de hemşirelik öğrencilerine ulaşabilmeleri için onların içinde buldukları kuşakların özelliklerini bilmeleri önem taşımaktadır. Çünkü hemşire/hemşire eğitimcilerin her bir kuşağın kendine özgü olan özelliklerini bilmeleri sayesinde, farklı kuşaktaki sağlıklı/hasta bireylere, hemşirelik öğrencilerine ulaşabilecek, kuşaklararası farklılıkların yaşanması engellenecektir. Aynı zamanda hemşire/hemşire eğitimciler farklı kuşaklardaki bireylerin bilgiye nasıl ulaştıklarını, bilgiyi nerede ve nasıl kullandıklarını bir başka ifadeyle epistemolojik inançlarını, bilişim teknolojilerini öncelikli kullanım amaçlarını değerlendirerek yapılacak eğitim etkinliklerinde ve hemşirelik bakımlarında bu özellikleri dikkate alacak, farklı yöntem ve teknikler kullanacaklardır.

Literatür incelendiğinde farklı örneklem gruplarının bilişim teknolojisi kullanım amaçlarını (Hacısalıhoğlu Karadeniz, 2014; Şanlı, Bakır Arabacı ve Sünkür, 2012; Özmusul, 2011) ve epistemolojik inançlarını (Özkan ve Tekkaya, 2011; Dursun-Sürmeli ve Ünver, 2017; Aypay, 2011; Arslantaş, 2016) ayrı ayrı inceleyen araştırmalara ulaşılmıştır. Bilişim teknolojisi kullanım amaçları ile epistemolojik inançların ilişkisini ve kuşaklara göre değişip değişmediğini ortaya koyan herhangi bir araştırmaya ise rastlanmamıştır.

Bu bağlamda araştırmada, farklı kuşaklardaki bireylerin bilişim teknolojilerinden yararlanma durumları ile epistemolojik inançları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Bilişim Teknolojileri

Günümüzde küreselleşme; bilimsel bilgi ve teknolojide, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda hızla değişim ve gelişmeler yaşanmasına neden olmaktadır (Acat, Tüken ve Karadağ, 2010; Şeref, Yılmaz ve Varışoğlu, 2012; Kürşad, 2015). Bu değişim ve gelişmeler bireylerden beklenen özellikleri de değiştirmekte (Çelebi-Uzgun, 2014), bireylerin bilgiye ulaşma, etkili kullanma ve sunma, eleştirel düşünme, sorgulama, yaşam boyu öğrenme ve öğrenmeyi öğrenme gibi becerilere sahip olmalarını gerektirmektedir. Bu özelliklere sahip bireyleri ve toplumları oluşturmada ise bireysel, toplumsal, sosyo-kültürel, sanayi, ticaret, eğitim, sağlık vb. birçok alanda kullanılan bilişim teknolojilerinden yararlanılması önem kazanmaktadır (Çelebi-Uzgun, 2014; Özmusul, 2011; Önce ve Marangoz, 2012; Sözbilir, 2013).

2.1.1. Temel Kavramlar

2.1.1.1. Bilişim

Bilginin doğasını, işlenmesini ve bilgi, madde ve enerji arasındaki dönüşüm yollarını inceleyen, klasik bilgi teorisinden geliştirilen “Bilişim” kavramı, İngilizce “Information, Informatic” sözcüğünden türemiştir. İlk defa 1962 yılında Philippe Dreyfus tarafından kullanılmıştır (Wang, 2003). Türk dilinde kullanımı ise ilk defa Köksal (1981) tarafından hazırlanan “Bilişim Terimleri Sözlüğü” ’nde olmuştur (Sözbilir, 2013).

Bilişim;

Türk Dil Kurumu (TDK) Güncel Türkçe Sözlüğü (2019)’ne göre “insanoğlunun teknik, ekonomik ve toplumsal alanlardaki iletişimde kullandığı ve bilimin dayanağı olan bilginin özellikle elektronik makineler aracılığıyla düzenli ve akla uygun bir biçimde işlenmesi bilimi, enformatiktir” (<https://sozluk.gov.tr/>, 07.11.2019).

Cambridge Üniversitesi Sözlüğüne göre “elektronik bilgi toplama, düzenleme, depolama ve kullanma çalışmasıdır” (<https://dictionary.cambridge.org/>, 16.11.2019).

İskoçya’da bulunan Edinburgh Üniversitesi Bilişim Fakültesi (University of Edinburgh School of Informatics) tarafından yayımlanan “What is Informatics” başlıklı dökümanda “doğal ve mühendislik hesaplama sistemlerinin yapısı, davranışı ve etkileşimlerinin incelenmesi” şeklinde tanımlanmaktadır (www.ed.ac.uk, 16.11.2019).

Çakır ve Eryılmaz’a (2014) göre “bir sistemin çalışmasına destek olmak amacıyla verileri kaydeden, analiz eden, gerekli birimlere gönderen, hesaplayan ve interaktif olarak hizmet veren donanım ve yazılımlardır” (Çakır ve Eryılmaz, 2014).

Dülger’e (2004) göre “bireylerin iş alanında, sosyal alanda, dolayısıyla her alanda kullandıkları bilginin, bilgisayar gibi teknolojik cihazlar aracılığıyla belli kurallar çerçevesinde düzenlenmesi, algoritma adı verilen problem çözme adımlarının oluşturulması, verilerin depolanması, ihtiyaç duyulduğunda tekrar kullanılabilmesi bilimidir” (Dülger, 2004).

Wang’a (2003) göre “bilgi işlem ve bilgi işlem sorunlarını inceleyen, bilişsel bilim ve teorilerini kullanarak, bilgi işlem mekanizmalarını inceleyen disiplinlerarası bir bilgi yayılımıdır” (Wang, 2003).

Uluç (2003)’a göre “bilginin aktarılması, organize edilmesi, saklanması, tekrar elde edilmesi, değerlendirilmesi ve dağıtımı için gerekli olan sistemleri, şebekeleri, işlevleri, süreçleri ve etkinlikleri içeren bir bilgi bilimi ve teknolojisidir” (Uluç, 2003).

Micheal Fourman (2002)’a göre “bilgi bilimidir.” Doğal ve yapay sistemlerde bilginin temsilini, işlenmesini ve iletişimini inceler. Bilişimin bilgisayarlar, bireyler ve kuruluşlar tüm bilgileri işlediğinden, bilişimin hesaplamalı, bilişsel ve sosyal yönleri vardır (Fourman, 2002).

Erkan (1997)’a göre “girişimcilikte karar ve yönetim için gerekli olan bilginin toplanması, işlenmesi, değerlendirilmesi, dağıtım ve kullanımı olup eğitim, deneyim, bilgi işlem ve iletişim kavramlarının kendi içinde harmanlanmış halidir” (Erkan, 1997).

Köksal (1981)’a göre “insanoğlunun teknik, ekonomik ve toplumsal alanlardaki iletişimde kullandığı ve bilimin dayanağı olan bilginin, özellikle elektronik makineler aracılığıyla, düzenli ve ussal biçimde işlenmesi bilimi; bilgi olgusunu, bilgi saklama, erişim dizgeleri, bilginin işlenmesi, aktarılması ve kullanılması yöntemlerini, toplum ve insanlık yararını gözeterek inceleyen uygulamalı bilim dalıdır” (Köksal, 1981).

Genel olarak bilişim; teknik, ekonomik, sosyal, hukuk, sağlık, eğitim vb. alanlardaki verinin/bilginin saklanması, saklanan bu verinin/bilginin otomatik olarak işlenmesi, yani bilgi işleme, bilginin teknik araçlara en kolay ve en hızlı yoldan iletilerek bilgi akışının sağlanması, yani veri iletişimi, organize edilmesi, değerlendirilmesi ve aktarılmasıdır.

2.1.1.2. Teknoloji

Teknoloji; 20. yy'dan önce İngilizce'de faydalı sanatların tanımlanmasında ya da araştırılmasında nadir olarak kullanılan bir kavram iken bilimsel, teknolojik, sosyo-kültürel, ekonomik vb. değişme ve gelişmelerin önem kazandığı günümüz bilgi çağında hayatın her alanında önemli rol oynayan vazgeçilmez bir unsur haline gelmiştir.

Teknoloji kavramı 19. yy'da İngilizce, Fransızca ve Almanca'da ortak bir anlama gelmiş, her üç dilde de sanat üzerinden tanımlanmış ve sanayiye atıfta bulunmamıştır. Kavramın dönüşümüne Almanca "technik" kelimesi önemli katkıda bulunmuştur. "Technik" kelimesinin kullanımı ile birlikte yeni bir söylem ortaya çıkmış ve teknoloji mühendisler ve modern sanayiye hitap etmeye başlamıştır. Bu kavram ilk olarak Thorstein Veblen tarafından İngilizce literatüre dahil edilmiştir. Veblen (1904) tarafından gerçekleştirilen bu dönüşüm neticesinde birçok bilim adamı teknolojiyi, "sağlam bir şekilde ilerleme fikrine bağlı belirleyici bir anlayış" olarak tanımlamıştır (Schatzberg, 2006). Bu tarihten itibaren her yaş grubundaki bireylerin yararlandığı ve sürekli gelişme gösteren ve kendini yenileyen teknoloji kavramı farklı şekillerde tanımlanmıştır.

Teknoloji;

Türk Dil Kurumu (TDK) Güncel Türkçe Sözlüğü (2019)'ne göre "bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi, uygulayım bilimidir." "İnsanın maddi çevresini denetlemek ve değiştirmek amacıyla geliştirdiği araç gereçlerle bunlara ilişkin bilgilerin tümüdür" (sozluk.gov.tr, 16.11.2019).

Cambridge Üniversitesi Sözlüğü'ne (2019) göre "pratik, özellikle endüstriyel bilimsel keşiflerin kullanımı hakkında çalışma ve bilgidir" (<https://dictionary.cambridge.org/>, 16.11.2019).

Arthur (2009)'a göre "insan amacını yerine getirme aracı" dır (Arthur, 2009).

Şimşek ve Akın (2003)'a göre "bilimsel ve endüstriyel yöntemleri inceleyip, bunların sanayide uygulanabilir biçimdeki kullanımları ile ilgilenen bilim dalı ve bu şekilde elde edilen bilgilere dayalı olarak geliştirilen makineler, yöntemler vb.", "insanın çevresini değiştirmek için sahip olduğu ve kullandığı tekniklerin tümüdür" (Şimşek ve Akın, 2003).

Bilim ve Mühendislik Göstergeleri (Science and Engineering Indicators) (2002)'ne göre "zihinsel ve fiziksel çabanın uygulanmasıyla daha geniş bir değere ulaşmak için yaratılan hem maddi hem de manevi varlıklardır." Burada teknoloji "gerçek dünyadaki sorunları çözmek için kullanılacak alet ve makineleri, bilgisayar yazılımı ve işletme yöntemlerini" ifade etmektedir (Science and Engineering Indicators, 2002).

Simon (1983)'a göre "insanın, belirli bilimsel kuralları kullanarak fiziksel doğaya üstünlük kurması için tasarlanmış rasyonel bir disiplindir" (Simon, 1983).

McDermott (1981)'a göre "somut ve deneysel anlamda temel olarak, teknik beceri sahibi insanlardan oluşan küçük grupların örgütlü bir hiyerarşi yoluyla insanlar, olaylar ve makinelerden oluşan büyük gruplar üzerinde uyguladığı rasyonel kontrol sistemlerdir" (McDermott, 1981).

Leo Marx (1978)'a göre "kirli sanatkarlar dünyasının üstünde, büyük iş dünyası ve üniversite alanlarında faydalı sanatların yetiştirilmesine yardımcı araçlardır" (Aktaran: Schatzberg, 2006).

Finn (1960)'e göre "makine kullanımına ek olarak teknoloji içeren işlemler, sistemler ve hem insan ile hem de insansız yönetim ve kontrol mekanizmaları ve sorunlara, bu sorunların zorluk derecesine, teknik çözüm olanaklarına ve ekonomik değerlerine uygun geniş bir bakış açısıyla çözüm üretme yöntemidir" (Finn, 1960).

Genel olarak teknoloji; bireylerin yeni ürünler ortaya koymak için kullandıkları yol ve yöntemler, çevresini değiştirmek için sahip olduğu ve kullandığı teknikler ve onların bilgisini, o bilgiyle üretilen ürünler ve o ürünleri yaratma süreçleridir.

2.1.1.3. Bilişim Teknolojileri

Günümüz dünyasında en önemli güç “Bilgi”dir. Bilgiye ulaşmanın ve bu bilgiyi kullanmanın, bilgiden en üst düzeyde yararlanmanın ve bilgi çağının sürekli değişen koşullarına uyum sağlamanın en etkili ve kolay yolu ise Bilişim Teknolojileri’dir.

Bilişim teknolojileri;

Uzunboylu (2011)’ya göre “bilginin toplanmasında, işlenmesinde, depolanmasında, ağlar aracılığıyla bir yerden bir yere iletilip kullanıcıların hizmetine sunulmasında kullanılan iletişim ve bilgisayarlar dâhil bütün teknolojileri kapsayan teknolojilerdir” (Uzunboylu, 2011).

Bingöl-Meşe (2010)’ye göre “bilgi, iletişim ve teknoloji kavramlarının biraraya gelmesi ile oluşan bilginin iletişimi, işlenmesi, saklanması, alt yapıları ve teknolojileri ile günümüzün elektronik ve haberleşme alanındaki bilgisayar teknolojileridir” (Bingöl-Meşe, 2010).

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – UNESCO) (2006)’ne göre “teknolojinin iletilmesi, depolanması, ortaya çıkarılması, paylaşılması veya bilgiye erişilmesini sağlayan radyo, TV, video, DVD, telefon (sabit ve mobil), uydu sistemleri, bilgisayar ve network donanımı ve yazılımı ve bu teknolojiler tarafından sağlanan donanım ve hizmetlerdir (video konferans ve elektronik posta vb.)” (UNESCO, 2006).

Güleş ve Bülbül (2004)’e göre “verileri kaydetme, verileri saklama ve verileri belirli işlem süreçlerinden geçirip bilgilerin üretilmesi, üretilen bilgilere çeşitli ortamlardan erişilerek, saklanması ve bilgilerin aktarılması şeklindeki işlemlerin etkili ve verimli yapılmasına imkân tanıyan teknolojilerdir” (Güleş ve Bülbül, 2004).

Öğüt (2003)’e göre “bilgisayar ve iletişim teknolojilerini (donanım), verileri yönetim açısından yararlı üst bilgi ve üst bilgilere dönüştürme yöntemlerini (yazılım) kapsayan bağlantılı ve etkileşimli teknolojilerdir” (Öğüt, 2003).

Bharadwaj (2000)’a göre “bilişim teknolojileri temelli kaynakların (esnek organizasyon yapısı, insan kaynakları ve bilgi, sinerji gibi fiziksel olmayan kaynaklar), diğer kaynaklar ve yeterliliklerin bir kombinasyonudur” (Bharadwaj, 2000).

Sarıhan (1999)'a göre “bilginin toplanması, saklanması, işlenmesi, erişilmesi ve dağıtılmasına hizmet eden teknolojiler, uygulama ve hizmetlerin bütünü ve sistem üzerindeki bilgilerin tümüdür” (Sarıhan, 1999).

Akkoyunlu (1998)'ya göre “bilginin üretilmesi, toplanması, biriktirilmesi, işlenmesi, yeniden elde edilmesi, yayılması, korunması ve bunlara yardımcı olan araçlardır” (Akkoyunlu, 1998).

Ceyhun ve Çağlayan (1997)'a göre “bilginin toplanması, işlenmesi, saklanması ve gerektiğinde herhangi bir yere iletilmesini ya da herhangi bir yerden bu bilgiye erişilmesini sağlayan teknolojilerdir” (Ceyhun ve Çağlayan, 1997).

Bilişim teknolojileri elektronik ortamda bilgiye ulaşılmasını, elde edilmesini, kaydedilmesini, düzenlenmesini, kullanılmasını, içselleştirilmesini ve ağlar aracılığıyla başkalarıyla paylaşılmasını sağlayan donanım (bilgisayarlar, tarayıcılar, dijital kameralar, vb.) ve bilgisayar yazılımları (veritabanı ve çoklu ortam programları) ile telefonlar, belge-geçerler, modemler vb. bilgisayar teknolojilerini kapsar (Öğüt, Güleş ve Akgemci, 2005). Bilişim teknolojileri ayrıca; uydular, uydulardan sinyal alıp vermeye yarayan çanak antenler, kablolu ve kablosuz iletişimi sağlayan diğer donanım ürünleri, ses ve görüntüyü organize eden araçlar, sesli, resimli, metinli ve sayısal verilerin elde edilmesi, işlenmesi, saklanması ve dağıtımını yürüten mikroelektronığe dayalı hesaplama teknolojileri vb. iletişim teknolojilerini de içerir (Kağnıcıoğlu, 1998; Öğüt, Güleş ve Akgemci, 2005; TBMM, 2012).

2.1.2. Bilişim Teknolojilerinin Tarihsel Gelişimi

Bilgisayarın ticari alana taşınması ve kullanılması ile 1950'li yıllarda alt yapısını oluşturan bilişim teknolojileri, ekonomik olarak da öneminin anlaşılmasıyla alanda kullanımı yaygınlaşmıştır.

Bilişim teknolojilerinin tarihsel gelişimine bakıldığında dört ana dönemden bir başka ifadeyle 4 devrimden bahsedilebilir (Cohen-Almagor, 2011; Hauben, 2007);

1. dönem; 1473 - 1543 tarihleri arasında yaşayan Nicolaus Copernicus'un dünyayı ve dolayısıyla insanlığı evrenin merkezinden uzatan bilimsel temelli heliosentrik kozmolojiyi formüle ettiği dönemdir.

2. dönem; Charles Darwin (1809 - 1882) tarafından tüm yaşam türlerinin, zaman zaman ortak atalardan doğal seleksiyon yoluyla evrimleştiğini, böylece insanlığı biyolojik krallığın merkezinden değiştirdiğini gösterdiği dönemdir.

3. dönem; Sigmund Freud (1856 - 1939) tarafından zihnin bilinçsiz olduğunu ve baskıya maruz kaldığının gösterildiği dönemdir (Almagor, 2011).

4. dönem ise, bilgi devrimi ile başlayan bilişim dönemidir. Bilgi devriminin başlamasını sağlayan en önemli unsur ise internetin bulunması olmuştur. İnternetin ilk ortaya çıkması ARPANET (The Advance Research Projects Agency Network yani Gelişmiş Araştırma Projeleri Ajansı Ağı) denilen teknoloji ile olmuştur. ARPANET teknolojisinin ortaya çıkması Sovyetler Birliği'nin SPUTNIK ismi denilen uyduyu yörüngeye yerleştirmesi ve Soğuk Savaş şartlarında Amerika'ya karşı hava üstünlüğünü ele geçirmesi ile yakından ilgili olan bir husustur. Çünkü Amerika'da bilimin gelişmesine olağanüstü katkıda bulunmuştur. ARPANET teknolojisi de Joseph Carl Robnett Licklider'in bilgisayarların insanların diğer insanlarla iletişim kurmasına yardımcı olma konusundaki düşüncesi ile ortaya çıkmıştır. ARPANET teknolojisinin arkasında bulunan teknoloji ARPA'dır (Hauben, 2007). ARPA The Advance Research Projects Agency, Gelişmiş Araştırma Projeleri Ajansı anlamına gelmektedir. ARPA'nın çalışmalarının geliştirilmesi ile birlikte ARPANET kurulmuştur. ARPANET'in amacı birbirine bağlanan bilgisayarlar arasında bilgi paylaşımının yapılmasıdır.

İnternet'in bulunması için ilk adımın atılması 1969 yılında olmuştur. 1969 yılında ağ (network) 4 bilgisayar arasında kurulmuştur. Bu 4 bilgisayar Los Angeles California Üniversitesi, Stanford Research Institute, Utah Üniversitesi ve Santa Barbara California Üniversitesi'nde bulunmaktaydı. Bu bilgisayarların birbirine bağlanması internetin ilk adımlarıydı ve 1980'lerde ARPANET'ten internete geçiş, ağların birbirleri ile iletişim kurması, protokollerin oluşması, domain name system (DNS) geliştirilmesi ile sağlanmıştır. 1990'larda World Wide Web (www) ortaya çıkmış ve internetin gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır (Akyeşilmen, 2018).

Nolan ve Croson (1995) internetin gelişimini üç döneme ayırmıştır. Bu dönemler internetin bulunması sonrası dönemde bilişim teknolojilerinin gelişimi teknolojik ve fonksiyonel bakımdan göstermiş oldukları gelişim düzeylerine göre

sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmaya göre internet "bilgi işlem dönemi", "mikro dönem" ve "ağ dönemi"dir (Sözbilir, 2013; Şahin, Çetin ve Yıldırım, 2009).

- **Bilgi İşlem Dönemi (Data Processing Era, 1960-1980):** Bu dönemde veri işleme basit ve temel düzeyde gerçekleşmiştir. Buna bağlı olarak kayıt tutma, muhasebe işlemleri vb. işlemler yapılmıştır. Sistemin otomatik hale getirilmesi için COBOL programı kullanılmıştır. 1970'lere gelindiğinde karar destek sistemleri geliştirilmiş ve bilgisayar kullanımı otomasyon ile eş anlamlı olarak kullanılıp, sanayide mavi yakalı personelin yani işçilerin yerini almıştır. Sonrasında bilgi işçileri diye adlandırılan orta sınıf beyaz yakalı personel otomasyona geçmeye çalışmış; ancak donanım ve yazılım azlığı sebebi ile başarısızlıkla sonuçlanmıştır (Nolan ve Croson 1995, Kaynak: Sözbilir, 2013; Şahin, Çetin ve Yıldırım, 2009).

- **Mikro Dönem (Micro Era, 1980-1995):** Bu dönem iki adımdan oluşmaktadır. Bu adımlar bilişselleştirme ve içselleştirme adımlarıdır. Bilişselleştirme adımı üst düzey çalışanlar bilgilerini otomasyon ile alt seviyedeki çalışanlara aktarmada başarısız olmuşlar ve bunun neticesinde beyaz yakalı personelin masasında bilgisayarlar yaygınlaşmaya başlamıştır. İçselleştirme ise bilgi işlem döneminde ortaya çıkan elektronik çiplerin kişisel yaşam alanlarında kullanılması ile ortaya çıkmıştır. Örneğin arabalarda konfor, yakıt tüketimi, navigasyon gibi teknolojilerin kullanılması için mikro işlemciler bu dönemde kullanılmaya başlamıştır. Bunun yanında bankacılık işlemlerinde kullanılmak üzere ATM ve kredi kartları, Wide Area Network (WAN) ve Bölgesel Alan Ağları (LAN) geliştirilmiştir. Ayrıca bilgisayarların birbirine içte (internal) ve dışta (external) bağlanmalarına olanak sağlayacak sistemler geliştirilerek veri transferi sağlanmıştır (Nolan ve Croson, 1995; Laudon ve Laudon, 2011).

- **Ağ Dönemi (Networking Era, 1990-2010):** Ağ ortamının ortaya çıkması ile birlikte hem içsel hem dışsal bağlantılar ile firmalar yeni alanlara ulaşmışlardır. Bu dönemde bankacılıkta internet bankacılığı, POS (Point of Sale), mobil ödeme, akıllı televizyonların kullanılması sağlanmıştır (Nolan ve Croson, 1995).

- **Bilgisayar Sonrası Dönem (Post Computer Era/Computer +):** Bilgisayar sonrası dönemde en önemli adım artık nesnelerin internete bağlanmasıdır. Bu noktada ilk adım RFID (Radyo Frekansı ile Tanımlama) teknolojisinin ortaya çıkması önemli bir adım teşkil etmektedir. Nesnelerin internete bağlanması neticesinde bu konu

ile ilgili olarak nesnelerin interneti kavramı Kevin Ashton tarafından ortaya atılmıştır. 1998 yılında yaptığı tanım ile Ashton bu teknolojiyi geleceğin en önemli teknolojisi olarak görmüş (Aazam, Kahn, Alsaffar, Huh, 2014) ve bu konuda da haklı çıkmıştır. Gelineen noktada akıllı telefonlar insan hayatının önemli bir parçası olmuştur. Bunun yanında akıllı arabalar, akıllı buzdolapları başta olmak üzere sağlık alanından otomotiv teknolojileri alanına, otomotiv teknolojileri alanından çevre teknolojileri alanına kadar her alanda nesnelerin interneti teknolojisi kullanılmaktadır.

2.1.3. Bilişim Teknolojilerinin Yarar ve Sınırlılıkları

Günümüzde toplumların ve bireylerin gelişmişlik düzeylerinin belirlenmesinde önemli rol oynayan bilişim teknolojilerinin sanayi, eğitim, sağlık, ticaret vb. birçok alanda kullanımı bireylere ve kurumlara pekçok yarar sağlamaktadır.

Bilişim teknolojilerinin bireylere ve kurumlara sağladıkları yararlar şu şekilde sıralanabilir (Akın, 1998; Gatto ve Tak, 2008; Papazoglou ve Tsalgatidou, 2000; Işık ve Kaya, 2011; Seyrek, 2011);

- Bireylere hız ve esneklik sağlaması
- Bireylere istedikleri yer ve zamanda bilgiye erişimleri açısından fırsat eşitliği sağlaması
- Bireylerin eğitim-öğretim fırsatlarını arttırarak çeşitli bilgilere ve derslere/kurslara/programlara erişimlerini kolaylaştırması
- Bireylerin geleceğe hazırlanmalarını, yaşam boyu profesyonel gelişimlerini desteklemelerini sağlaması
- Bireylerin istediği yer ve zamanda kolayca içerik oluşturmalarına ve farklı içeriklere erişmelerine olanak sağlaması
- Eğitimde insangücü ve dış kaynaklar kullanılarak öğretme-öğrenme sürecinin tasarlanmasına, yürütülmesine, değerlendirilmesine olanak sağlaması
- Eğitimde simülasyon ve online/uzaktan eğitim yöntemlerinin kullanılmasını sağlaması

- Birey, toplum ve meslek üyelerini olaylar ve olgular karşısında daha güçlü hale getirerek, onlara yeni sorumluluklar yüklemesi
- Bireylerin/çalışanların hem aynı ortamda bulunan bireylerle ve birbirleri ile hem de farklı bölgelerde, statülerde çalışan bireylerle hızlı ve etkili iletişim kurmalarını, bilgi kaynaklarına ulaşabilmelerini, ağ üzerinden etkileşimli bilgi alışverişi yapmalarını sağlaması
- Bireylere ve kurumlara zaman ve kaynak tasarrufu sağlaması
- Kurum ve kuruluşların yeni küresel pazarlara girmelerine, ürünlerini ve hizmetlerini sunmalarına, süreçlerinin verimliliğini artırmalarına, yeni müşteriler kazanmalarına, kendilerine olan güven ve bağlılıklarını güçlendirmelerine fırsat vermesi
- Kurumların bilişim teknolojileri ile daha az sayıda çalışana ihtiyaç duymalarını ve personel maliyetlerinin önemli ölçüde azalmasına olanak sağlaması
- Daha az enerji tüketimi ile donanım kaynaklarının daha verimli kullanımı sonucu çevreye daha az zarar verilmesini sağlaması
- Bireylerin çalışır sistemlere çabuk ulaşılmasını, firmaların sermaye yatırımlarına gerek kalmadan, daha az maliyet ile pazara girmelerine olanak sağlaması

Bilişim teknolojilerinin bireylere ve kurumlara sağladığı yararların yanı sıra sınırlılıkları da söz konusudur.

Bilişim teknolojileri ile ilgili en büyük sınırlılık; birey güvenliği, kişisel güvenlidir. Günümüzde özellikle akıllı telefonların yaygınlaşması ile birlikte nesnelere hayatımızın her alanına girmiştir. Bu durum ister istemez güvenlik sorununu ortaya çıkarmaktadır. Weber (2015) tarafından yapılan araştırmada da internet korsanlarının (hackerlar) wireless üzerinden saldırılar yaptıkları böylece kişisel bilgileri ele geçirebildikleri vurgulanmaktadır. Bu noktadan düşünüldüğünde bilişim teknolojilerinin günlük yaşam içinde kullanılması bir başka ifadeyle nesnelere internete bağlanması

insan yaşamını ne kadar kolaylaştırsada kişisel güvenlik noktasında bireyleri önemli ölçüde sınırlandırmaktadır.

Bilişim teknolojilerinin bu sınırlılığının yanı sıra bireyler ve kurumlar açısından diğer sınırlılıkları da şu şekilde sıralanabilir (Gatto ve Tak, 2008; Güler, Şahinkaya & Şahinkaya, 2017);

- Bilişim teknolojileri erişim altyapılarının yaygın olmaması
- Bireylere ve kurumlara uygun olmayan yapıda olması
- Bilişim teknolojilerine ilişkin teknik sorunlar yaşanması
- Bireylerin bilişim (bilgi ve iletişim teknolojisi) okuryazarlığının olmaması
- Bilişim teknolojilerinin bireyler ve kurumlar açısından maliyetli olması
- Bilişim teknolojileri (cihaz, modem, uydu, internet vb.) erişim ücretlerinin yüksek olması
- Veri depolama alanlarında sıkıntılar yaşanması
- Uygun olmayan içerik, oyun bağımlılığı, sanal zorbalık, nefret söylemi, bilgi çarpıtma gibi kötüye kullanımının yol açtığı risklerin olması
- Bireylerin bilişim teknolojilerini bilinçli kullanımına yönelik kapsamlı politikaların geliştirilmemesi

2.2. Epistemolojik İnançlar

2.2.1. Temel Kavramlar

2.2.1.1. İnanç

Sosyoloji, felsefe, teoloji ve psikolojinin önemli çalışma alanlarından biri olan inanç, bireyin yaşamda karşılaştığı her türden olay, olgu, kişi ya da nesneyi nasıl algıladığını, anlamlandırıldığını ve ona karşı nasıl davrandığını belirleyen, birey tarafından kuşku duymaksızın “doğru” olduğu varsayılan içsel kabuller ya da önermeler, değerlendirme ve yargılamalardır (Deryakulu, 2004b; Güngör, 2016).

İnanç;

Türk Dil Kurumu (TDK) Güncel Türkçe Sözlüğü (2019)'ne göre “bir düşünceye gönülden bağlı bulunma; birine duyulan güven, inanma duygusu; inanılan şey, görüş, öğretisi; iman, itikat, akide” (<https://sozluk.gov.tr/>, 07.11.2019).

Hemşirelik Terimleri Sözlüğü (2015)'ne göre “kararlı ve güçlü yargı, ön kabul; doğruluğuna ilişkin yeterli bilgi olmadan bir önermenin doğruluğunu ve gerçekliğini benimseyici yahut reddedici ön tavır; bir düşünceye gönülden bağlı değildir” (Hemşirelik Terimleri Sözlüğü, 2015).

Cambridge Üniversitesi Sözlüğü (2019)'ne göre “bir şeyin var olduğundan veya doğru olduğundan emin olma duygusudur” (dictionary.cambridge.org, 16.11.2019).

İnsan Hakları ile ilgili dünyadaki en önemli kurumlardan biri olan ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini içinde barındıran Avrupa Konseyi'ne göre “bir şeyi doğru olarak kabul ettiğimizde, %100 emin olmasak bile ispat edebileceğimiz bir akıl halidir” (<https://www.coe.int/>, 16.11.2019).

Tarhan (2011)'a göre bilgi kuramı içinde inanç iki anlamda kullanılmaktadır. Birincisi; “Bir düşünceye gönülden bağlı olmaktır.” Ancak bu tanım psikolojik açıklamalar için yeterli değildir ve zayıf bir inancı ifade eder. İkincisi ve daha kabul göreni, doğru olanı “Soyut bir kavrama, beş duyu ile algılamadan, akıl yürütme ile inanmadır” (Tarhan, 2011).

Schwitzgebel (2011)'e göre “bir şeye inanmak, onu durum olarak kabul etmek veya doğru olarak kabul etmektir” (Schwitzgebel, 2011).

Genel olarak inanç;

- bireylerin düşünce ve davranışlarının önemli bir tanımlayıcısı ve yordayıcısıdır (Aydın ve diğ., 2017).
- genellikle zihnin bağımsız çalışmasını sağlar (Nespor 1987, Kaynak: Güngör, 2016).
- bireylerin aldıkları kesin yargıların/kararların belirlenmesini etkiler (Hofer ve Pintrich 1997, Kaynak: Demirel ve Çam, 2016). Ancak etnik köken, sosyo-ekonomik geçmiş, cinsiyet, yaş, yaşanılan bölge vb. özellikler bireylerin inançlarını etkilediği gibi, bireylerin sahip oldukları inançlar da

onların tutum ve davranışlarını, tepkilerini etkilemektedir (Brown ve Cooney 1982, Kaynak: Demirel ve Çam, 2016).

2.2.1.2. Epistemoloji

Epistemoloji; Parmenides, Herakleitos, Anaksagoras vb. ilk döneme ait Yunan filozoflarından, Sofistler, Sokrates, Platon ve Aristoteles gibi felsefi düşüncenin büyük filozoflarından 20. yy'ın başına kadar geleneksel felsefenin temel konuları arasında yerini almış, bilginin imkânına, kaynağına, sınırlarına, ölçütlerine ilişkin ilk sorular o günden bu yana hep gündemde olmuştur (Arslan, 2011).

Epistemoloji kavramı kökenini; Yunanca episteme (bilgi) ve logos (bilim) sözcüklerinden almaktadır. Episteme (doğru bilgi, mutlak bilgi); “bilgi felsefesi, bilgi teorisi, bilgi bilim veya bilgi kuramı” anlamına gelmektedir. Platon’a göre episteme; “gerçek varlıkların gerçek bilgisi olarak nous’un derinliklerinde hazır bulunan bilgidir” (Çelik, 2018).

Epistemoloji;

Doğru bilgi, bilimsel ya da sistematik bilgi, kanıtlanabilir olan gerekli bilgi için kullanılan bir kavram olan; bilme, doğruluk, gerekçelendirme ve inanç koşullarını sağlayan, önerme türünde ifade edilen yargı ve savlardır (Cevizci, 2010; Yazıcı, 2009; Terzi ve ark., 2015).

İnsan bilgisinin doğası ve gerekçesiyle ilgilenen, felsefenin incelediği “varlık, bilgi, ahlak, bilim, sanat, siyaset ve din” konularını içinde barındıran bir bilgi kuramıdır (Çüçen, 2001).

Bilimsel bilginin ne olduğu, bilginin akıl yoluyla mı üstün güçler yardımıyla mı kazandırıldığı, neyi bilebiliriz? varlıklar gerçekte oldukları gibi midir yoksa algıladıklarımız gibi midir? vb. sorulara cevap arayan bir felsefe alanıdır, felsefi olarak “bilen (özne) ile bilinenin (nesne) uyumudur” (Hofer ve Pintrich, 1997; Gözen, 2017; Çelik, 2018).

Bilgiyi ele alan, Bilgi nedir?, Bilginin kaynakları nelerdir?, İnsanlar nasıl bilir? vb. soruları araştıran ve yanıtlayan, bilginin doğruluğunu ve sınırlarını inceleyen, doğru ya da yetersiz bilgiyi birbirinden ayıran çalışma alanıdır (Buehl ve Alexander, 2001; Deryakulu, 2004a; Tezci ve Uysal, 2004; Yılmaz, 2007; Cevizci, 2010).

Neyin bilim olarak sayılması, neyin sayılmaması gerektiğine karar vermeyi sağlayan (Kim, 1988), bu bakış açısıyla insan bilgisinin olanaklarını, neyin biliniþ bilinemeyeceğini ve nasıl doğru bilgi elde edildiğini araştıran (Demir, 2012; Güngör, 2016; Gzen, 2017; elik, 2018), Hangi veriyi? ve Hangi inançları doğru kabul etmemiz gerekir? sorularına yanıt arayan felsefe alanıdır (Kim, 1988).

Türk Dil Kurumu (TDK) Güncel Türkçe Szluğu (2019)'ne göre “bilgi kuramı; bilginin temelini, bilim alanında uygulanan yöntemleri, sınır ve güvenilirlik bakımından inceleyip araştıran felsefe dalıdır” (<https://sozluk.gov.tr/>, 07.11.2019).

Mehdiyev (2011)'e göre “bilginin imknı ve tabiatına ilişkin sorunlarına cevap arar” (Mehdiyev, 2011).

Hofer ve Pintrich (2002)'e göre “insan bilgisinin doğası, kaynağı, sınırlılıkları, sistemi ve doğruluğudur” (Hofer ve Pintrich, 2002).

Aster (1994)'e göre “doğru olan bilginin yolu ve yöntemi üzerine bir bilimdir” (Aster, 1994).

Demir ve Acar (1992)'a göre “bilginin doğası, sınırları, güvenilirliği, geçerliliği ile elde edilme ve aktarılma biçimlerini inceleme, araştırma ve sorgulamayı konu edinen disiplindir” (Demir ve Acar, 1992).

Genel olarak epistemoloji; bir ilmin ya da ilmi görünüşlü bir sistemin; kullandığı kavramların, metodolojilerin, temelindeki modelin, dayandığı varsayımların, diyalektiğin, etkisi altında kaldığı metafizik doktrinlerin ve erişmiş olduğu sonuçların gerçekliğini ve bu gerçekliğin geçerlik sınırlarını saptayan aynı zamanda bunların doğruluğunu analiz ve temyiz eden bir ilim dalıdır.

2.2.1.3. Epistemolojik İnançlar

Bilginin ne olduğu, bilgiye olan inanç ve bu inancın bilgiyi elde etme ve yapılandırma sürecine nasıl etki ettiği gibi kavramları kapsayan epistemolojik inanç kavramı, çok boyutlu bir kavramdır (Hofer 2001, Kaynak: Kürşad, 2015).

Bireylerin bilginin ve öğrenmenin doğasına ilişkin inançlarını ifade eden epistemolojik inançlar, ilk defa bilişsel gelişim üzerine çalışan ve yapılandırmacı öğrenme kuramı kurucusu olan Piaget tarafından ortaya atılmıştır (Schommer, 1990). Piaget (1970) bilişsel gelişim yaklaşımında ‘bilme’ kavramını “epistemik sorun” olarak ele almış, “bilginin kaynağı nedir?” ve “bilginin doğruluğuna yönelik muhakeme nasıl gelişir?” gibi soruların yanıtlarını bireylerin biyolojik ve bilişsel gelişimleri ile ilişkilendirmiştir (Bahçivan, 2017).

Piaget’in çalışmalarından etkilenen Perry (1970) epistemolojik inançları; “bilginin ne olduğu, nasıl elde edildiği, mutlaklığı, sınırları ve ölçütüne ilişkin bireysel bakış açısının yansımaları” olarak ele almıştır.

Epistemolojik inanç;

Hofer (2001)'e göre “bilginin tanımı, bilginin yapılanması, bilginin değerlendirilmesi, bilginin pozisyonu ve bilginin oluşumu hakkındaki inançlardır” (Hofer 2001, Kaynak: Aypay, 2011).

Van der Sanden, Terwel ve Vosniadou (2000)'e göre “bireylerin ne olduğu ve nasıl bilgi edindiği hakkındaki inançları da dahil olmak üzere bilgi ve bilme ile ilgili sahip oldukları tüm inançlar, yeni öğrenme durumlarında benimsedikleri öğrenme kuramlarını etkileyen veya içselleştirilmiş öğrenme-öğretme çevrelerinin tümüdür” (Hornik, Johnson ve Wu, 2007).

Hofer ve Pintrich (1997)'e göre “bireylerin epistemolojik inançları; “bilginin kesinliği” (örn: bilgi geçici veya sabit), “bilginin sadeliği” (örn: bilgi mutlak ya da ilişkilidir), “öğrenmenin kaynağı” (örn: bilgi otoriteden alınabilir ya da sorgulanabilir) ve “öğrenmenin gerekçesi” (örn: makul bilginin yolu) olmak üzere dört boyuttan oluşmaktadır. İlk iki boyut bilginin doğası ile, son iki boyut öğrenmenin doğası ile ilişkilendirilmiştir” (Lin, Deng, Chai ve Tsai, 2013).

Schommer (1994)'a göre “bilginin elde edilme hızı, bilginin belirsizliği, bilginin yapısı, bilginin kaynağı ve bilginin elde edilmesi üzerindeki kontrol şeklinde kısmen birbirinden bağımsız beş farklı inanç boyutundan oluşan bir yapı, bir başka ifade ile bilginin ve öğrenmenin doğasına ilişkin inançlardır” ve bu boyutlar “bilginin kesinliği, bilginin organizasyonu, bilginin kaynağı, öğrenmenin hızı ve öğrenmenin kontrolüdür” (Schommer, 1994).

Genel olarak epistemolojik inançlar;

- bireyseldir ve bireysel deneyimler sonucu elde edilirler. Bu nedenle objektif değildirler.
- bireylerin anlama ve öğrenmelerini etkiler (Müller, Rebmann, ve Liebsch, 2008, Kaynak: Terzi ve ark., 2015).
- zamanla gelişip değişebilir (Bendixen ve Rule, 2004, Kaynak: Kürşad, 2015).
- bireylerin düşünce ve muhakeme süreçlerinin bir parçasıdır.
- bilişsel ve motivasyonel süreçlerle bağlantılıdır (Hofer ve Pintrich, 1997).
- bireylerin sadece bilginin doğasına ilişkin inançlarını değil, bilmenin ya da öğrenmenin doğasına ilişkin inançlarını da kapsar (Pintrich 2002, Kaynak: Eren, 2006).

2.2.1.4. Epistemolojik İnançların Gelişimini Etkileyen Etmenler

Epistemolojik inançların gelişimini;

- bireylerin;
 - kavrama, akıl yürütme, düşünme düzeyleri ve öğrenme becerileri (Schommer, 1990; Magolda, 1992; King ve Kitchener, 1994; Hofer ve Pintrich, 1997),
 - içinde buldukları sosyo-kültürel çevre (Liang ve Tsai, 2010; Lin, Deng, Chai ve Tsai, 2013).
 - bilişsel ve fiziksel gelişim (yaş vb.) durumu, cinsiyeti, aile yapısı, eğitim düzeyleri (Deryakulu, 2004b),
 - akademik performansları/başarıları (Deryakulu, 2004b; Cano, 2005),

- öğrenim gördükleri alanlar (Hammer, 1994; Paulsen ve Wells, 1998; Hofer, 2000),
- eğitimcilerin;
 - öğrenme-öğretme süreçlerini yapılandırmaları açısından epistemolojik inanç düzeyleri (Terzi, Şahan, Çelik ve Zöğ, 2015),
 - öğrenme-öğretme sürecini kavramsallaştırmaları (Chan ve Elliott, 2004),
 - yazılı bir materyalden okuduklarını anlamlandırma, kullanma becerileri (Kardash ve Howell, 2000),
 - bireysel ve mesleki performansları, akademik bilgi birikimleri, geçmiş yaşantıları/deneyimleri (Cano, 2005)

etkilemektedir.

2.3. Kuşaklar

2.3.1. Kuşak Kavramı

İnsan doğduğu, büyüdüğü her türlü bilişsel, fiziksel, sosyal ve psikolojik gelişimini sürdürdüğü toplum içerisinde yaşamını sürdürürken, öğrendiği tüm toplumsal kurallara uyma davranışını göstermektedir (Aytaç, 2009). Ancak toplumun gereksinimleri küreselleşme, bilimsel, teknolojik, ekonomik, kültürel değişme ve gelişmelerle değişmekte ve dolayısıyla farklı dönemlerde yaşayan insanlar arasında farklı davranışlar ve algılar ortaya çıkmaktadır. Günümüzde söz konusu bu davranış ve algı farklılıkları “kuşak” kavramıyla açıklanmaktadır.

Kuşak kavramının kökeninin Antik Yunan'a dayandığı, kelimenin kökeninin “genos” “genesthai” fiilinden gelmekte olduğu “var olmak”, “doğmak” anlamlarını taşıdığı ileri sürülmektedir (Joshi ve diğ., 2011; Lub ve diğ., 2014). Ancak kuşak olgusuna ilişkin ilk bilimsel ve sistematik çalışmalar Auguste Comte (1830-1840 yılları arasında) tarafından yapılmıştır. Comte'a göre, kuşaklar edindikleri deneyimleri kendilerinden sonraki kuşağa aktararak ortak öğrenmelerini sağlamakta, bu öğrenmelerini kalıcı hale getirmekte, böylece sosyal düzen sağlanmaktadır (Comte 1974, Kaynak: Latif ve Serbest, 2014).

Sosyolojik kuramda güçlü bir temele sahip olan “kuşak” kavramı, “nesil” ve “jenerasyon” kelimeleri ile de ifade edilmektedir (Schwarz, 2008; Delahoyde, 2009; Chen, 2010; Akdemir & Konakay, 2014; Başol & Çetin Aydın, 2014).

Kuşak;

Türk Dil Kurumu (TDK) Güncel Türkçe Sözlüğü (2019)’ne göre “yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın şartlarını, dolayısıyla birbirine benzer sorumluluklarla yükümlü olmuş kişiler topluluğudur” (<https://sozluk.gov.tr/>, 07.11.2019).

Felsefe Terimleri Sözlüğü (2019)’ne göre “aşağı yukarı aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın koşullarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları, yazgıları yaşamış, benzer ödevler ile yükümlü olmuş kişiler topluluğudur” (Akarsu, 2019).

Tarih Felsefesi ve Kültür Tarihi Sözlüğü (2019)’ne göre “yeni bir anlayışta yeni bir yaşama duygusunda, yeni biçimlerde birleşen, eskiden belirgin çizgilerle ayrılan kişilerin topluluğudur” (<https://sozluk.gov.tr/>, 07.11.2019).

Toplum Bilimleri Sözlüğü (2019)’ne göre “yaklaşık yirmi beş otuz yıllık yaş kümelerini oluşturan bireyler öbeği, göbek, nesil, batın, jenerasyon” (<https://sozluk.gov.tr/>, 07.11.2019).

Başol ve Çetin Aydın (2014)’a göre “ekonomik ve sosyal hareketler ile oluşmuş zaman aralıklarıdır” (Başol ve Çetin Aydın, 2014).

John Scott ve Gordon Marshall (2005)’e göre; “aynı zaman aralıklarında doğmuş, benzer değer yargılarını, davranış ve yaşam biçimlerini paylaşan, belli bir dönemin olay ve eğilimleri ile şekillenmiş, aynı düşünce ve eylemlere sahip kişiler topluluğudur” (Scott ve Marhsall 2005).

Smith ve Clurman (1998)’e göre “dünyadaki olaylar, doğal afetler, politika, ekonomik durum ve pop kültürü gibi ortak hayat tecrübelerini paylaşan bireyler topluluğudur” (Smith ve Clurman, 1998).

Jean-Claude Lagr ee (1991)'e göre ‐aynı zaman diliminde yaşamış, benzer toplumsal olayları yaşamış, benzer bir yaşam bağlamıyla toplumsallaşma sürecini yaşamış ve hatta aynı kolektif kimliğe ait olmuş bireylerden oluşan topluluktur‐ (Jean-Claude Lagr ee 1991, Kaynak: Smith ve Clurman, 1998).

Genel olarak kuşak; benzer bir zaman diliminde doğmuş, ortak yaş ve hayat dönemlerini paylaşan ve yaşadıkları belirli bir dönemin olayları, eğilimleri tarafından şekillendirilmiş kendine özgü özelliklere, davranışlara, değer yargılarına, g cl  ve zayıf yönlere sahip bireylerden oluşan topluluktur.

2.3.2. Kuşakların Sınıflandırılması

Sosyolojik kuramda g cl  bir temele sahip olan ‐kuşak‐ kavramı, yaklaşık 25-30 yıllık yaş kümelerini oluşturan, belirli bir dönemde, belirli bir bölgede ve o bölgenin kültüründe yetişen insanlar ifade edilmek istendiğinde kullanılmaktadır (Schwarz, 2008; Delahoyde, 2009; Chen, 2010, Akdemir & Konakay, 2014; Başol &  etin Aydın, 2014). Ancak biyolojik temelli bu tanımlar geçmişte ‐ebeveynler ve çocuklarının doğumları arasındaki ortalama zaman aralığı (yaklaşık arasındaki 20-30 yıl) dikkate alınarak yapılmıştır (Cennamo, 2005). Ancak bazı kaynaklarda bu yaş aralığının günümüzde ocuk sahibi olma yaşının artmasıyla birlikte 40 yıla kadar çıktığı, bazı kaynaklarda ise toplulukların hızlı değişen teknolojiler, toplumsal değerler, değişen kariyer algısı, çalışma koşulları vb. nedenlerle hızla değiştiğini bu nedenle de 20-30 yıllık dönemlerin kuşakların özelliklerini korumaları için fazla uzun bir zaman dilimi olduğu vurgulanmaktadır (McCrinkle ve Wolfinger, 2010; Başol &  etin Aydın, 2014). Bu nedenlerle kuşakları sadece bireylerin doğdukları zaman aralıklarını dikkate alarak sınıflandırmak doğru değildir, aynı zamanda tarihi ve toplumsal olay, durum ve koşulların (Howe & Strauss, 2000), kuşakları oluşturan topluluğu meydana getiren bireylerin deneyimlerinin, değerlerinin, düşüncelerinin ve davranışlarının da tanımlanması önem taşımaktadır (Zemke ve diğ., 2013).

Herbir kuşağın özellikleri tarihi ve toplumsal olayların, durumların, koşulların ve ve önceki kuşaklardan gelen aktarımların bir sonucu olarak şekillenmekte, böylece her kuşak kendine ait karakteristik özellikler, değer yargıları ve tutumlar sergilemekte, g cl  ve zayıf yönler taşımaktadır (Howe & Strauss, 2000; Zemke ve diğ., 2013). Bir kuşağı tanımlayan bu özellikler, bir kuşaktaki birçok kişiye tanımlayabilir ancak bir

kuşaktaki tüm bireylerin o kuşağa ait tüm özellikleri taşıması ve bu özellikleri yansıtması mümkün değildir (Lower, 2008).

Literatür incelendiğinde kuşaklar farklı şekillerde sınıflandırılmasına rağmen genel olarak kuşaklar, kuşakların kapsadığı yıllar ve bu kuşakların ayırt edici özellikleri beş başlıkta sınıflandırılmaktadır (Twenge, Campbell, Hoffman ve Lance, 2010; Adıgüzel, Batur & Ekşili, 2014; Castellano, 2014; Arslan & Staub, 2015).

- Sessiz Kuşak (1925-1945 yılları arasında doğanlar)
- Nüfus (Bebek) Patlaması Kuşağı (1946-1964 yılları arasında doğanlar)
- X Kuşağı (1965-1979 yılları arasında doğanlar)
- Y kuşağı (1980-1999 yılları arasında doğanlar),
- Z Kuşağı (2000 ve sonrası doğanlar)

2.3.2.1. Sessiz Kuşak ve Özellikleri

1925 – 1945 yılları arasında doğan bireylerin oluşturduğu ve “Gelenekselciler (traditionalists)”, “Erişkin (matures)” ya da “Savaş kuşağı” olarak da adlandırılan kuşaktır. Ülkemizde de nüfusun yaklaşık %7'sini oluşturan bu kuşak “Cumhuriyet” kuşağı olarak da adlandırılmaktadır (Toruntay, 2011).

Çağın en yaşlı kuşağı olmakla beraber İkinci Dünya Savaşı'nın çıktığı yıllarda savaşa katılamayacak kadar yaşı küçük olan bireylerden oluşmaktadır. Bu tarihlerde yaşanan İkinci Dünya Savaşı ve ekonomik sıkıntılar, kıtlık ve açlık, işsizlik, tasarruf etme vb. yaşam koşullarına maruz kalan ve bunların etkilerinin görüldüğü kuşaktır.

Bu kuşaktaki bireyler genel olarak (Lehto ve diğ., 2008; Gilbaugh, 2009; Levickaite, 2010; Yalçın, Sökmen ve Kulak, 2013; Berkup, 2014);

- Geniş ailelere, yerel sosyal gruplara ve yoğun komşuluk ilişkilerine önem verirler.
- Geleneklerine bağlıdırlar. Yaşamlarında düzeni ve dengeyi tercih ederler.
- Yaşam felsefeleri “yaşamak için çalışmaktır”.
- Kendilerini beklendik durumlarda, olaylardan korumak için otoriteye güvenmeyi seçerler.
- Disiplinli, pragmatik ve istikrarlıdırlar.

- Temel değerleri otoriteye saygı, sadakat, çok çalışma ve toplumsal değerlere adanmışlıktır.
- Güven duygusunu önemserler.
- Ekonomik güvenliği önemli gördükleri için uzun süre aynı işte kalır ve ömür boyu o işte çalışmayı seçerler.
- Para biriktirmeyi severler ve mütevazı bir hayat sürerler.

2.3.2.2. Nüfus Patlaması (Baby Boomers) Kuşağı ve Özellikleri

1945 – 1964 yılları arasında doğan bireylerden oluşan kuşaktır. İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra doğan bireyler sayıca çok fazla olduklarından dolayı, bu kuşak “Nüfus Patlaması” ya da “Bebek Patlaması”, “Soğuk Savaş” kuşağı olarak adlandırılmıştır. En kalabalık kuşak olarak kabul edilmesinden dolayı toplumu yeniden şekillendiren kuşak olarak kabul edilmiştir.

Bu dönemde doğan bireylerin okul ve gençlik yılları, 1960'ların karakteristik kültürel gelişiminin bir parçası olmuştur (Howe ve Strauss, 1991; Levickaite, 2010; Yalçın, Sökmen ve Kulak, 2013; Adıgüzel, Batur, & Ekşili, 2014; Başol ve Çetin Aydın, 2014). İkinci Dünya Savaşı, ABD ve SSCB arasında yaşanan Soğuk Savaş, İnsan Hakları Hareketi, 1963 yılında ABD Başkanı John F. Kennedy'nin vurulması, 1957 yılında uzaya yapılan ilk seyahat, 1973 Petrol Krizi ve 1955 yılında başlayan Vietnam Savaşı vb. sosyo-kültürel, siyasi ve ekonomik olaylar bu kuşağın bireylerinin yaşamlarını etkileyerek, bireylerin özelliklerinde belirleyici olmuştur (Berkup, 2014).

Bu kuşaktaki bireyler genel olarak (Gürsoy, Maier ve Chi, 2008; Levickaite, 2010; Yalçın, Sökmen ve Kulak, 2013; Adıgüzel, Batur, & Ekşili, 2014; Acılıoğlu, 2015);

- Kanaatkârdır, duygusal ve sadakat duyguları yüksektir.
- Gelenek ve kültürlerine bağlıdırlar.
- İşkolik gibi görünmeyi seven, isteme eğiliminde olan, işe bağlılıklarını saatle ölçen, çok çalışıp az üreten, idealist ve rekabetçidirler.
- Takım çalışmalarına, takım toplantılarına, iletişime, sorumlulukları paylaşmaya, bireysel çabaya önem verirler.

- İyi yaşam şartlarına sahip olmanın çok çalışmakla gerçekleşeceğine inandıkları için “Şimdi çok çalış, ileride karşılığını alırsın” düşüncesi ile çalışırlar.
- “Çalışmak için yaşamak” felsefesini benimserler. Bu nedenle emeklilik sonrasında bile çalışmayı sürdürürler.
- İşverene sadık olup işe bağlılık gösterirler.
- İş yaşamlarında maaşa öncelik verirler.
- Otoriteye bağlıdırlar.
- Gerektiği zaman teknolojiyi kullanırlar.
- Kadın erkek eşitliğine, ırk ayrımına karşı mücadeleye inanırlar. Çevreye karşı duyarlıdırlar.

2.3.2.3. X Kuşağı ve Özellikleri

1965-1979 yılları arasında doğan bireylerin oluşturduğu kuşaktır. Dünya üzerinde ekonomik ve sosyal temellerin değişimi bakımından “Geçiş Dönemi Kuşağı”, ağır siyasi koşullar bakımından ise “Kayıp Kuşak” olarak da bilinmektedir.

Sanayinin bağımlı hale geldiği enerjinin önemli bir güç haline gelmesi ve ardından yaşanan petrol krizleri, sağ-sol çatışmaları, darbeler, televizyon kullanımının artması gibi olaylar bu kuşağın bireylerinin yaşamlarını etkileyerek, bireylerin özelliklerinde belirleyici olmuştur.

Bu kuşaktaki bireyler nüfus patlaması kuşağının refah içinde yaşamasının maliyetleri ve tüm bunların teknolojik devrime denk geldiğinden dolayı zorunlu olarak teknoloji kullanmaya başlamışlar, bu nedenle teknoloji ve bilgi ile barışık olmuşlardır. Ayrıca bu dönemde klasik aile yapısı değişmeye başlamış, daha az çocuk sahibi olup, boşanma, HIV, uyuşturucu gibi kavramlar ile tanışmışlardır. Özellikle kadınlar çalışma yaşamına yoğun şekilde katılmaya başlamıştır (Alwin, 2002; Leahy, McGinley, Thompson & Weese, 2011; Toruntay, 2011; Jianrui, 2011; Yalçın, Sökmen & Kulak, 2013; Adıgüzel, Batur & Ekşili, 2014; Başol & Çetin Aydın, 2014; Şalap, 2016; Gündüz & Pekçetaş, 2018).

Bu kuşaktaki bireyler genel olarak (Hart, 2006; Gürsoy, Maier ve Chi, 2008; Leahy, McGinley, Thompson, & Weese, 2011; Toruntay, 2011; Jianrui, 2011; Acılıoğlu, 2015; Şalap, 2016; Gündüz & Pekçetaş, 2018);

- Bireyciliği ön planda tutarlar.
- Hayata bakışları sürece değil, sonuca odaklıdır.
- Farklı yaşam şekillerine ve kültürel çeşitliliğe hoşgörülü yaklaşırlar.
- Pragmatik ve yetkin bir üreticidirler.
- Otoriteye karşı şüphe ile yaklaşırlar, umursamazdırlar. Bu anlamda bağımsızdırlar.
- Birçok sorunla tek başlarına mücadele etmeleri nedeniyle özgüvenleri gelişmiştir.
- Yaşadıkları toplumun sorunlarına karşı duyarlı, bu sorunların çözümü için mücadele ederler.
- Değişen dünya koşullarına ayak uydurabilmek için büyük çaba harcarlar. Ancak bu çaba bu kuşaktaki bireyler üzerinde ‘yetişememek’, ‘çağa ayak uyduramamak’ gibi bir izlenim yarattığı için kendilerini dışlanmış hissederler.
- Kendi sorumluluklarını erken yaşta alarak kendi kendilerine büyüdükleri için iş yaşamında yönetilmekten çok yaratıcılıklarını kullanarak ulaşacakları hedefler belirlerler.
- Girişimci, amaç odaklı, iş yaşamında sadık, iş motivasyonları yüksek, kanaat duyguları gelişmiştir.
- Yaptıkları işlere bağlıdırlar, aynı işte uzun yıllar çalışırlar. Ancak yaptıkları işler ile özel yaşamları arasındaki dengeyi korumaya özen gösterirler.
- “Yaşamak için çalışmak” felsefesini benimsemişlerdir.

2.3.2.4. Y Kuşağı ve Özellikleri

1980 – 1999 yılları arasında doğan bireyleri kapsayan kuşaktır. Kuşak ismini, hayatı her açıdan sorgulayan, irdeleyen ve yerine getirmeleri gereken yükümlülükleri eleştiren yapılarından dolayı İngilizce'deki “Neden” anlamına gelen “Why” kelimesinden almıştır. Bu kuşak aynı zamanda “İnternet kuşağı”, “Echo-boomers (Eko patlaması)”, “Millenial (Milenyum kuşağı)”, “Nexters (Bir sonrakiler)” ya da “80 sonrası kuşak” olarak da adlandırılmaktadır (Islam, Cheong, Yusuf, & Desa, 2011; Keleş, 2011; Ağırır, 2013; Karahisar, 2013; Türk, 2013; Zemke vd., 2013; Adıgüzel, Batur, & Ekşili, 2014; Akdemir & Konakay, 2014; Arslan & Staub, 2015; Gündüz & Pekçetaş, 2018).

Küreselleşmenin etkilerinin en yoğun şekilde hissedildiği, ekonomik ve kültürlerarası etkileşimin arttığı bir dönemde yaşamaları, teknolojiyle doğup büyümeleri ve teknolojiye yaşamlarında önemli bir yer vermeleri, ekonomik istikrarsızlık, serbest döviz kuru, üretimin azalması, darbeler ve çok kanallı televizyonla büyüme gibi durumlar/olaylar bu kuşağın bireylerinin yaşamlarını etkileyerek, bireylerin özelliklerinde belirleyici olmuştur (Hart, 2006).

Bu kuşaktaki bireyler genel olarak (Howe ve Strauss, 2000; Gürsoy, Maier ve Chi, 2008; Behrstock-Sherratt ve Cogshall, 2010; Çetin Aydın ve Başol, 2014; Edge, 2014; Acılıoğlu, 2015);

- Teknolojiye yatkındırlar. Sahip oldukları işi yapmak, sonuçlarına ulaşmak için sahip oldukları teknolojik becerileri yaratıcı şekilde kullanırlar.
- Her şeyi elde edebileceklerine, kendilerinin dönüşümcü olduklarına inanırlar. Yüksek özgüven sahibidirler.
- Gelecek hedeflerini (bireysel ve mesleki açıdan) net olarak tanımlarlar.
- Değer ve fikirleriyle uyuşmayan durumlarda mücadeleci tavır sergilerler.
- Bireysel hareket etmeyi severler ve girişimci ruha sahiptirler.
- Risk almaya açıktırlar.
- Öğrenmeye ve gelişime isteklidirler.

- Aile hayatına değer verir ve ailesi ile olan ilişkileri için parasal değerleri gözdardı edebilirler.
- Dijital çalışma ve öğrenme fırsatları sunan, takım çalışmasını destekleyen, bilgi temelli, teknoloji ve sosyal ağlar ile bağlantıları olan işlerde çalışmak isterler.
- İş yaşamında iddialı ve başarı odaklıdırılar.
- İş yaşamında esnek çalışma saatlerini önemser, sosyal yardımlar gibi faktörlere odaklanırlar.
- İşverenlerinden yüksek beklentileri vardır; zorluklardan hoşlanırlar ve otoriteyi sorgulamaktan korkmazlar.
- İş yaşamında kendilerine geri bildirimde bulunulmasını beklerler.
- Sabırsız ve aceleci olmalarının yanında yenilikçi fikirler üretmeleri için teşvik edilmeye, işleyişe sağladıkları katkıların takdir edilmesine önem verirler.

2.3.2.5. Z Kuşağı ve Özellikleri

2000 yılından sonra doğan ve bazı kaynaklarda 2020 yılına kadar doğacak olanları temsil ettiği kuşaktır. Bu kuşak tamamen teknolojik bir çağda doğmuştur ve bu nedenle teknoloji ile iç içedir. Teknoloji ile iç içe yaşadıklarından dolayı “Kuşak I”, “iGen”, “Kristal nesil”, “Next generation”, “Network gençleri” ve her daim çevrimiçi oldukları için “Instant online” olarak da adlandırılmaktadır (Levickaite, 2010; Toruntay, 2011; Yalçın, Sökmen & Kulak, 2013; Başol & Çetin Aydın, 2014).

Bu kuşaktaki bireyler genel olarak (Toruntay, 2011; Yalçın, Sökmen & Kulak, 2013; Başol & Çetin Aydın, 2014; Taş, Demirdöğmez, Küçüköğlü, 2017);

- Toplumsallaşmadan ziyade bireyselliği önemserler.
- Bağımsız ve özgürdürler. Onlar için mümkün olmayan hiçbir şey yoktur.
- Özgüvenleri yüksektir.
- Hırslı ve materyalist düşüncelere sahiptirler.

- Hızlı ve analitik düşünme becerileri yüksektir. Bilgiyi çabuk yorumlayabilirler.
- Birden fazla konu ile ilgilenebildiklerinden motor becerileri gelişmiştir.
- Ekip çalışmasına yatkın değillerdir. Ancak iş birliğine yatkındırlar.
- Yaratıcılık, hak arama, farklı sosyolojik gruplarla ilişkiler konusunda başarılıdırlar.
- Standart işleri yapmak istemezler. Uluslararası fırsatları kovalamak isterler.

Dijital dünyaya doğan ilk kuşak olan Z kuşağının bireyleri, nüfus patlaması kuşağının iş dünyasını terk etmesi ile birlikte yakın gelecekte işgücüne dahil olacaklardır. Bu nedenle bu bireysel özellikleri sergileyen bireylerin iş yaşamındaki davranışları henüz belirsizdir.

2.4. Kuşakların Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları ve Epistemolojik İnançları Arasındaki İlişki

Bireylerin bilişim teknolojisi kullanım amaçları ve epistemolojik inançları zamanla değişiklik göstermektedir. Bu değişimin nedenlerinden biri, kuşaklar ve kuşaklararası farklılıklardır. Kuşaklar arasında bilişim teknolojisi kullanım amaçları ve epistemolojik inançlar açısından yaşanan farklılıklar, bilimsel ve teknolojik değişme ve gelişmelerden, içinde yaşanılan toplumdaki, döneme özgü yaşanan olaylardan, değer yargılarından ve inançlarda yaşanan değişimlerden kaynaklanmaktadır (Bayhan, 2014; Keleş, 2011). McLuhan'ın ifade ettiği gibi günümüzde artık araç insanı şekillendirmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında bilişim teknolojilerinin kullanım amaçları ve epistemolojik inançları bireylerin içinde yaşadıkları kuşaklara göre farklılık gösteren birer belirleyicidir (Aktaş ve Çaycı, 2013).

Sessiz kuşak, Nüfus Patlaması kuşağı internetin yaygın olarak kullanılmaya başladığı yıllarda genç kategorisinden çıkmış durumdadır. Teknolojik gelişmeler bu kuşaktaki bireyler tarafından net bir şekilde yaşanarak görülmüş; ancak teknolojilerin yaygınlaşmaması neticesinde kullanım oranları da o derece az olmuş ve yeni teknolojilere adapte olmaları zor bir hale gelmiştir. X kuşağında doğanlar dünyadaki ve Türkiye'deki teknolojik gelişmeleri yaşamışlar; ancak gerek iş yaşamında gerekse kişisel yaşamlarında teknolojiyi aktif olarak kullandıkları için teknolojiye zor da olsa

uyum sağlamışlardır. Y kuşağı ise yeni teknolojilerin oluşmasında tam anlamı ile geçiş dönemini yaşamıştır. Televizyonların uzaktan kumandalı bir hale gelmesi, uydu teknolojisinin gelişmesi, internet öncesi televizyonlarda teleteks sisteminin kullanılması, sonrasında cep telefonlarının Türkiye'ye gelmesi, ancak iletişimin son derece pahalı olması süreçlerini yaşamışlardır. Tüm bunların yanında bu kuşak iletişim çağının hızlı bir şekilde gelişmesini de yaşayarak görmüştür. İnternetin her eve girmesi ve sonrasında nesnelerin interneti teknolojisinin ortaya çıkması ile birlikte bu kuşak geçiş dönemini ergenlik yıllarında yaşamış ve teknolojiyi hayatın her alanında hayatını kolaylaştırıcı bir öğe olarak kullanmıştır. Z kuşağı ise adeta teknolojinin içinde doğmuştur. Bu durum bu kuşaktaki bireylerin teknoloji ile yakın ilişki kurmasına ve yaşamlarının her alanında teknolojiyi kullanmalarına neden olmuştur.

Kuşaklara göre bireylerin teknolojiyi uygun şekilde kullanım durumları onların öğrenme süreçlerini kendilerinin yönetmesi açısından da önem taşımaktadır. Bu bağlamda artan teknoloji kullanımı, kuşaklara göre bireylerin bu teknolojileri nerede ve ne zaman kullanabileceklerini, bağımsız öğrenmelerini ve epistemolojik inançlarını önemli ölçüde etkilemektedir (Imision and Taylor, 2001; Pelgrum and Law, 2003; Midoro ve diğ., 2003; Passey ve diğ., 2004; Hepp ve diğ., 2004; Özmusul, 2010).

Çalışma, kuşaklara göre olması açısından diğer mesleklerin yanında hemşirelik mesleğine de katkı sunacaktır. Hemşire yetiştiren okullarda Z kuşağının da lisans eğitimine başlamasıyla, eğitimcilerin çoğunun Nüfus Patlaması kuşağı ve X kuşağında olmaları diğer kuşaklardaki bireylerin özellikle Y kuşağı ve Z kuşağının özelliklerini bilmelerine yardımcı olacak ve kuşaklararası farklılıkların yaşanmasını engelleyecektir. Aynı zamanda hangi kuşağın bilişim teknolojilerinin içinde doğduğunu ve ne denli bilişim teknolojilerini kullandığını göstermesi açısından da önem taşımaktadır. Böylece hemşire eğitimciler ders içeriklerini, öğretim yöntemlerini, materyallerini bu doğrultuda güncellemeleri gerekecektir. Epistemolojik inançlar doğrultusunda kuşakların bilgiye nasıl ulaştıkları, bilgiyi nerede ve nasıl kullandıkları da yine bu çalışmayla daha da aydınlatılmış olacaktır. Çalışma, hemşirelik eğitimcilerin ve diğer meslekleri yetiştiren eğitimcilerin kendilerinden sonraki kuşaklara eğitim verirken yol, yöntem geliştirmeleri ya da yol, yöntem güncellemesi yapmaları için fırsat sunmaktadır. Aynı zamanda toplum sağlığı göz önünde bulundurulduğunda hem toplumdaki her bireye ulaşabilmeleri açısından yine kuşak özelliklerini bilmelidirler. Çünkü her bir kuşağın kendine özgü olan özellikleri sayesinde, toplumdaki farklı kuşaktaki bireylere ulaşmak

için yine farklı yol ve yöntem kullanmaları gerekecektir. Bu sebeple çalışma hem hemşirelik hem de diğer meslek grupları açısından literatüre katkı sağlamaktadır.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmada, kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları nedir?
2. Kuşaklara göre bireylerin epistemolojik inanç düzeyi nedir?
3. Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inanç düzeyi arasında ilişki var mıdır?

Bağımsız Değişkenler: Bireyin ait olduğu kuşaklar

Bağımlı Değişkenler: Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği ve Epistemolojik İnanç Ölçeği

3.2. Araştırmanın Tipi

Araştırma, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı araştırma yöntemine göre tasarlanmıştır.

3.3. Araştırmanın Evreni ve Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde yaşayan toplam 15.029.231 kişi oluşturmuştur (http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1059, 05.04.2018). Çalışma grubunu ise, TÜİK verilerine istinaden evreni bilinen hesaplama yöntemi doğrultusunda 781 kişi olarak belirlenmiştir.

Kuşaklara göre çalışma grubuna alınacak kişi sayısı, nüfusun kuşaklara göre dağılımı ölçüt alınarak tabakalı örneklem yöntemiyle hesaplanmıştır. Her bir kuşaktan çalışmaya alınacak kişi ise, gelişigüzel örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırma gönüllü olarak araştırmayı kabul eden 781 kişi ile gerçekleştirilmiştir.

Tablo 3-3-1: Bireylerin kuşaklara göre dağılımı (N: 781)

Kuşaklar	n	%	Yaş	
			Min.- Max.	Ort. ± SS
Sessiz Kuşak	17	2,2	73-92	76,88±5,90
Nüfus Patlaması Kuşağı	94	12,0	54-72	58,07±4,83
X Kuşağı	159	20,4	39-53	44,64±4,29
Y Kuşağı	285	36,5	19-38	23,54±4,53
Z Kuşağı	226	28,9	13-18	14,03±1,60
Toplam	781	100,0	13-92	30,40±17,06

Araştırmaya dahil edilme kriterleri;

- Okuma-yazma biliyor olması
- Bilişim teknolojilerini kullanıyor olması (telefon, internet, bilgisayar vb.)
- Hesaplanan kuşakların yaş aralığında olması
- Soruları anlayacak yaş ve bilişsel gelişim düzeyine sahip olması

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak; Bilgi Formu, Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği ve Epistemolojik İnanç Ölçeği kullanılmıştır.

3.4.1. Bilgi Formu (EK 1)

Araştırmacı tarafından literatür doğrultusunda geliştirilmiştir (Deryakulu ve Büyüköztürk, 2005; Özmuşul, 2008; Çetin, Çalışkan ve Menzi, 2012). Formda; bireylerin sosyodemografik özelliklerini (yaş, cinsiyet, medeni durumu, öğrenim durumu, mesleği, yaşadığı yer ve kimlerle yaşadığı) ve bilişim teknolojilerini kullanma durumlarını, amaçlarını ve sürelerini belirlemeye yönelik 14 soru yer almaktadır.

3.4.2. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği (EK 2)

Özmuşul (2011) tarafından bireylerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerini/kullanım amaçlarını ölçmek için geliştirilen ölçek; 18 maddeden ve beş alt boyuttan (Bilgi Edinme – 5 madde, Araştırma-İnceleme – 3 madde, İletişim – 5 madde, Oyun-Eğlence – 3 madde, Kendini İfade Etme – 2 madde) oluşmaktadır.

Tablo 3-4-2-1: Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut maddeleri ve olası puan aralıkları

Toplam ve Alt Boyutları	Madde sayısı	Maddeler	Olası puan aralığı
Bilgi Edinme	5	1-5	5-20
Araştırma-İnceleme	3	6-8	3-12
İletişim	5	9-13	5-20
Kendini İfade Etme	2	14-15	2-8
Oyun-Eğlence	3	16-18	3-12
TOPLAM	18	1-18	18-72

4'lü likert tipindeki ölçeğin yanıt seçenekleri; Hiçbir zaman (1), Bazen (2), Genellikle (3) ve Her zaman (4) şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 18, en yüksek puan 72'dir. Ölçekte tersine çevrilerek puanlanan madde bulunmamaktadır.

Ölçeğin toplam cronbach alpha güvenirlik katsayısı 0.857 olarak hesaplanmıştır. Alt boyut toplam cronbach alpha güvenirlik katsayıları ise; Bilgi Edinme alt boyutu için 0.83; Araştırma/İnceleme alt boyutu için 0.84; İletişim alt boyutu için 0.83; Oyun/Eğlence alt boyutu için 0.84 ve Kendini İfade Etme alt boyutu için 0.84 olarak bulunmuştur (Özmuşul, 2011).

Araştırmada Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam cronbach alpha güvenirlik katsayısı 0.91, alt boyutların cronbach alpha güvenirlik katsayıları Bilgi Edinme, Araştırma/İnceleme ve İletişim 0.86, Kendini İfade Etme 0.89, Oyun-Eğlence alt boyutunda 0.84 olarak hesaplanmıştır.

3.4.3. Epistemolojik İnanç Ölçeği (EK 3)

Schommer (1990) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlik güvenirlik çalışması Deryakulu ve Büyüköztürk (2002) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, 34 maddeden ve üç faktörden (1. Faktör: Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç, 2. Faktör: Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç, 3. Faktör: Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç) oluşmaktadır.

Tablo 3-4-3-1: Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt faktör maddeleri ve olası puan aralıkları

Toplam ve Alt Faktörleri	Madde sayısı	Maddeler	Olası puan aralığı
Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç	17	1-17	17-85
Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç	8	18-25	8-40
Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç	9	26-34	9-45
TOPLAM	34	1-34	34-170

5'li likert tipindeki ölçeğin yanıt seçenekleri; Kesinlikle Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Fikrim Yok (3), Katılıyorum (4) ve Kesinlikle Katılıyorum (5) şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 34, en yüksek puan 170'dir. Ölçeğin sadece Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç alt faktöründeki maddeler tersine çevrilerek puanlanmaktadır. Ölçekten alınan puanlar faktör bazında değerlendirilmekte, her bir faktörden alınan puanın yükselmesi, bireyin o faktöre ilişkin olgunlaşmamış inançlara, puanın düşmesi ise olgunlaşmış inançlara sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin toplam cronbach alpha güvenilirlik katsayısı 0.81 olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt faktör güvenilirliği için madde analizine dayalı olarak hesaplanan cronbach alpha iç tutarlılık katsayıları Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç alt faktörü için 0.84, Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç alt faktörü için 0.69, Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç alt faktörü için 0.64 olarak bulunmuştur (Deryakulu ve Büyükoztürk, 2005).

Araştırmada Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0.84, alt faktörlerin cronbach alpha güvenilirlik katsayıları Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç alt faktörü için 0.87, Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç alt faktörü için 0.88, Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç alt faktörü için 0.79 olarak hesaplanmıştır.

3.5. Verilerin Toplanması

Veriler, İstanbul ilinde yaşayan, farklı bölgelerde yaşayan, kurum ve kuruluşlarda çalışan, öğrenim gören, eğitim düzeylerine sahip bireyler arasından gelişigüzel seçilen ve araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden bireylerden toplanmıştır.

Veriler, Ağustos-Aralık 2018 tarihleri arasında araştırmanın amacı, veri toplama işleminin nasıl yapılacağı ve ne kadar süreceği açıklandıktan sonra bireylerle yüzyüze görüşülerek ya da Google dokümanlar isimli çevrimiçi veri toplama uygulaması üzerinden (<https://goo.gl/tDuwz1>) link ulaştırılarak toplanmıştır.

Verilerin toplanması sırasında zaman sınırlaması konulmamış, formların doldurulması ortalama 8-9 dakika sürmüştür.

3.6. Araştırmanın Etik Yönü

Etik kurul izni, 12.04.2018 – 2168 tarih ve sayısı ile İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Etik Kurulu'ndan alınmıştır (EK 4).

Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'ni geliştiren Doç. Dr. Mustafa Özmuşul'dan, Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışmasını yapan Prof. Dr. Deniz Deryakulu'ndan ölçek kullanım izni alınmıştır (EK 5, EK 6).

Araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden bireylerin sözlü ve yazılı izinleri alınmıştır (EK 7).

3.7. Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizinde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) windows programı kullanılmıştır. Yapılan analizlerde istatistiki anlamlılık değeri $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Tanımlayıcı özellikler; sayı, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma testleri ile analiz edilmiştir. Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyutları ile Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt faktörleri puan ortalamaları arasındaki ilişki Schommer (1990) tarafından geliştirilen sayısal değişken olan ölçek puanlarının normal dağılıma sahip olma durumu Skewness ve Kurtosis testi ile analiz edilmiştir. Skewness (-1,08 ile 1,27 arası) ve Kurtosis (-,95 ile ,92 arası) değerlerine göre normal dağılıma sahip olduğu (-2 ile +2 arasında yer aldığı) bulunmuştur.

Kuşaklara göre bireylerin ölçek puan ortalamalarının karşılaştırılmasında bir grupta sayı <30 olduğu için Kruskal Wallis testi, post hoc ileri analizi olarak Bonferroni düzeltmeli Mann Whitney U testi ve Tukey HSD kullanılmıştır. İki ölçek puanları arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ve Pearson korelasyon analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.

3.8. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, İstanbul ilinde yaşayan ve gelişigüzel örnekleme yöntemi ile ulaşılan bireyler ve bu bireylerin öz bildirimleri ile sınırlıdır. Tüm bireylere genellenemez.

3.9. Araştırmanın Güçlükleri

- Sessiz kuşaktaki bireylerin nüfusa oranının az olması nedeniyle ulaşmanın zor olması,
- Sessiz kuşak ve Nüfus Patlaması kuşağındaki bireylerin ölçeklerdeki maddeleri anlamakta zorluk çektiklerini ifade etmeleri

araştırma sürecinde yaşanan güçlüklerdir.

4. BULGULAR

Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen araştırmadan elde edilen bulgular, tablolar halinde sunulmuştur.

- Kuşaklara göre bireylerin sosyodemografik özelliklerine ilişkin bulgular
- Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanma durumlarına ilişkin bulgular
- Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçlarına ilişkin bulgular
- Kuşaklara göre bireylerin epistemolojik inançlarına ilişkin bulgular
- Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

4.1. Kuşaklara Göre Bireylerin Sosyodemografik Özellikleri

Kuşaklara göre bireylerin sosyodemografik özelliklerine ilişkin bulgular, Tablo 4-1-1’de sunulmuştur.

Tablo 4-1-1: Kuşaklara göre bireylerin sosyodemografik özellikleri (N: 781)

Özellikler		Sessiz Kuşak		Nüfus Patlaması Kuşağı		X Kuşağı		Y Kuşağı		Z Kuşağı		TOPLAM	
		n	%	n	%	N	%	n	%	n	%	n	%
Cinsiyet	Kadın	11	64,7	52	55,3	101	63,5	208	73,0	104	46,0	476	60,9
	Erkek	6	35,3	42	44,7	58	36,5	77	27,0	122	54,0	305	39,1
Medeni durum	Evli	11	64,7	70	74,5	138	86,8	38	13,3	-	-	257	32,9
	Bekar	6	35,3	24	25,5	21	13,2	247	86,7	226	100,0	524	67,1
Öğrenim durumu	Okur-yazar	6	35,3	4	4,3	7	4,4	2	,7	20	8,8	39	5,0
	İlköğretim	9	52,9	39	41,5	74	46,5	10	3,5	180	79,6	312	40,0
	Lise	-	-	17	18,1	30	18,9	116	40,7	24	10,6	187	23,9
	≥ Üniversite	2	11,8	34	36,2	48	30,2	157	55,1	2	,9	243	31,1
Meslek	Öğrenci	-	-	-	-	-	-	162	56,8	225	99,6	387	49,6
	Memur	3	17,6	41	43,6	32	20,1	65	22,8	-	-	141	18,1
	İşçi	3	17,6	14	14,9	68	42,8	39	13,7	-	-	124	15,9
	Ev Hanımı	9	52,9	27	28,7	42	26,4	6	2,1	-	-	84	10,8
	Serbest M.	2	11,8	12	12,8	17	10,7	13	4,6	1	,4	45	5,8
Yaşanılan yer	İl	13	76,5	81	86,2	132	83,0	238	83,5	155	68,6	619	79,3
	İlçe	4	23,5	13	13,8	27	17,0	47	16,5	71	31,4	162	20,7
Yaşanılan kişiler	Aile üyesiyle	7	41,2	75	79,8	147	92,5	214	75,1	221	97,8	664	85,0
	Arkadaş	7	41,2	8	8,5	2	1,3	52	18,2	4	1,8	73	9,3
	Yalnız	3	17,6	11	11,7	10	6,3	19	6,7	1	,4	44	5,6

Kuşaklara göre bireylerin sosyodemografik özelliklerine ilişkin bulgular (Tablo 4-1-1) incelendiğinde;

Sessiz kuşaktaki bireylerin %64,7’si, nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin %55,3’ü, X kuşağındaki bireylerin %63,5’i, Y kuşağındaki bireylerin %73’ü ve Z kuşağındaki bireylerin %46’sı kadındır.

Sessiz kuşaktaki bireylerin %64,7’si, nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin %74,5’i, X kuşağındaki bireylerin %86,8’i, Y kuşağındaki bireylerin %13,3’ü evli ve Z kuşağındaki bireylerin ise tamamı (%100) bekadır.

Sessiz kuşaktaki bireylerin %11,8’i, nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin %36,2’si, X kuşağındaki bireylerin %30,2’si, Y kuşağındaki bireylerin %55,1’i ve Z kuşağındaki bireylerin %0,9’u üniversite ve lisansüstü eğitim mezunudur.

Sessiz kuşaktaki bireylerin %52,9'u ev hanımı, nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin %43,6'sı memur, X kuşağındaki bireylerin %42,8'i işçi, Y kuşağındaki bireylerin %56,8'i ve Z kuşağındaki bireylerin %99,6'sı öğrencidir.

Sessiz kuşaktaki bireylerin %76,5'i, nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin %86,2'si, X kuşağındaki bireylerin %83'ü, Y kuşağındaki bireylerin %83,5'i ve Z kuşağındaki bireylerin %68,6'sı ilde yaşamaktadır.

Sessiz kuşaktaki bireylerin %41,2'si, nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin %79,8'i, X kuşağındaki bireylerin %92,5'i, Y kuşağındaki bireylerin %75,1'i ve Z kuşağındaki bireylerin %97,8'i aile üyesiyle birlikte yaşamaktadır.

4.2. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Durumları

Kuşaklara göre bireylerin bireylerin bilişim teknolojilerini kullanma durumlarına ilişkin bulgular, Tablo 4-2-1'de sunulmuştur.

Tablo 4-2-1: Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım durumları (N: 781)

		Sessiz Kuşak		Nüfus Patlaması Kuşağı		X Kuşağı		Y Kuşağı		Z Kuşağı		TOPLAM	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Bilişim teknolojilerini kullanma	Evet	17	100	94	100	159	100	285	100	226	100	781	100,0
	Hayır	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kullanılan bilişim teknolojileri	Mobil Telefon	10	58,8	81	86,2	149	93,7	260	91,2	186	82,3	686	87,8
	İnternet	4	23,5	66	70,2	123	77,4	245	86,0	185	81,9	623	79,8
	Televizyon	17	100,0	78	83,0	124	78,0	172	60,4	149	65,9	540	69,1
	Bilgisayar	1	5,9	51	54,3	83	52,2	214	75,1	138	61,1	487	62,4
	Eğitsel Video	1	5,9	17	18,1	29	18,2	101	35,4	55	24,3	203	26,0
	Radyo/Teyp	7	41,2	28	29,8	41	25,8	57	20,0	9	4,0	142	18,2
	VCD-DVD	1	5,9	12	12,8	18	11,3	36	12,6	10	4,4	77	9,9
Bilişim teknolojilerini kullanım amacı / amaçları	Araştırma yap. / Bilgiye ulaşmak	10	58,8	63	67,0	117	73,6	257	90,2	181	80,1	628	80,4
	Sosyal medyayı kullanmak	3	17,6	51	54,3	92	57,9	244	85,6	154	68,1	544	69,7
	Müzik / Film indirmek	8	47,1	32	34,0	63	39,6	200	70,2	164	72,6	467	59,8
	Sohbet etmek	11	64,7	42	44,7	85	53,5	184	64,6	143	63,3	465	59,5
	Ders çalışmak / Ödev hazırlamak	1	5,9	12	12,8	32	20,1	197	69,1	177	78,3	419	53,6
	E-posta göndermek	1	5,9	29	30,9	59	37,1	198	69,5	46	20,4	333	42,6
	Oyun oynamak	-	-	15	16,0	33	20,8	96	33,7	144	63,7	288	36,9
	Alış-veriş yapmak	-	-	19	20,2	51	32,1	156	54,7	55	24,3	281	36,0
	İnsanlarla tanışma/ İletişim kurmak	4	23,5	39	41,5	37	23,3	92	32,3	54	23,9	226	28,9

Bilişim teknolojilerini kullanım süresi (yıl)	Min-Max	$\bar{x} \pm SS$	Min-Max	$\bar{x} \pm SS$	Min-Max	Min-Max	$\bar{x} \pm SS$	$\bar{x} \pm SS$	Min-Max	$\bar{x} \pm SS$	Min-Max	$\bar{x} \pm SS$
	1-80	35,7±21,2	1-60	22,5±15,1	1-40	14,1±8,7	1-23	9,9±4,3	1-15	6,5±2,8	1-80	11,8±9,9

Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanma durumlarına ilişkin bulgular (Tablo 4-2-1) incelendiğinde;

Tüm kuşaklardaki bireyler bilişim teknolojilerini kullandığını ifade etmiştir. Bilişim teknolojilerini kullandığını ifade eden sessiz kuşaktaki bireylerin tamamı bilişim teknolojilerinden televizyonu, %58,8'i mobil telefonu, %41,2'si radyoyu, nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin %86,2'si mobil telefonu, %83'ü televizyonu, %70,2'si interneti, X kuşağındaki bireylerin %93,7'si mobil telefonu, %78'i televizyonu, %77,4'ü interneti, Y kuşağındaki bireylerin %91,2'si mobil telefonu, %86'sı interneti, %75,1'i bilgisayarı ve Z kuşağındaki bireylerin %82,3'ü mobil telefonu, %81,9'u interneti, %65,9'u televizyonu kullandığını belirtmiştir.

Sessiz kuşaktaki bireylerin %64,7'si sohbet etmek, %58,8'i araştırma yapmak/bilgiye ulaşmak, nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin %67'si araştırma yapmak/bilgiye ulaşmak, %54,3'ü sosyal medyayı kullanmak, X kuşağındaki bireylerin %73,6'sı araştırma yapmak/bilgiye ulaşmak, %57,9'u sosyal medyayı kullanmak, Y kuşağındaki bireylerin %90,2'si araştırma yapmak/bilgiye ulaşmak, %85,6'sı sosyal medyayı kullanmak, Z kuşağındaki bireylerin %80,1'i araştırma yapmak/bilgiye ulaşmak, %78,3'ü ders çalışmak/ödev hazırlamak amacıyla bilişim teknolojilerini kullandığını ifade etmiştir.

Bilişim teknolojilerini kullanım süreleri sessiz kuşaktaki bireylerin 1-80 yıl, nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin 1-60 yıl, X kuşağındaki bireylerin 1-40 yıl, Y kuşağındaki bireylerin 1-23 yıl, Z kuşağındaki bireylerin 1-15 yıl arasında olduğu belirlenmiştir.

4.3. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları

Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği madde puan ortalama ve standart sapma değerlerine ilişkin bulgular Tablo 4-3-1’de sunulmuştur.

Tablo 4-3-1: Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği madde puan ortalama ve standart sapma değerleri (N: 781)

MADDE	$\bar{x} \pm SS$
1. Bilgi edinmek için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	3,29±,78
2. Bilgi dağarcığımı (düzeyimi) artırmak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	3,11±,84
3. Verilen etkinlikleri yaparken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	2,85±1,08
4. Kitaplarda yer alan görevleri (ödevleri) yapmak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	2,66±1,09
5. Proje çalışması yaparken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	2,97±1,09
6. Kendime faydalı olacağını düşündüğüm bir konuyu araştırmak istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	3,33±,79
7. Merak ettiğim bir konuyu araştırırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	3,35±,77
8. Bilmediğim olayları araştırırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	3,33±,79
9. Birinden haber almak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	3,35±,80
10. Birine mesaj göndermek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	3,51±,76
11. Birine haber vermek için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	3,45±,75
12. Görüşmek istediğim biriyle bilişim teknolojilerinden yararlanarak görüşürüm.	3,22±,82
13. Biriyle yazışmak istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	3,33±,86
14. Düşüncelerimi ifade ederken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	2,54±,97
15. Düşüncelerimi paylaşırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	2,53±,95
16. Eğlenceli vakitler geçirmek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	2,73±,95
17. Eğlenmek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	2,64±,97
18. Oyun oynama amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	2,31±1,13

Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği madde puan ortalama ve standart sapma değerleri (Tablo 4-3-1) incelendiğinde;

En yüksek madde puan ortalamasına sahip maddelerin; “Birine mesaj göndermek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.” (3,51±,76), “Birine haber vermek için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.” (3,45±,75), “Birinden haber almak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.” (3,35±,80) olduğu belirlenmiştir.

En düşük puan ortalamasına sahip maddelerin ise; “Oyun oynama amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanırım.” (2,31±1,13), “Düşüncelerimi paylaşıırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.” (2,53±,95), “Düşüncelerimi ifade ederken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.” (2,54±,97) olduğu belirlenmiştir.

Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut madde puan ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4-3-2’de sunulmuştur.

Tablo 4-3-2: Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut madde puan ortalama ve standart sapma değerleri (N: 781)

Ölçek ve Alt Boyutları	Minimum	Maksimum	Ort±SS
Bilgi Edinme	5	46	14,91±4,11
Araştırma/İnceleme	3	12	10,01±2,07
İletişim	5	20	16,86±3,18
Kendini İfade Etme	2	8	5,07±1,82
Oyun/Eğlence	3	12	7,68±2,66
TOPLAM	19	87	54,53±10,24

Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut madde puan ortalama ve standart sapma değerleri (Tablo 4-3-2) incelendiğinde; bireylerin;

Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği’nden aldığı en düşük puanın 19 en yüksek puanın 87, ölçek toplam puan ortalamasının 54,53±10,24,

Bilgi Edinme alt boyutundan aldığı en düşük puanın 5 en yüksek puanın 46, toplam puan ortalamasının 14,91±4,11,

Araştırma/İnceleme alt boyutundan aldığı en düşük puanın 3 en yüksek puanın 12, toplam puan ortalamasının 10,01±2,07,

İletişim alt boyutundan aldığı en düşük puanın 5 en yüksek puanın 20, toplam puan ortalamasının 16,86±3,18,

Kendini İfade Etme alt boyutundan aldığı en düşük puanın 2 en yüksek puanın 8, toplam puan ortalamasının 5,07±1,82,

Oyun/Eğlence alt boyutundan aldığı en düşük puanın 3 en yüksek puanın 12, toplam puan ortalamasının 7,68±2,66 olduğu belirlenmiştir.

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut madde puan ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin bulgular Tablo 4-3-3'te sunulmuştur.

Tablo 4-3-3: Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut madde puan ortalamalarının karşılaştırılması (N:781)

Kuşaklar	n	Bilgi	Araştırma/	İletişim	Kendini	Oyun/	TOPLAM
		Edinme	İnceleme/		İfade		
		$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$
Sessiz Kuşak ^a	17	8,88±4,31	7,00±2,92	12,71±5,49	4,59±2,32	5,65±2,71	38,82±14,77
Nüfus Patlaması Kuşağı ^b	94	11,87±4,42	9,31±2,44	15,88±3,75	5,28±1,95	6,20±2,36	48,54±11,43
X Kuşağı ^c	159	13,13±4,11	9,69±2,26	16,63±2,99	4,96±1,84	6,69±2,66	51,10±10,34
Y Kuşağı ^d	285	17,27±2,61	10,86±1,42	17,54±2,73	5,55±1,66	7,90±2,35	59,12±7,79
Z Kuşağı ^e	226	14,79±2,93	9,68±1,91	16,89±3,02	4,48±1,73	8,86±2,52	54,70±8,29
<i>KW</i>		206,666	83,493	29,928	50,283	107,691	130,885
<i>P</i>		,000	,000	,000	,000	,000	,000
<i>Fark</i>		$a < b < c < e < d$	$a < b, c, e < d$	$(a < b, c, d, e)$ $(b, c < d)$	$(c < d / e < b, d)$	$a, b, c < d < e$	$a < b, c < e < d$

KW: Kruskal Wallis testi, sd: 4,

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve alt boyut madde puan ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin bulgular (Tablo 4-3-3) incelendiğinde;

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p < ,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde; Sessiz kuşaktaki bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puan ortalamasının diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin puan ortalamasının X, Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, X kuşağındaki bireylerin puan ortalamasının Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasının Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p < ,05$) saptanmıştır.

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Bilgi Edinme alt boyut puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p < ,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için

yapılan ileri analizde; Sessiz kuşaktaki bireylerin Bilgi Edinme alt boyut puan ortalamasının diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasının Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p<,05$) saptanmıştır.

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Araştırma/İnceleme alt boyut puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p<,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde; Sessiz kuşaktaki bireylerin Araştırma/İnceleme alt boyut puan ortalamasının diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasının Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p<,05$) belirlenmiştir.

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin İletişim alt boyut puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p<,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde; Sessiz kuşaktaki bireylerin İletişim alt boyut puan ortalamasının diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus patlaması ve X kuşağındaki bireylerin puan ortalamasının Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p<,05$) belirlenmiştir.

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Kendini İfade Etme alt boyut puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p<,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde; X kuşağındaki bireylerin Kendini İfade Etme alt boyut puan ortalamasının Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasının Nüfus patlaması ve Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p<,05$) belirlenmiştir.

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Oyun/Eğlence alt boyut puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p<,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde; Sessiz, Nüfus patlaması ve X kuşağındaki bireylerin Oyun/Eğlence alt boyut puan ortalamasının Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasının Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p<,05$) belirlenmiştir.

4.4. Kuşaklara Göre Bireylerin Epistemolojik İnançları

Bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği madde puan ortalama ve standart sapma değerlerine ilişkin bulgular Tablo 4-4-1’de sunulmuştur.

Tablo 4-4-1: Bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği madde puan ortalama ve standart sapma değerleri (N: 781)

MADDE	$\bar{x} \pm SS$
1. Okullarda öğrencilerin ders çalışma becerilerini geliştirmeye yönelik ayrı bir ders verilmesi yararlı olabilir.	1,89±,95
2. Çoğu zaman öğretmenlerimin gerçekte ne kadar bilgili olduklarını merak ederim.	2,03±,98
3. En başarılı insanlar, kendi öğrenme yeteneklerini nasıl geliştirebileceklerini keşfetmiş insanlardır.	1,86±,95
4. Bana göre ders çalışmak, ders kitabındaki ayrıntıları değil ana düşünceleri öğrenmek demektir.	2,14±1,04
5. Bilimsel çalışmaların en önemli kısmı özgün (orijinal) düşünmedir.	1,87±,86
6. Ders kitabındaki bir bölümü ikinci kez okuduğumda, ilk okuyuşumda öğrenmediğim birçok şeyi öğrenirim.	2,12±,96
7. Bir ders kitabından ne kadar çok şey öğrenebilecekleri öğrencilerin kendi ellerindedir.	2,15±1,06
8. Otoritelerin görüş birliği içinde olmadıkları konular üzerinde düşünmek bence zihni çalıştırıcı bir etkinliktir.	2,22±,91
9. Herkes, nasıl öğreneceğini öğrenmeye gereksinim duyar.	1,98±,92
10. Bugün doğru olan yarın yanlış olabilir.	1,96±,99
11. Akıllı olmak, soruların yanıtlarını bilmek değil, yanıtları nasıl bulabileceğini bilmektir.	1,80±,90
12. Eğer biri birşeyi kısa sürede anlamıyorsa, anlamak için çaba sarf etmeyi sürdürmelidir.	1,79±,90
13. Öğrenciler, bir ders kitabındaki bilgilerin doğru olup olmadığını araştırmalıdır.	2,07±,99
14. Uzmanların önerilerini bile çoğu zaman sorgulamak gerekir.	2,01±,93
15. Çevredeki dikkat dağıtıcı şeyleri ortadan kaldırır ve gerçekten üzerine yoğunlaşırsam zor kavramları anlayabilirim.	1,95±,94
16. Bir ders kitabını anlamanın gerçekte en iyi yolu, içindeki bilgileri kendinize göre yeniden düzenlemektir.	2,28±1,03
17. Öğrenme, bilginin zihinde yavaş yavaş birikmesiyle gerçekleşir.	1,98±,92
18. İyi bir öğrenci olmak, genellikle bilgileri ezberlemeyi gerektirir.	2,47±1,34
19. Öğretmenlerin anlattıklarını bazen anlamasanız bile onları doğru olarak kabul etmek zorundasınız.	2,40±1,34
20. Bazıları iyi öğrenci olarak doğar ve başarılı olur, diğerleri yaşam boyu sınırlı bir yetenekle kalır.	2,45±1,36
21. Gerçekten zeki olan öğrencilerin okulda başarılı olmak için çok çalışmalarına gerek yoktur.	2,51±1,31
22. Zor bir problem üzerinde uzun zaman harcayarak çok çalışmak,	2,31±1,27

ancak zeki öğrencilere bir yarar sağlar.	
23. Biri zor bir problemi anlamak için çok fazla çaba harcarsa, büyük olasılıkla sonuçta kafası karışır.	2,81±1,21
24. Okulda orta düzeyde başarılı olan öğrenciler, okul sonrası yaşamlarında da orta düzeyde başarılı olurlar.	2,42±1,26
25. Ders kitabındaki yeni bilgileri, daha önce öğrenmiş olduklarımla bütünleştirmeyi denediğimde kafam karışır.	2,62±1,12
26. İyi bir öğretmenin görevi, farklı düşüncelere sahip öğrencileri “Tek bir doğru düşünceye” sevk etmektir.	2,41±1,35
27. Bilim adamları yeterince çaba harcarsalarsa, hemen her konuda gerçeği (doğruyu) bulabilirler.	3,08±1,24
28. Çoğu sözcüğün açık (anlaşılır) tek bir anlamı vardır.	2,91±1,22
29. Doğru (gerçek) değişmezdir.	2,89±1,37
30. Yaşamda ne zaman zor bir sorunla karşılaşsam anneme ve babama danışırım.	3,39±1,22
31. Bitiminde belirli bir sonuca ulaşmayan sinema filmlerinden hoşlanmam.	3,42±1,28
32. Açık-seçik ve kesin bir yanıtının bulunma olasılığı olmayan problemler üzerinde çalışmak zaman kaybıdır.	2,83±1,25
33. Dersini titizlikle planlayan ve bu planına bağlı kalan hocaları takdir ederim.	4,04±,99
34. Fen bilgisi derslerinin en iyi tarafı, çoğu problemin tek bir doğru yanıtının olmasıdır.	3,30±1,08

Bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği madde puan ortalama ve standart sapma değerleri (Tablo 4-4-1) incelendiğinde;

En yüksek puan ortalamasına sahip maddelerin; “Dersini titizlikle planlayan ve bu planına bağlı kalan hocaları takdir ederim.” (4,04±,99), “Bitiminde belirli bir sonuca ulaşmayan sinema filmlerinden hoşlanmam.” (3,42±1,28), “Yaşamda ne zaman zor bir sorunla karşılaşsam anneme ve babama danışırım.” (3,39±1,22) olduğu belirlenmiştir.

En düşük puan ortalamasına sahip maddelerin ise öncelikle; “Eğer biri birşeyi kısa sürede anlamıyorsa, anlamak için çaba sarf etmeyi sürdürmelidir.” (1,79±,90), “Akıllı olmak, soruların yanıtlarını bilmek değil, yanıtları nasıl bulabileceğini bilmektir.” (1,80±,90), “En başarılı insanlar, kendi öğrenme yeteneklerini nasıl geliştirebileceklerini keşfetmiş insanlardır.” (1,86±,95) olduğu belirlenmiştir.

Bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt faktör madde puan ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4-4-2’de sunulmuştur.

Tablo 4-4-2: Bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt faktör madde puan ortalama ve standart sapma değerleri (N: 781)

Ölçek ve Alt Faktörleri	Minimum	Maksimum	$\bar{x} \pm SS$
Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç	20	85	67,90±9,27
Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç	8	40	20,01±7,57
Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç	9	45	28,28±6,77
TOPLAM	44	170	116,19±16,93

Bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt faktör madde puan ortalama ve standart sapma değerleri (Tablo 4-4-2) incelendiğinde; bireylerin;

Epistemolojik İnanç Ölçeği’nden aldığı en düşük puanın 44 en yüksek puanın 170, ölçek toplam puan ortalamasının 116,19±16,93,

Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç alt faktöründen aldığı en düşük puanın 20 en yüksek puanın 85, toplam puan ortalamasının 67,90±9,27,

Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç alt faktöründen aldığı en düşük puanın 3 en yüksek puanın 40, toplam puan ortalamasının 20,01±7,57,

Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç alt faktöründen aldığı en düşük puanın 9 en yüksek puanın 45, toplam puan ortalamasının 28,28±6,77 olduğu belirlenmiştir.

Kuşaklara göre bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve faktör madde puan ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin bulgular Tablo 4-4-3'te sunulmuştur.

Tablo 4-4-3: Kuşaklara göre bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt faktör madde puan ortalamalarının karşılaştırılması (N:781)

Kuşaklar	n	Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç $\bar{X} \pm SS$	Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç $\bar{X} \pm SS$	Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç $\bar{X} \pm SS$	TOPLAM $\bar{X} \pm SS$
Sessiz Kuşak ^a	17	34,76±8,66	22,29±3,84	28,88±4,33	85,94±12,88
Nüfus Patlaması Kuşağı ^b	94	35,37±10,67	21,48±6,54	28,49±6,47	85,34±14,23
X Kuşağı ^c	159	34,07±9,78	21,01±7,74	29,94±6,89	85,03±13,69
Y Kuşağı ^d	285	32,06±7,78	17,65±7,11	25,77±6,30	75,48±13,90
Z Kuşağı ^e	226	36,12±9,60	21,50±7,91	30,15±6,57	87,77±14,83
<i>KW</i>		29,682	58,734	75,763	105,329
<i>P</i>		,000	,000	,000	,000
<i>Fark</i>		<i>d < b, e</i>	<i>d < a, b, c, e</i>	<i>d < a, b, c, e</i>	<i>d < a, b, c, e</i>

KW: Kruskal Wallis testi, sd: 4

Kuşaklara göre bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve faktör madde puan ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin bulgular (Tablo 4-4-3) incelendiğinde;

Kuşaklara göre bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p < ,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde; Y kuşağındaki bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam puan ortalamasının Sessiz, Nüfus patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p < ,05$) belirlenmiştir.

Kuşaklara göre bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç faktör puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p < ,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde; Y kuşağındaki bireylerin Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna faktör puan ortalamasının Nüfus patlaması ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p < ,05$) belirlenmiştir.

Kuşaklara göre bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç faktör puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p<,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde; Y kuşağındaki bireylerin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç faktör puan ortalamasının Sessiz, Nüfus patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p<,05$) belirlenmiştir.

Kuşaklara göre bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç faktör puan ortalamaları arasında çok ileri düzeyde anlamlı fark ($p<,001$) olduğu saptanmıştır. Farkın hangi kuşaklar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde; Y kuşağındaki bireylerin Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç faktör puan ortalamasının Sessiz, Nüfus patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük olduğu ($p<,05$) belirlenmiştir.

4.5. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları ile Epistemolojik İnançları Arasındaki İlişki

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği ile Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt boyut/faktör puan ortalamaları arasındaki ilişkiye dair bulgular Tablo 4-5-1’de sunulmuştur.

Tablo 4-5-1: Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği ile Epistemolojik İnanç Ölçeği puanları arasındaki ilişki

Kuşaklar	Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği		Epistemolojik İnanç Ölçeği			TOPLAM
			Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç	Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç	Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç	
Sessiz Kuşak (n: 17)	Bilgi Edinme	r _s	-,25	-,24	-,28	-,44
		p	,325	,355	,269	,079
	Araştırma/İnceleme	r _s	-,53	-,18	-,17	-,46
		p	,030***	,484	,512	,061
	İletişim	r _s	-,53	,18	,29	-,10
		p	,029***	,485	,252	,709
	Kendini İfade Etme	r _s	-,27	,21	,30	,08
p		,292	,416	,249	,757	
Oyun/Eğlence	r _s	-,30	,27	,37	,04	
	p	,244	,292	,142	,893	
TOPLAM	r _s	-,50	,10	,18	-,18	
	p	,043***	,715	,501	,490	
Nüfus Patlaması Kuşağı (n: 94)	Bilgi Edinme	r	-,28	,03	,05	-,17
		p	,006**	,765	,612	,093
	Araştırma/İnceleme	r	-,26	-,15	,01	-,26
		p	,012***	,141	,944	,011***
	İletişim	r	-,15	-,14	,02	-,17
		p	,144	,183	,821	,108
	Kendini İfade Etme	r	-,16	-,03	,13	-,07
p		,132	,793	,221	,490	
Oyun/Eğlence	r	-,06	-,06	,24	,09	
	p	,592	,575	,021***	,370	
TOPLAM	r	-,25	-,06	,10	-,17	
	p	,014***	,575	,334	,100	

*p<,001 **p<,01 ***p<,05

r_s: Spearman korelasyon analizi (n < 30)

r: Pearson korelasyon analizi

Tablo 4-5-1: Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği ile Epistemolojik İnanç Ölçeği puanları arasındaki ilişki (Devam)

Kuşaklar	Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği		Epistemolojik İnanç Ölçeği			TOPLAM
			Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç	Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç	Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç	
X Kuşağı (n: 159)	Bilgi Edinme	r	-,30	,18	,16	-,03
		p	,000*	,024***	,039***	,687
	Araştırma/ İnceleme	r	-,28	,07	,15	-,09
		p	,000*	,373	,067	,271
	İletişim	r	-,25	,14	,24	,02
		p	,001**	,069	,002**	,801
Y Kuşağı (n: 285)	Kendini İfade Etme	r	-,26	,40	,39	,23
		p	,001**	,000*	,000*	,003**
	Oyun/ Eğlence	r	-,27	,47	,38	,27
		p	,001**	,000*	,000*	,001**
	TOPLAM	r	-,37	,32	,33	,08
		p	,000*	,000*	,000*	,296
X Kuşağı (n: 159)	Bilgi Edinme	r	-,24	,10	,11	-,03
		p	,000*	,086	,063	,581
	Araştırma/ İnceleme	r	-,21	,03	,09	-,06
		p	,000*	,568	,154	,282
	İletişim	r	-,29	,02	,05	-,13
		p	,000*	,763	,449	,025***
Y Kuşağı (n: 285)	Kendini İfade Etme	r	-,14	,19	,11	,07
		p	,016***	,001**	,057	,253
	Oyun/ Eğlence	r	-,16	,32	,25	,18
		p	,007**	,000*	,000*	,002**
	TOPLAM	r	-,30	,18	,17	,001
		p	,000*	,002**	,005**	,993

*p<,001 **p<,01 ***p<,05

r: Pearson korelasyon analizi

Tablo 4-5-1: Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği ile Epistemolojik İnanç Ölçeği puanları arasındaki ilişki (Devam)

Kuşaklar	Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği	Epistemolojik İnanç Ölçeği			TOPLAM	
		Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç	Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç	Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç		
Z Kuşağı (n: 226)	Bilgi Edinme	r p	-,24 ,000*	,13 ,044***	,18 ,008**	-,003 ,960
	Araştırma/İnceleme	r p	-,23 ,000*	,09 ,202	,16 ,015***	-,03 ,622
	İletişim	r p	-,23 ,000*	,11 ,106	,09 ,176	-,05 ,430
	Kendini İfade Etme	r p	-,17 ,010***	,31 ,000*	,26 ,000*	,17 ,009**
	Oyun/Eğlence	r p	,02 ,761	,21 ,001**	,22 ,001**	,22 ,001**
	TOPLAM	r p	-,25 ,000*	,24 ,000*	,25 ,000*	,08 ,260

*p<,001 **p<,01 ***p<,05
r: Pearson korelasyon analizi

Kuşaklara göre bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği ile Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam ve alt boyut/faktör puan ortalamaları arasındaki ilişkiye dair bulgular (Tablo 4-5-1) incelendiğinde;

Tüm kuşaklardaki bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam puanı arasında anlamlı düzeyde bir ilişki olmadığı belirlenmiştir ($p>,05$).

Sessiz kuşaktaki bireylerin; Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve Araştırma/İnceleme ve İletişim alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında negatif yönlü ve yüksek düzeyde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir ($p<,05$).

Nüfus Patlaması kuşağındaki bireylerin; Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puanı ve alt boyutlardan Bilgi Edinme ve Araştırma/İnceleme puanları ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında negatif yönlü ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır ($p<,01$).

ve $p < ,05$). Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Oyun/Eğlence alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönlü ve zayıf düzeyde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir ($p < ,05$). Ayrıca Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Araştırma/İnceleme alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin toplam puanı arasında negatif yönlü ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir ($p < ,05$).

X kuşağındaki bireylerin; Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve tüm alt boyut puanları ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç ve alt faktör puanı arasında negatif yönlü ve orta düzeyde ($p < ,01$ ve $p < ,001$), Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu, ilişkinin gücünün Bilgi Edinme ve İletişim boyutunda zayıf, diğerlerinde orta düzeyde ($p < ,05$, $p < ,01$, $p < ,001$) anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puanı ve alt boyutlardan Kendini İfade Etme ve Oyun/Eğlence puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde ($p < ,001$) anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Bilgi Edinme alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönlü ve zayıf düzeyde ($p < ,05$) anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeğinin Kendini İfade Etme alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam puanı arasında pozitif yönlü ve zayıf düzeyde, Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeğinin Oyun/Eğlence alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam puanı arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır ($p < ,01$).

Y kuşağındaki bireylerin; Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve beş alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu, ilişkinin gücünün Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puan ve İletişim alt boyutunda orta düzeyde, diğer dört alt boyutta zayıf düzeyde ($p < ,05$, $p < ,01$, $p < ,001$) olduğu bulunmuştur. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puan, alt boyutlardan Kendini İfade Etme ve Oyun/ Eğlence puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu, ilişkinin gücünün toplam puanda orta

düzeyde, Kendini İfade Etme ve Oyun/Eğlence alt boyutunda zayıf düzeyde olduğu bulunmuştur ($p<,01$, $p<,001$). Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puanı ve Oyun/ Eğlence alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu, ilişkinin gücünün toplam puanda zayıf düzeyde, Oyun/Eğlence alt boyutunda orta düzeyde olduğu bulunmuştur ($p<,01$, $p<,001$). Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeğinin İletişim ve Oyun Eğlence alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam puanı arasında zayıf düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, ilişkinin yönünün İletişim alt boyutunda negatif yönlü, Oyun/Eğlence alt boyutunda pozitif yönlü olduğu saptanmıştır ($p<,05$, $p<,01$).

Z kuşağındaki bireylerin; Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Bilgi Edinme, Araştırma/İnceleme, İletişim ve Kendini İfade Etme alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında negatif yönde ve zayıf düzeyde, Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında negatif yönlü ve orta düzeyde ($p<,05$ ve $p<,001$) anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve Bilgi Edinme ve Oyun/Eğlence alt boyutu puanları ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönde ve zayıf düzeyde, Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Kendini İfade Etme alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($p<,05$, $p<,01$, $p<,001$). Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Bilgi Edinme, Araştırma/İnceleme Oyun/Eğlence alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönde ve zayıf düzeyde, Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam ve Kendini İfade Etme alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği'nin Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç alt faktör puanı arasında pozitif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($p<,05$, $p<,01$, $p<,001$). Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin Kendini İfade Etme ve Oyun/Eğlence alt boyut puanı ile Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam puanı arasında pozitif yönde ve zayıf düzeyde ($p<,01$) anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur.

5. TARTIŞMA

Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen araştırmadan elde edilen bulgular;

- Kuşaklara göre bireylerin sosyodemografik özellikleri
- Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanma durumları
- Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları
- Kuşaklara göre bireylerin epistemolojik inançları
- Kuşaklara göre bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasındaki ilişki

başlıkları altında tartışılmıştır.

5.1. Kuşaklara Göre Bireylerin Sosyodemografik Özellikleri

Kuşaklara göre bireylerin yaş ortalaması $30,40 \pm 17,06$ olup %60,9'u kadındır, %67,1'i bekarlıdır. %40'ı ilköğretim, %31,1'i üniversite ve lisansüstü program mezunudur (Tablo 4-1-1).

Araştırmada kuşaklara göre bireylerin %2,2'si Sessiz kuşak, %12'si Nüfus Patlaması kuşağı, %20,4'ü X kuşağı, %36,5'i Y kuşağı ve %28,9'u Z kuşağındadır (Tablo 4-1-1). Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK, 2019) verilerine göre nüfusun %3,2 Sessiz kuşakta, %14,3 Nüfus Patlaması, % 19,1'i X, %31,6'sı Y ve %31,6'sı Z kuşağındadır. Araştırmanın yapıldığı İstanbul ilinde yaşayan toplam nüfus (15.029.231 kişi) dikkate alınarak kuşaklara göre örnekleme alınacak kişi sayısı Türkiye nüfusunun kuşaklara göre dağılımı ölçüt alınarak tabakalı örneklem yöntemiyle hesaplanmıştır (http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1059, 05.04.2018). Bu bulgu, toplam Türkiye nüfusunun kuşaklara göre dağılımı ölçüt alınarak hesaplandığı için beklenen bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

5.2. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Durumları

Kuşaklara göre bireylerin tamamı (%100) bilişim teknolojilerini kullandığını ifade etmiştir (Tablo 4-2-1). Bu sonuç, günümüzde her yaştaki bireylerin bilişim teknolojilerini rahatlıkla kullanabildikleri ve her an ulaşabildikleri şeklinde değerlendirilebilir.

Araştırmada sessiz kuşaktaki bireylerin tamamının bilişim teknolojileri olarak özellikle televizyon ve mobil telefon, nüfus patlaması ve X kuşağındaki bireylerin mobil telefon ve televizyon, Y ve Z kuşağındaki bireylerin mobil telefonu kullandıkları ve ikinci olarak interneti kullandıkları belirlenmiştir (Tablo 4-2-1).

Araştırmada bilişim teknolojisi olarak televizyonu en çok kullanan bireylerin sessiz kuşaktaki bireyler olduğu, bunu nüfus patlaması ve X, Z ve Y kuşağındaki bireylerin izlediği belirlenmiştir (Tablo 4-2-1). Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından gerçekleştirilen "Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması'na (2018) göre katılımcıların %86,7'sinin televizyon izledikleri belirlenmiştir (RTÜK, 2018). Bu bulgu, her ne kadar RTÜK verilerinin altında olsa da bilişim teknolojilerinin vazgeçilmez teknolojisi olan televizyonun günümüz koşullarında evlerin büyük bir çoğunluğunda bulunması nedeniyle yaygın olarak kullanılmaya devam ettiğini göstermektedir. Ancak

akıllı televizyonların çıkması bunların USB diskler, uydu alıcılarının internete bağlanması, mobil telefonların televizyonun da işlevlerini karşılar şekilde internete bağlanmaya imkân vermesi ve internet ortamında online dizi, film platformlarının ortaya çıkması nedeniyle internet kullanımı özellikle Y ve Z kuşağındaki bireylerde artarken televizyon kullanım oranlarının azaldığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmada bilişim teknolojisi olarak mobil telefon ve internetin tümkuşaklardaki bireyler tarafından kullanıldığı belirlenmiştir (Tablo 4-2-1). Teknolojik gelişmeler sessiz kuşak ve nüfus patlaması kuşağındaki bireyler tarafından net bir şekilde yaşanarak görülmüş; ancak teknolojilerin yaygınlaşmaması neticesinde kullanım oranları da o derece az olmuş ve yeni teknolojilere adapte olmaları zor bir hale gelmiştir. Ancak günümüzde yapılmış ilgili araştırmalarda; dijitalleşen dünyada örneğin otobüs kartı dolumu, emekli maaşı çekmek için bankamatik kullanımı vb. uygulamaların sessiz kuşak ve nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin internet kullanımını zorunlu hale getirdiğini, kullanımlarını arttırdığını (Sleger, Von Boxtel ve Jolles, 2007), sessiz kuşak ve nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin internet arayüzlerinin bu kuşaklar açısından kullanım kolaylığı sunması nedeniyle internet kullanımlarının arttığını (Harris vd., 1999) vurgulamaktadır. ABD’de yapılan bir başka araştırmada da interneti kullanan kesimin %45’inin 40 yaş ve üzerinde olduğu belirlenmiştir (Harris vd., 1999). X kuşağındaki bireyler dünyadaki ve Türkiye’deki teknolojik gelişmeleri yaşamışlar; ancak gerek iş yaşamında gerekse kişisel yaşamlarında teknolojiyi aktif olarak kullandıkları için teknolojiye zor da olsa uyum sağlamışlardır (Alwin, 2002; Leahy, McGinley, Thompson & Weese, 2011; Toruntay, 2011; Şalap, 2016; Gündüz & Pekçetaş, 2018). Y kuşağı ise yeni teknolojilerin oluşmasında tam anlamı ile geçiş dönemini yaşamıştır. Televizyonların uzaktan kumandalı bir hale gelmesi, uydu teknolojisinin gelişmesi, internet öncesi televizyonlarda teleteks sisteminin kullanılması, sonrasında cep telefonlarının Türkiye’ye gelmesi, ancak iletişimin son derece pahalı olması süreçlerini yaşamışlardır. Tüm bunların yanında bu kuşak iletişim çağının hızlı bir şekilde gelişmesini de yaşayarak görmüştür. İnternetin ve bilgisayarın her eve girmesi ve sonrasında nesnelere interneti teknolojisinin ortaya çıkması ile birlikte bu kuşak geçiş dönemini ergenlik yıllarında yaşamış ve teknolojiyi hayatın her alanında hayatını kolaylaştırıcı bir öge olarak kullanmıştır (Leahy, McGinley, Thompson & Weese, 2011; Toruntay, 2011; Şalap, 2016; Çetin & Karalar, 2016; Gündüz & Pekçetaş, 2018). Z kuşağı ise adeta

teknolojinin içinde doğmuştur. Bu durum bu kuşaktaki bireylerin teknoloji ile yakın ilişki kurmasına ve yaşamlarının her alanında teknolojiyi kullanmalarına neden olmuştur (Andert, 2011; Smith & Nichols, 2015; Sarıtaş & Barutçu, 2016; Chua & Chang, 2016). Fox (2006a) Amerika’da 70 yaş ve üzerinde internet kullanımının %28’iken; bu oranın 18 – 28 yaş arası bireylerde %89; 29 – 40 yaş arası bireylerde %86; 41 – 50 yaş arası bireylerde %78; 51 – 59 yaş arası bireylerde ise %72 olduğunu saptamıştır (Fox, 2006a). TÜİK tarafından gerçekleştirilen Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması’nda da (2019) bu bilgiler desteklenir şekilde nüfusun %98,7’sinin mobil telefon, %72,9’unun internet kullandığı belirlenmiştir (TÜİK, 2019). Bu bulgu ilgili araştırma sonuçları ile birlikte ele alındığında, mobil telefonların, internetin, bilgisayarın tüm kuşaklardaki bireyler tarafından gerek iletişim gerekse bilgiye ulaşma vb. amaçlarla bireysel ve mesleki yaşamda sık kullanılan teknolojiler olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmada tüm kuşaklardaki bireylerin çok azının eğitsel video, radyo/teyp ve VCD-DVD kullandığı belirlenmiştir (Tablo 4-2-1). TÜİK tarafından gerçekleştirilen “Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması’na (2017) göre katılımcıların sadece %17,8’inin VCD-DVD kullandığı belirlenmiştir. Özden ve Fırat (2013) öğrencilerin %55,4’ünün evinde VCD/DVD, %50,9’unun evinde radyo bulunduğunu belirtmişlerdir. Bu bulgu, günümüzde internetin her eve girmesi ve fiber net, hiper net, 4,5 G teknolojilerinin gelişmesi ve ucuzlamasıyla beraber VCD-DVD ve radyo kullanımının azaldığı çünkü akıllı televizyonun çıkmasıyla birlikte USB diskler, uydu alıcılarının internete bağlanması ve bilgisayarlarında televizyona bağlanmasıyla ve online dizi, film platformlarının ortaya çıkması ile birlikte videoların internet üzerinden izlendiği, radyonun internet üzerinden dinlendiği şeklinde değerlendirilebilir.

Araştırmada tüm kuşaklardaki bireylerin bilişim teknolojilerini öncelikle araştırma yapmak/bilgiye ulaşmak, sosyal medyayı kullanmak, müzik/film indirmek, sohbet etmek, ders çalışmak/ödev hazırlamak amacıyla kullandıkları belirlenmiştir (Tablo 4-2-1). TÜİK tarafından gerçekleştirilen Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırmasında da (2019) bu bilgiler desteklenir şekilde nüfusun %98,7’sinin mobil telefon, %72,9’unun internet kullandığı, gerçekleştirilen “Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması’na (2019) göre nüfusun %93,9’unun mesajlaşmak, %82,7’sinin telefonla görüşmek/video görüşmesi yapmak, %83,7’sinin sosyal medyayı

kullanmak, %78,1'inin video izlemek, %71,5'i müzik dinlemek, %69,3'unun sağlıklı ilgili bilgi aramak, %65'inin mal ve hizmetler hakkında bilgi aramak, %46,2'sinin e-posta göndermek/almak, %35,3'ünün oyun oynamak ya da indirmek amacıyla bilişim teknolojilerini kullandıkları belirlenmiştir. Gülter, Yıldız ve Boyacı (2018) çiftçilerin (yaş ort. 46) yaş gruplarına göre internet kullanım amaçlarının farklı olduğunu, genç çiftçilerin 46 yaş ve üzeri çiftçilerden daha fazla interneti bilgiye ulaşmak, haberleri izlemek, sosyal medya kullanmak, eğlenmek (oyun vb.), alışveriş yapmak, hava raporu izlemek, tarımsal pazar bilgilerini araştırmak amacıyla kullandıklarını belirlemiştir. Tarımsal bilgiye ulaşma konusunda genç çiftçilerin interneti, yaşlı çiftçilerin ise TV/Radyoyu daha fazla kullandığı saptanmıştır (Gülter, Yıldız ve Boyacı, 2018). RTÜK (2015) tarafından yapılan Medya Okuryazarlığı Araştırması'nda katılımcıların %38,2'sinin öncelikle eğlenmek amacıyla televizyon izledikleri belirlenmiştir. Yağcı ve Başarmak (2016) ödev yapmak, sosyal medyaya erişmek ve film izlemek (Yağcı ve Başarmak, 2016); Turan, Küçük ve Gündoğdu (2013) öğretim üyelerinin bilişim teknolojilerini daha çok çevrimiçi bilgi aramak, iletişim kurmak ve ders notlarını hazırlamak, en az ise sosyal ağlara erişmek ve eğitsel oyun oynamak (Turan, Küçük ve Gündoğdu, 2013); Kanatlı ve Schreglman (2012) ilköğretim öğrencilerinin bilgisayarı öncelikle ders çalışmak ve ödev yapmak, sohbet etmek, oyun oynamak (Kanatlı ve Schreglman, 2012); Koçer (2012) öğrencilerin öncelikle bilgilenmek ve araştırma yapmak, sosyal medyaya erişmek, haberleri/gelişmeleri takip etmek, banka işlemlerini yapmak (Koçer, 2012); Özmusul (2008) öğrencilerin %53,6'sının ders çalışmak, %27,9'unun bilgi edinmek, %14,9'unun oyun oynamak/eğlenmek, %2,5'inin iletişim kurmak (Özmusul, 2008); Wilson ve diğ. (2008) Avustralya'da bireylerin interneti öncelikle sağlıkla ilgili bilgilere/verilere erişmek (Wilson ve diğ., 2008); Atav, Akkoyunlu ve Sağlam (2006) öğretmen adaylarının bilgiye ulaşmak, haberleşmek ve oyun oynamak (Atav, Akkoyunlu ve Sağlam, 2006); Fox (2006b) 18 yaş ve üzeri 113 milyon Amerikalının interneti sağlıkla ilgili bilgilere ulaşmak (Fox, 2006b) amacıyla internet kullandıklarını belirlemiştir (Fox, 2006b). Y ve Z kuşağındaki bireylerin interneti ödev yapmak, sohbet etmek, oyun oynamak, film izlemek ve müzik dinlemek amacı ile kullandığı görülmektedir. Eğitim seviyesi lisans ve lisansüstü olan X kuşağının interneti e-posta göndermek, eğitim materyalleri hazırlamak veya bu materyallere erişmek, bilgiye erişmek amacıyla internet/bilgisayar/mobil telefon kullandıkları görülmektedir (Wilson ve diğ., 2008; Fox, 2006b; Turan, Küçük ve

Gündoğdu, 2013). İlgili araştırmalarla benzer sonuçlar/paralellik gösteren bu bulgu, bireylerin hangi kuşakta olursa olsun yaşanan bilimsel ve teknolojik değişme ve gelişmelerden etkilendiğini dolayısıyla günlük ve mesleki yaşamlarında bu teknolojileri gereksinimleri/ihtiyaçları doğrultusunda farklı amaçlarla kullandıkları şeklinde yorumlanabilir.

5.3. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Durumları

Araştırmada bireylerin bilişim teknolojilerinden yararlanma lçeğinden aldıkları en düşük puanın 19, en yüksek puanın 87 olduğu ve ölçek toplam puan ortalamasının $54,53 \pm 10,24$ yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 4-3-2). Çetin, Yalçınkaya, Aktepe ve Temur (2018) ğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerinin yüksek olduğunu belirlemiştir (Çetin, Yalçınkaya, Aktepe ve Temur, 2018). Bu bulgu, hangi kuşakta yer alırsa alsın bireylerin günümüzde bilimsel bilgi ve teknolojiye, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda yaşanan hızla değişim ve gelişmeleri takip edebilmeleri, bilgiye ulaşma, etkili kullanma ve sunma, eleştirel düşünme, sorgulama, yaşam boyu öğrenme ve öğrenmeyi öğrenme becerilerine sahip olabilmeleri için bilişim teknolojilerinden yararlanmalarının kaçınılmaz olduğunu göstermesi açısından önem taşımaktadır.

Bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma lçei alt boyut puan ortalamalarının sırasıyla İletişim, Bilgi edinme, Araştırma/İnceleme, Kendini İfade Etme ve Oyun/Eğence olduğu belirlenmiştir (Tablo 4-3-2). Bu bulgu bireylerin bilişim teknolojilerinden ağırlıklı olarak iletişim, bilgi edinme, araştırma/inceleme, kendini ifade etme amacıyla kullandıkları ancak oyun-eğence amacıyla çok fazla kullanmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

Sessiz kuşaktaki bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma lçei toplam puan ortalaması diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus Patlaması kuşağındaki bireylerin puan ortalaması X, Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, X kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Z kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p < 0,05$). Bu bulgular, bilişim teknolojilerinden en çok yararlanan kuşağın Y kuşağı olduğunu, sonrasında sırası ile bilişim teknolojilerinden Z, X, Nüfus Patlaması ve Sessiz kuşaktaki bireylerin yararlandığını göstermektedir (Tablo 4-3-3). Kuşaklara göre bireylerin Bilişim

Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği'nin tüm alt boyut puanları incelendiğinde en fazla Y kuşağının yararlandığı sadece Oyun/Eğlence alt boyutunda Z kuşağının en fazla yararlandığı görülmektedir (Tablo 4-3-3). Tatlı ve diğ. (2018) gençlerin (min: 17, yaş ort:26,8±8,8) bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyinin orta yaş grubundaki (max: 52, yaş ort:26,8±8,8.) bireylerden daha fazla olduğunu belirtmiştir (Tatlı ve diğ., 2018). Chen ve Persson (2002) bilişim teknolojilerinden yararlanma durumları açısından genç ve yaşlı bireyler arasında ciddi farklılıklar gösterildiğini, 15 – 34 yaş arasındaki bireylerin interneti haftada 19 saat kullanırken, sessiz kuşak ve nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin sadece %18'inin internet kullandığını belirlemiştir (Chen ve Persson, 2002). Gatto ve Tak (2008) 59 ve 85 yaş arası bireylerin %55,17'sinin internet kullandıklarını, %40'ının aileleri ve arkadaşları tarafından önerilen internet sitelerini ziyaret ettiklerini belirlemiştir (Gatto ve Tak, 2008). Wilson ve diğ. (2008) ise Amerikan'ın aksine Avusturalya'da internet kullanımının 55 yaş ve üzeri bireylerde arttığını saptamıştır (Wilson ve diğ., 2008). Bu noktada, X, Nüfus Patlaması ve Sessiz kuşaktaki bireylerin doğru orantılı bir şekilde sıralanması araştırma öncesinde de beklenen bir sonuçtur. Bu bulgu, Y ve Z kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerinin içinde doğan kuşaklar oldukları göz önünde bulundurulduğunda beklenen bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Ancak teknoloji ile içiçe yaşayan Z kuşağındaki bireylerinin bilişim teknolojilerinden yararlanmasının Y kuşağındaki bireylere oranla daha az olması bu araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu bulgu, aslında Z kuşağının daha çok bilişim teknolojilerinin içinde doğup büyülerde, Y kuşağındaki bireylerin hem normal yaşamlarında hem de iş yaşamlarında aktif olarak bilişim teknolojilerini kullanmalarından dolayı diğer kuşaklara oranla sonuçların daha yüksek çıkması beklenen bir sonuç olarak yorumlanabilir.

Sessiz kuşaktaki bireylerin Bilgi Edinme alt boyut puan ortalaması diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus Patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p < .05$). Bu bulgu, bilişim teknolojilerini bilgi edinme açısından en az kullanan kuşağın sessiz kuşak olduğunu, nüfus patlaması, X, Y kuşağındaki bireylerin birbirine yakın oranda bilgi edinme bakımından bilişim teknolojilerinden yararlandıklarını, Y kuşağındaki bireylerin ise bilişim teknolojilerinden bilgi edinme anlamında en çok yararlanan kuşak olduğunu göstermektedir (Tablo 4-3-3). Gatto ve Tak (2008) 59 ve 85 yaş arası bireylerin %50'sinin bilgi edinme amacıyla interneti

kullandıklarını belirlemiştir (Gatto ve Tak, 2008). Bu bulgu, bilişim teknolojilerini en az kullanan kuşak oldukları gözönünde bulundurulduğunda beklenen bir sonuçtur. Bu bulgu ayrıca, Y kuşağındaki bireylerin öğrenme ve gelişmeye istekli olmaları, bireysel ve mesleki açıdan gelecek hedeflerini net olarak tanımlamaları ve bunlara ulaşabilmek için bu teknolojilerden yararlanmaları nedeniyle beklenen bir sonuç olarak yorumlanabilir.

Sessiz kuşaktaki bireylerin Araştırma/İnceleme alt boyut puan ortalaması diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus Patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$) (Tablo 4-3-3). Bu bulgu, Y kuşağındaki bireylerin genel olarak diğer kuşaklardaki bireylere göre öğrenmeye ve gelişime istekli olma, iş yaşamında yenilikçi fikirler üretme gibi özellikleri nedeniyle araştırma/incelemeye önem verdikleri şeklinde değerlendirilebilir.

Sessiz kuşaktaki bireylerin İletişim alt boyut puan ortalaması diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus Patlaması ve X kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$). Bu bulgu bilişim teknolojilerinden iletişim amacı ile en çok yararlananların, Y kuşağındaki bireyler olduğunu göstermektedir (Tablo 4-3-3). Y kuşağındaki bireyler, dünyanın ve Türkiye'nin bilişim teknolojilerine geçişini canlı bir şekilde yaşamıştır. Bu kuşaktaki bireyler, internet teknolojisinin evlerde ilk kullanıldığı dönemlerde MIRC, ICQ, MSN Messenger gibi uygulamalar, akıllı telefonların ortaya çıkması ile Whatsapp, Viber, Skype gibi hem sesli hem de görüntülü iletişim araçları ile tanışmış gerek bireysel gerekse iş yaşamında bu teknolojileri kullanmışlardır (Boyd & Ellison, 2007; Lampe, Ellison & Steinfield, 2007; Sümer, 2017). Bu nedenlerle bu bulgu, Y kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerinden iletişim amacı ile en çok yararlandığını göstermesi açısından beklenen sonuç olarak yorumlanabilir.

X kuşağındaki bireylerin Kendini İfade Etme alt boyut puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Z kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Nüfus Patlaması ve Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$) (Tablo 4-3-3). X ve nüfus patlaması kuşağındaki bireyler, kendilerini ifade etmek için genellikle yüzyüze iletişimi tercih etmektedir. Y ve Z kuşağındaki bireyler ise ağırlıklı olarak facebook, twitter, instagram, linkedin gibi sosyal medya

aracılığıyla kendi görüşlerini, yaptıkları çalışmalarını diğer bireyler ile paylaşmakta, fikirlerini ve düşüncelerini kolay bir şekilde geniş kitlelere yaymakta, kendilerini ifade etmektedirler (Boyd & Ellison, 2007; Lampe, Ellison & Steinfield, 2007; Sarıtaş & Barutçu, 2016; Sümer, 2017). Bu bulgu, diğer kuşaktaki bireylere göre teknolojiye daha yatkın olan, teknolojinin/internetin içinde doğan Y kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerini kendilerini ifade etmek için daha fazla kullandıklarını destekleyen bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Sessiz, Nüfus Patlaması ve X kuşağındaki bireylerin Oyun/Eğlence alt boyut puan ortalaması Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Y kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p < .05$) (Tablo 4-3-3). Y kuşağındaki bireylerin çocukluk ve gençlik dönemlerinde ateri, oyun salonları, internet kafeler sıkça kullanılmış; ancak bilgisayar, playstation gibi oyun araçları evlere girmemiştir. Z kuşağındaki bireyler ise bilgisayar, playstation gibi oyun araçları ile çok erken yaşlarda tanışmıştır. Bunun yanında internet üzerinden oynanan online oyunlarda genellikle Z kuşağındaki bireyler tarafından oynanmaktadır. Bir başka ifadeyle Y kuşağındaki bireyler daha çok playstation, xbox ve bilgisayar oyunları ile zaman geçirirken Z kuşağındaki bireyler bunların yanında internet üzerinden online oyunlarda oynamaktadırlar (Sarıtaş & Barutçu, 2016; Sümer, 2017; Özdemir, 2019). Bu nedenlerle bu bulgu, bilişim teknolojilerinden oyun/eğlence amacıyla en fazla yararlanan kuşağın Z kuşağındaki bireyler olduğunu destekler bir bulgu olarak değerlendirilebilir.

5.4. Kuşaklara Göre Bireylerin Epistemolojik İnançları

Araştırmada bireylerin epistemolojik inanç düzeyleri yüksektir (Tablo 4-4-2). Bu bulgu, bireylerin bilginin tanımı, bilginin yapılanması, bilginin değerlendirilmesi, bilginin pozisyonu ve bilginin oluşumu hakkında inançlara sahip oldukları şeklinde değerlendirilebilir.

Bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği alt faktör puan ortalamalarının sırasıyla Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç, Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç ve Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç olduğu belirlenmiştir (Tablo 4-4-2). Aydemir, Aydemir ve Boz (2012) lise öğrencilerinin bilginin zamanla değişebileceğine, bilginin kendisi tarafından oluşturulabileceğine ve bilimsel bilginin her zaman doğru olamayabileceğine inandıklarını, bilginin kaynağı/değişmezliği faktörü ile ilgili

epistemolojik inançlarının ise en az gelişmiş olduğunu, bilginin sadece otoriteler tarafından oluşturulduğu ve değiştirilemeyeceği görüşünün eğitim yılı arttıkça gelişim gösterdiğini belirlemiştir (Aydemir, Aydemir ve Boz, 2012). Aypay (2011), Oğuz (2008), Chai, Khine ve Teo (2006), Paulsen ve Wells (1998) de bireylerin öğrenmelerinde bilgi edinme sürecinin önemli olduğuna, uzman bilgisinin sorgulanması gerektiğine ve öğrenmede çabanın önemli olduğuna inandıklarını ancak yeteneğin doğuştan ve sabit olduğuna ve bilginin sabit ve değişmez olduğuna yönelik inançların ise zayıf olduğunu belirtmişlerdir (Paulsen ve Wells, 1998; Chai, Khine ve Teo, 2006; Oğuz, 2008; Aypay, 2011). Bu bulgu, bireylerin bugün doğru olanın yarın yanlış olabileceğine, başarılı insanların öğrenme yeteneklerini nasıl geliştirebileceklerini keşfetmiş insanlar olduklarına, her zaman sorgulamanın önemli olduğuna, bilginin zihinde yavaş yavaş birikerek gerçekleştiğine, çoğu sözcüğün açık (anlaşılır) tek bir anlamı olduğuna, doğrunun (gerçek) değişmez olduğuna, açık-seçik ve kesin bir yanıtının bulunma olasılığı olmayan sorunlar üzerinde çalışmanın zaman kaybı olduğuna inandıkları şeklinde değerlendirilebilir. Bir başka ifadeyle bireylere göre bilgi sabit ve değişmez olarak görülmemekte ve öğrenmede çaba ve yetenek önemli görülmektedir. Ancak bireylerin iyi bir öğrenen olmanın bilgileri ezberlemeyi gerektirmediği, bilgiyi edinmenin en etkili yolunun onları kendine göre düzenlemek olduğu, zeki olan öğrencilerin okulda başarılı olmak için çok çalışmalarına gerek olmadığı, okulda orta düzeyde başarılı olan öğrencilerin okul sonrası yaşamlarında da orta düzeyde başarılı oldukları konularında net bir tutum içerisinde olmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

Y kuşağındaki bireylerin Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç faktör puan ortalaması Nüfus patlaması ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p < ,05$) (Tablo 4-4-3). Bir başka ifadeyle Y kuşağındaki bireyler, Nüfus patlaması ve Z kuşağındaki bireylere göre öğrenmenin çabaya bağlı olduğunu düşünmemektedir. Nüfus patlaması kuşağındaki bireyler, 2. Dünya Savaşı sonrası dönemde devrim döneminin etkisi ve Türkiye'nin kalkınma hamleleri sürecinde yaşamış bir kuşaktır. Z kuşağındaki bireyler ise teknolojinin geliştiği, bilgiye erişimin kolaylaştığı, eğitim sisteminin ezberci sistemden daha ziyade uygulamalı bir sisteme evrilmeye çalıştığı bir dönemde yaşamaktadırlar. Bu bulgu hem nüfus patlaması kuşağındaki hem Z kuşağındaki bireylerin Y kuşağındaki bireylere göre öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna daha fazla inandıkları söylenebilir.

Y kuşağındaki bireylerin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç faktör puan ortalaması Sessiz, Nüfus patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$) (Tablo 4-4-3). Bu bulgu, Sessiz Kuşak, Nüfus Patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylere göre Y kuşağındaki bireylerin, yeteneğin ikinci planda olduğunun aksine Türkiye’de pekçok sınav sisteminin, yetenekten daha ziyade bilginin, ezberin, daha çok soru çözenin başarıyı getirdiği bir dönemde yaşamalarına bağlanabilir.

5.5. Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları ile Epistemolojik İnançları Arasındaki İlişki

Tüm kuşaklardaki bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasında bir ilişki saptanmamıştır ($p<,05$) (Tablo 4-5-1). Bu bulgu, tüm kuşaklardaki bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçlarının epistemolojik inançlarını etkilemediği şeklinde değerlendirilmiştir.

Sessiz kuşaktaki bireylerin bilişim teknolojilerini araştırma/inceleme ve iletişim amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmaktadır ($p<,05$) (Tablo 4-5-1). Sessiz kuşaktaki bireyler geçmişte bilişim teknolojilerini kullanmadan bilgiye erişiminin güçlüğüne yaşamış, Türkiye’de telefonun bile sırayla verildiği bir dönemden sonra bilişim teknolojilerinin görüntülü görüşmeye imkân verdiği, araştırmaların google, yahoo, yandex gibi arama motorlarını kullanarak çok hızlı ve kolay bir şekilde yapıldığı bir döneme geçilmiştir. Bu bulgu beklenen bir bulgu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerini bilgi edinme ve araştırma/inceleme amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmakta ($p<,01$ ve $p<,05$); oyun/eğlence amacıyla kullanımları arttıkça, tek bir doğrunun var olduğuna inançları artmakta ($p<,05$); araştırma/inceleme amacıyla kullanımları arttıkça epistemolojik inançları azalmaktadır ($p<,05$) (Tablo 4-5-1). Nüfus patlaması kuşağı da aynı sessiz kuşak gibi teknolojinin olmadığı dönemde bilgiye erişimin güçlüğüne yaşamıştır. Bilgiye bilişim teknolojilerini kullanarak çok kolay ve hızlı bir şekilde ulaşılması, geçmişte bilgiye erişimin zorluğunu yaşamış olan nüfus patlaması kuşağı tarafından öğrenmenin çabaya bağlı olmadığı sonucunun çıkması ve epistemolojik inançlarının azalması neticesinde bu bulgu, beklenen bir bulgu şeklinde yorumlanabilir. Oyunların en önemli özelliği belirli hedefleri gerçekleştirerek başarıya

ulaşılmasıdır. Bu hedeflere ulaşılması ile oyun tamamlanmaktadır. Sonuç olarak oyunu bitirmek hedeflerden oluşan tek bir doğruya ulaşmaktadır. Oyunların bu özelliği düşünüldüğünde bu bulgu, beklenen bir bulgu şeklinde yorumlanabilir.

X kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerini bilgi edinme, araştırma/inceleme, kendini ifade etme, iletişim, oyun/eğlence vb. amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmakta ($p < ,01$ $p < ,05$) ancak tek bir doğrunun var olduğuna inançları artmakta ($p < ,05$ $p < ,01$ $p < ,001$); kendini ifade etme ve oyun/eğlence, bilgi edinme amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin yeteneğe bağlı olduğuna inançları artmakta ($p < ,001$ $p < ,05$); bilgi edinme amacıyla kullanımları arttıkça epistemolojik inançları azalmaktadır ($p < ,05$) (Tablo 4-5-1). X kuşağı teknolojinin hızlı bir şekilde gelişimini yaşadığı düşünüldüğünde, X kuşağı bilgiye erişirken ansiklopedi, kütüphanede kitaplardan bilgi edinme gibi araçları öğrencilik döneminde sıkça kullanmıştır. Ayrıca bu kuşak iletişim kurmak, kendini ifade etmek için mektup, telgraf gibi uzun süren araçları kullanmış; ancak 2000'lerde internetin Türkiye'de yaygınlaşması ile birlikte hızlı ve kolay iletişimi de görmüştür. X kuşağı çocukluk yıllarında sokak oyunları oynarken gençlik yıllarını ateri salonlarında oyun salonlarında geçirmiş bir kuşaktır. X kuşağının hem teknolojinin olmadığı bir döneme şahit olması, hemde teknolojinin geliştiği döneme şahit olması neticesinde teknolojinin gelişmesi ile öğrenmenin çabaya bağlı olmadığını düşünmeleri beklenen bir bulgudur. X kuşağı teknolojiyi kullanmayı öğrenmişler ve bunun için bir çaba sarf etmişlerdir. Özellikle iş hayatında teknolojinin yoğun bir şekilde kullanılması X kuşağının teknolojik gelişmeleri takip etmesini, teknolojiyi kullanmayı öğrenmeleri sonucunu doğurmuştur. Bu sebeplerden dolayı teknoloji kullanımı arttıkça öğrenmenin yeteneğe bağlı olduğu inançlarının artması da beklendik bir bulgu olarak yorumlanabilir. Bilgi çağında bilgiye ulaşmaktan daha ziyade doğru bilgiye ulaşmak çok daha önemli bir unsurdur. Teknoloji kullanılarak bilgiye erişilmeye çalışılırken farklı bilgilere ulaşmak mümkün olduğu için X kuşağının epistemolojik inançlarının azalması da beklendik bir bulgu olarak yorumlanabilir.

Y kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerini bilgi edinme, araştırma/inceleme, kendini ifade etme, iletişim, oyun/eğlence vb. amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmakta ($p < ,05$ $p < ,01$ $p < ,001$); kendini ifade etme ve oyun/eğlence amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin yeteneğe

bağlı olduğuna inançları artmakta; oyun/ eğlence amacıyla kullanımları arttıkça tek bir doğrunun var olduğuna inançları artmakta ($p<,01$, $p<,001$); iletişim amacıyla kullanımları arttıkça epistemolojik inançları artmakta; oyun/eğlence amacıyla kullanımları arttıkça epistemolojik inançları azalmaktadır ($p<,05$, $p<,01$) (Tablo 4-5-1). Y kuşağı teknoloji ile küçük yaşlardan itibaren tanışmıştır. Ancak internetin her eve girmesi, bilgiye internet üzerinden erişmenin yaygınlaşması Y kuşağının orta öğretim yıllarında (14 – 18 yaş aralığı) yaşanmıştır. Bu kuşak okul ödevlerini hazırlarken ansiklopedilerden faydalanmış, bir kelime aradığı zaman sözlükten faydalanmış; ancak ilerleyen zamanda bunları teknolojiyi kullanarak kolaylıkla yapmış bir kuşaktır. Ayrıca Y kuşağı interneti özellikle MSN Messenger, Facebook gibi programlar ile kendini ifade etmek için de kullanmış ve iletişimi kolaylıkla sağlamıştır. Hatta kendini sözlü ifade edemediği durumlarda teknolojiyi kullanarak kendini yazılı olarak kolaylıkla ifade etmiştir. Bu bulgu, beklendik bir bulgu şeklinde yorumlanabilir. Oyunlar yukarıda da belirtildiği üzere belirli hedefleri gerçekleştirerek oyunu bitirme üzerine kuruludur. Y kuşağı ateri, playstation, bilgisayar oyunlarını çokça oynayarak büyümüştür ve bu oyunlarda başarılı olmak belirli bir yetenek gerektirmektedir. Bunun yanında oyunlarda hedef başarılı olmak ve oyunu bitirmektir. Oyunu bitirmek oyuncuyu aslında tek bir doğruya yönlendirmektedir. Bu noktalar düşünüldüğünde bu bulgular beklendik bulgular şeklinde yorumlanabilir.

Z kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerini bilgi edinme, araştırma/inceleme, iletişim ve kendini ifade etme amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmakta ($p<,05$ ve $p<,001$); bilgi edinme ve oyun/eğlence amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin yeteneğe bağlı olduğuna inançları artmakta; kendini ifade etme amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin yeteneğe bağlı olduğuna inançlarının artmakta ($p<,05$, $p<,01$, $p<,001$); bilgi edinme, araştırma/inceleme, oyun/eğlence, kendini ifade etme amacıyla kullanımları arttıkça tek bir doğrunun var olduğuna inançları artmakta ($p<,05$, $p<,01$, $p<,001$); kendini ifade etme ve oyun/eğlence amacıyla kullanımları arttıkça epistemolojik inançları da artmaktadır ($p<,01$) (Tablo 4-5-1). Z kuşağı teknoloji ile iç içe büyümüştür ve bilgiye erişmek bu kuşak için en kolay işidir. Z kuşağı küçük yaşlardan itibaren akıllı telefon, tablet bilgisayar, dizüstü bilgisayarlar üzerinden istedikleri bilgiye çok kolaylıkla erişebilmektedir. Ancak bilgiye erişmek, bilgisayar kullanmak, oyunlarda başarılı olmak, kendini doğru bir şekilde ifade etmek belirli bir yetenek gerektirmektedir. Bunun yanında oyunları başarılı bitirmek Z

kuşasını tek bir doğrunun var olduğunu düşünmelerine sebep olmaktadır. Bu hususlar doğrultusunda bulgular, beklendik bulgular şeklinde yorumlanabilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Farklı kuşaklardaki bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen araştırmadan şu sonuçlar elde edilmiştir;

- Sessiz kuşaktaki bireylerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği toplam puan ortalaması diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus Patlaması kuşağındaki bireylerin puan ortalaması X, Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, X kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Z kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- Sessiz kuşaktaki bireylerin Bilgi Edinme alt boyut puan ortalaması diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus Patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- Sessiz kuşaktaki bireylerin Araştırma/İnceleme alt boyut puan ortalaması diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus Patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- Sessiz kuşaktaki bireylerin İletişim alt boyut puan ortalaması diğer kuşaklardaki bireylerin puan ortalamasından, Nüfus Patlaması ve X kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- X kuşağındaki bireylerin Kendini İfade Etme alt boyut puan ortalaması Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Z kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Nüfus Patlaması ve Y kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- Sessiz, Nüfus Patlaması ve X kuşağındaki bireylerin Oyun/Eğlence alt boyut puan ortalaması Y ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından, Y kuşağındaki bireylerin puan ortalaması Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- Y kuşağındaki bireylerin Epistemolojik İnanç Ölçeği toplam puan ortalaması Sessiz, Nüfus Patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- Y kuşağındaki bireylerin Öğrenmenin Çabaya Bağlı Olduğuna İnanç faktör puan ortalaması Nüfus Patlaması ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- Y kuşağındaki bireylerin Öğrenmenin Yeteneğe Bağlı Olduğuna İnanç faktör puan ortalaması Sessiz, Nüfus Patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- Y kuşağındaki bireylerin Tek Bir Doğrunun Var Olduğuna İnanç faktör puan ortalaması Sessiz, Nüfus patlaması, X ve Z kuşağındaki bireylerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşüktür ($p<,05$).

- Tüm kuşaklardaki bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasında bir ilişki saptanmamıştır.

- Sessiz kuşaktaki bireylerin bilişim teknolojilerini araştırma/inceleme ve iletişim amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmaktadır ($p<,05$).

- Nüfus patlaması kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerini bilgi edinme ve araştırma/inceleme amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmakta ($p<,01$ ve $p<,05$); oyun/eğlence amacıyla kullanımları arttıkça tek bir doğrunun var olduğuna inançları artmakta ($p<,05$); araştırma/inceleme amacıyla kullanımları arttıkça epistemolojik inançları azalmaktadır ($p<,05$).

- X kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerini bilgi edinme, araştırma/inceleme, kendini ifade etme, iletişim, oyun/eğlence vb. amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmakta ($p<,01$ $p<,05$) ancak tek bir doğrunun var olduğuna inançları arttırmakta ($p<,05$ $p<,01$ $p<,001$); kendini ifade etme ve oyun/eğlence, bilgi edinme amacıyla kullanımları arttıkça öğrenmenin yeteneğe bağlı olduğuna inançları artmakta ($p<,001$ $p<,05$); bilgi edinme amacıyla kullanımları arttıkça epistemolojik inançları azalmaktadır ($p<,05$).

- Y kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerini bilgi edinme, araştırma/inceleme, kendini ifade etme, iletişim, oyun/eğlence vb. amacıyla kullanımları

artıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmakta ($p<,05$ $p<,01$ $p<,001$); kendini ifade etme ve oyun/eğlence amacıyla kullanımları artıkça öğrenmenin yeteneğe bağlı olduğuna inançları artmakta; oyun/ eğlence amacıyla kullanımları artıkça tek bir doğrunun var olduğuna inançları artmakta ($p<,01$, $p<,001$); iletişim amacıyla kullanımları artıkça epistemolojik inançları artmakta; oyun/eğlence amacıyla kullanımları artıkça epistemolojik inançları azalmaktadır ($p<,05$, $p<,01$).

- Z kuşağındaki bireylerin bilişim teknolojilerini bilgi edinme, araştırma/inceleme, iletişim ve kendini ifade etme amacıyla kullanımları artıkça öğrenmenin çabaya bağlı olduğuna inançları azalmakta ($p<,05$ ve $p<,001$); bilgi edinme ve oyun/eğlence amacıyla kullanımları artıkça öğrenmenin yeteneğe bağlı olduğuna inançları artmakta; kendini ifade etme amacıyla kullanımları artıkça öğrenmenin yeteneğe bağlı olduğuna inançlarının artmakta ($p<,05$, $p<,01$, $p<,001$); bilgi edinme, araştırma/inceleme, oyun/eğlence, kendini ifade etme amacıyla kullanımları artıkça tek bir doğrunun var olduğuna inançları artmakta ($p<,05$, $p<,01$, $p<,001$); kendini ifade etme ve oyun/eğlence amacıyla kullanımları artıkça epistemolojik inançları da artmaktadır ($p<,01$) (Tablo 4-5-1).

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda;

- Bilişim teknolojilerinden tüm kuşakların doğru, güvenli ve etkin bir şekilde yararlanmasını teşvik edecek projelerin geliştirilmesi,

- Bilişim teknolojileri ile ilgili yapılacak eğitimlerin, her bir kuşağın öğrenmeye yatkınlığının farklı olduğu dikkate alınarak hazırlanması, yürütülmesi, sonuçlarının değerlendirilmesi,

- Kuşaklara göre bireylerin epistemolojik inançlara bakış açılarını yeniden gözden geçirmelerini sağlamak amacı ile çalıştaylar, toplantılar vb. eğitim etkinliklerinin düzenlenmesi,

- Kuşaklara göre bilişim teknolojilerinden yararlanılması ve bu teknolojilerin etkin kullanılarak insan yaşamını kolaylaştırması için özellikle teknoloji kullanımının düşük olduğu Sessiz Kuşak ve Nüfus Patlaması kuşağına yönelik olarak teknolojik araçları kullanma eğitimlerinin geliştirilmesi ve yapılandırılması,

- Sessiz kuşak ve Nüfus Patlaması kuşağının interneti iletişim, haber almanın ötesinde kendi hayatlarını kolaylaştırmak, kendilerine sunulan hizmetlere erişimlerini

hızlandırmak ve kullanmalarını sağlamak amacı ile eğitim programlarının hazırlanması, yurütülmesi, sonuçlarının değerlendirilmesi **önerilmektedir.**

7. KAYNAKLAR

- Aazam, M., Khan, I., Alsaffar, A. A., & Huh, E. N. (2014). Cloud of Things: Integrating Internet of Things and cloud computing and the issues involved. In *Proceedings of 2014 11th International Bhurban Conference on Applied Sciences & Technology (IBCAST) Islamabad, Pakistan, 14th-18th January, 2014*, (pp. 414-419). IEEE.
- Acat, M. B., Tüken, G. ve Karadağ, E. (2010). Bilimsel epistemolojik inançlar ölçeği: Türk kültürüne uyarlama, dil geçerliği ve faktör yapısının incelenmesi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 7(4), 67-89.
- Acılioğlu, İ. (2015). *İş'te Y kuşağı*. Ankara: Elma Yayınevi.
- Adıgüzel, O., Batur, H. Z. ve Ekşili, N. (2014). Kuşakların değişen yüzü ve Y kuşağı ile ortaya çıkan yeni çalışma tarzı: Mobil yakalılar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), 165-182.
- Ağırdır, B. (2013). *Y kuşağı inovasyon araştırması*. Millward Brown; Deloitte Eğitim Vakfı, 1-65.
- Akarsu, B. (2019). *Felsefe terimleri sözlüğü*. 13.Baskı. İstanbul. İnkılap Kitapevi.
- Akdemir, A. ve Konakay, G. (2014). Y kuşağının kariyer algısı, kariyer değişimi ve liderlik tarzı beklentilerinin araştırılması. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2(2).
- Akın, H. B. (1998). Bilişim teknolojilerinin evrimi ve bilişim teknolojilerinin çağdaş işletmelerde stratejik yönetim üzerindeki etkileri. *Çukurova Üniversitesi İİBF Dergisi*, 8-1, 239-253.
- Akkoyunlu, B. (1998). *Eğitimde teknolojik gelişmeler*. B, Özer (Ed). T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1021, Açıköğretim Fakültesi Yayınları No: 564.
- Aktaş, C. ve Çaycı, B. (2013). Yeni enformasyon ve iletişim teknolojilerinin sosyal hayattaki rolü. Erişim 15 Ocak 2018). https://www.academia.edu/5175989/Yeni_Enformasyon_ve_Iletisim_Teknolojilerinin_Sosyal_Hayattaki_Rolu_The_Role_of_New_Information_and_Communication_Technologies_in_Social_Life.

- Akyeşilmen, N. (2018). *Disiplinlerarası bir yaklaşımla siber politika & siber güvenlik*. Ankara. Orion Kitapevi.
- Alwin, D. F. (2002). Generations x, y and z: are they changing America? *Contexts*, 1(4), 42-51.
- Andert, D. (2011). Alternating leadership as a proactive organizational intervention: Addressing the needs of the Baby Boomers, Generation Xers and Millennials. *Journal of Leadership, Accountability, and Ethics*, 8(4), 67-83.
- Arslan, A. (2011). *Felsefeye Giriş*. Ankara. Adres Yayınları. 15. Baskı. ss.18-54.
- Arslan, A. ve Staub, S. (2015). Kuşak teorisi ve içgirişimcilik üzerine bir araştırma. *Kafkas University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Journal*, 6(11), 1.
- Arslantaş, H.A. (2016). Epistemological beliefs and academic achievement. *Journal of Education and Training Studies*. 4(1), 215-220.
- Arthur, W. B. (2009). *The nature of technology*. New York: Free Press. p.28.
- Aruk, I. (2008). *Bilisim teknolojilerini zihinsel engellilerin e-egitiminde kullanılması ve örnek bir uygulama geliştirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.
- Aster, E.V. (1994). *Bilgi teorisi ve mantık* (3.bs.). (M. Gökberk, Çev.). İstanbul: Sosyal Yayınları.
- Atav, E., Akkoyunlu, B. & Sağlam, N. (2006). Öğretmen adaylarının internete erişim olanakları ve kullanım amaçları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(30), 37-44.
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Konseyi. (2019). What is region and belief? (Erişim 16.11.2019, <https://www.coe.int/>).
- Aydemir, N., Aydemir, M. & Boz, Y. (2013). Lise öğrencilerinin epistemolojik inançları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(4), 1305-1316.
- Aydın, S., Selçuk, G., Çakmak, A. ve İlğan, A. (2017). Epistemolojik inançlar ölçeği türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(3), 1166-1188.

- Aypay, A. (2011). Epistemolojik inançlar ölçeğinin türkiye uyarlaması ve öğretmen adaylarının epistemolojik inançlarının incelenmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 1-15.
- Aytaç, S. (2009). İş stresi yönetimi el kitabı iş stresi: oluşumu, nedenleri, başa çıkma yolları, yönetimi. *Uludağ Üniversitesi İİBF*.
- Bahçıvan, E. (2017). Eğitim bilimlerinde epistemoloji araştırmaları: düne, bugüne ve gelecek perspektiflere eleştirel bakış. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 760-772.
- Başol, O. & Çetin Aydın, G. (2014). X ve Y kuşağı: çalışmanın anlamında bir değişme var mı?. *Electronic Journal of Vocational Colleges*, December.
- Bayhan, V. (2014). Milenyum veya (Y) kuşağı gençliğinin sosyolojik bağlamı. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 10-17.
- Behrstock-Sherratt, E. & Coggshall, J. G. (2010). "Realizing the promise of generation Y". *Educational Leadership*, 67(8), 28-34.
- Berkup, S. B. (2014). "Working with generations X And Y in generation z period: Management of different generations in business life". *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 5(19), 218–229.
- Bharadwaj, A. (2000). A resource-based perspective on information technology capability and firm performance: An empirical investigation. *MIS Quarterly* 2000, 24 (1), pp. 169-196.
- Bingöl-Meşe, E. T. (2010). *Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin özel alan yeterlilikleri açısından kendilerini değerlendirmeleri: İzmir ili örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of computer-mediated Communication*, 13(1), 210-230.
- Buehl, M. M. & Alexander, P. A. (2001). Beliefs about academic knowledge. *Educational Psychology Review*, 13(4), 385-418.
- Cambridge Üniversitesi Sözlüğü. (2019). Erişim Tarihi 16.11.2019 (<https://dictionary.cambridge.org/>).

- Campbell, R. J. (2008). Meeting seniors' information needs: Using computer technology. *Home Health Care Management & Practice*, 20(4), 328-335.
- Cano, F. (2005). Epistemological beliefs and approaches to learning: Their change through secondary school and their influence on academic performance. *British journal of educational psychology*, 75(2), 203-221.
- Castellano, G. W. (2014). Practices for Engaging the 21st Century Workforce: Challenges of Talent Management in a Changing Workplace, (New Jersey: Pearson Education), s.40.
- Cennamo, L. (2005). Generational differences in work values, work-related outcomes and person-organisation values fit. Yayınlanmamış yüksekisans tezi, Massey Üniversitesi, Yeni Zellanda.
- Cevizci, A. (2010). *Bilgi felsefesi*. İstanbul: Say Yayınları.
- Ceyhun, Y. & Çağlayan, U.M. (1997). *Bilgi teknolojileri Türkiye için nasıl bir gelecek hazırlamakta*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Genel Yayın No: 361, Ticaret Basım Sanayi; 146.
- Chai, C. S., Khine, M. S. & Teo, T. (2006). Epistemological beliefs on teaching and learning: a survey among pre-service teachers in Singapore. *Educational Media International*, 43(4), 285-298.
- Chan, K. W. & Elliott, R. G. (2004). Relational analysis of personal epistemology and conceptions about teaching and learning. *Teaching and Teacher Education*, 20(8), 817-831.
- Chen, H. (2010). Advertising and generational identity: a theoretical model. In *American Academy of Advertising. Conference. Proceedings (Online)*, 132-140. American Academy of Advertising.
- Chen, Y. & Persson, A. (2002). Internet use among young and older adults: Relation to psychological well-being. *Educational Gerontology*, 28(9), 731-744.
- Chua, T. H. H. & Chang, L. (2016). Follow me and like my beautiful selfies: Singapore teenage girls' engagement in self-presentation and peer comparison on social media. *Computers in Human Behavior*, 55, 190-197.

- Cohen-Almagor, R. (2011). Internet History. *International Journal of Technoethics*, 2(2), 45-64, April-June.
- Çakır, H. & Eryılmaz, S. (2014). *Eğitimciler İçin Bilisim Teknolojileri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çelebi Uzgur, B. (2014). *Bilisim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Ege Bölgesi Örneği)*. Yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çelik, S. (2018). *Bilgi felsefesi "İlk Çağ'dan Yeni Çağ'a"*. Doruk Yayıncılık. ss.74-75.
- Çetin, C. & Karalar, S. (2016). X, y ve z kuşağı öğrencilerin çok yönlü ve sınırsız kariyer algıları üzerine bir araştırma. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 14(28), 157-197.
- Çetin, O., Çalışkan, E. & Menzi, N. (2012). Öğretmen adaylarının teknoloji yeterlilikleri ile teknolojiye yönelik tutumları arasındaki ilişki. *İlköğretim Online*, 11(2), 273-291.
- Çetin, O., Yalçınkaya, E., Aktepe, V. & Temur, M. (2018). Ortaokul öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanmaya ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *International Journal Of Active Learning*, 3(2), 11-22.
- Çüçen, A. K. (2001). *Bilgi felsefesi*. 1. Basım. Bursa: ASA Yayınevi, 15-45.
- Delahoyde, T. (2009). Generational differences in baccalaureate nursing. *A Dissertation Submitted by Theresa Delahoyde, MSN, RN to College of Saint Mary in Partial Fulfillment of The Requirement for The Degree of Doctor in Education with an Emphasis on Health Professions Education This Dissertation Has Been Accepted for The Faculty of College of Saint Mary*.
- Demir, M.K. (2012). İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının epistemolojik inançlarının incelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 343-358.
- Demir, Ö. & Acar, M. (Eds.). (1992). *Sosyal bilimler sözlüğü* (Vol. 1). Ağaç Yayıncılık.
- Demirel, A. & Çam, A. (2016). Fen bilgisi öğretmen adaylarının epistemolojik inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Journal Of Social Sciences*, (24).

Deryakulu, D. (2004a). Üniversite öğrencilerinin öğrenme ve ders çalışma stratejileri ile epistemolojik inançları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 38(38), 230-249.

Deryakulu, D. (2004b). Eğitimde bireysel farklılıklar. Y. Kuzgun ve D. Deryakulu (Ed.), *Epistemolojik inançlar içinde* (s. 259-288). Ankara: Nobel Yayınevi.

Deryakulu, D. & Büyüköztürk, Ş. (2002). Epistemolojik inanç ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Eğitim Araştırmaları*, 8, 111-125.

Deryakulu, D. ve Büyüköztürk, Ş. (2005). Epistemolojik inanç ölçeğinin faktör yapısının yeniden incelenmesi: Cinsiyet ve öğrenim görülen program türüne göre epistemolojik inançların karşılaştırılması. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(18), 57-70.

Dursun-Sürmeli, Z. & Ünver, G. (2017). Öz-düzenleyici öğrenme stratejileri, epistemolojik inançlar ve akademik benlik kavramı ile matematik başarısı arasındaki ilişki. *Türk Bilgisayar ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 8(1), 83-102.

Dülger, M. V. (2004). *Bilişim suçları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Edge, K. (2014). "A review of the empirical generations at work research: Implications for school leaders and future research". *School Leadership & Management*, 34(2), 136-155.

Enman, M. & Lupart, J. (2000). Talented female students' resistance to science: An exploratory study of post-secondary achievement motivation, persistence, and epistemological characteristics. *High Ability Studies*, 11(2), 161-178.

Eren, A. (2006). *Üniversite öğrencilerinin genel ve alan-odaklı epistemolojik inançlarının incelenmesi*. Doktora tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Erkan, H. (1997). *Bilgi toplumu ve ekonomik gelişme*, (3. Baskı), İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Finn, J. D. (1960). Technology and the instructional process.

Fourman, M. (2002). *Division of informatics, informatics research report*. University of Edinburgh (İnternette) Temmuz 2002. Erişim 04.12.2019, (<https://www.inf.ed.ac.uk/publications/online/0139.pdf>).

- Fox, S. (2006a). *Are “wired seniors” sitting ducks? Pew internet & American life project*. Report 4/11/2006. Saatavilla elektronisesti. 14.11.2019.
- Fox, S. (2006b). *Online Health Search 2006*. Pew Internet and American Life Project. October 29, 2006. http://www.pewinternet.org/pdfs/PIP_Online_Health_2006.pdf. 14.11.2019.
- Gatto, S. L. & Tak, S. H. (2008). Computer, internet, and e-mail use among older adults: Benefits and barriers. *Educational Gerontology*, 34(9), 800-811.
- Gilbaugh, P. (2009). Supervision of intergenerational dynamics. *University of Iowa School of Social Work – National Resource Center for Family Centered Practice Committed to Excellence Through Supervision*. 4-6.
- Gözen, R. (2017). *Uluslararası ilişkiler teorileri*. 4. Baskı. İstanbul. İletişim Yayıncılık. ss:37.
- Güler, H., Şahinkaya, Y. & Şahinkaya, H. (2017). İnternet ve mobil teknolojilerin yaygınlaşması: Fırsatlar ve sınırlılıklar. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14), 186-207.
- Güleş, H. K. & Bülbül, H. (2004). *Yenilikçilik*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Gülter, S., Yıldız, Ö. & Boyacı, M. (2018). Çiftçilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma eğilimleri: İzmir ili Menderes ilçesi örneği. *Turkish Journal Of Agricultural Economics*, 24(2).
- Gündüz, Ş. & Pekçetaş, T. (2018). Kuşaklar ve örgütsel sessizlik/seslilik. *İşletme Bilimi Dergisi*, 6(1), 89-115.
- Güngör, N.B. (2016). *Beden eğitimi öğretmen adaylarının epistemolojik inançları ile liderlik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gürsoy, D., Maier, T.A. & Chi, C.G. (2008). Generational differences: An examination of work values and generational gaps in the hospitality workforce. *International Journal of Hospitality Management*, 27, 448-458.
- Hacısalıhoğlu Karadeniz, M. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin matematik eğitiminde teknolojiden yararlanma durumlarının belirlenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 119-144.

- Hammer, D. (1994). Epistemological beliefs in introductory physics. *Cognition and Instruction*, 12(2), 151-183.
- Harris, S. M., Dersch, C. A., Kimball, T. G., Marshall, J. P. & Negretti, M. A. (1999). Internet resources for older adults with sexual concerns. *Journal of Sex Education and Therapy*, 24(3), 183-188.
- Hart, K. A. (2006). "Generations in the workplace: Finding common ground". *Lab Management*, October, 26-27.
- Hauben, M. (2007). History of ARPANET. *Site de l'Instituto Superior de Engenharia do Porto*, 17.
- Hemşirelik Terimleri Sözlüğü (2015). İnanç kavramı. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları; 326.
- Hepp, P., Hinostroza, E., Laval, E. & Rehbein, L. (2004). Technology in schools: Education, ICT and the knowledge society. *Instituto de Informática Educativa*, Temuco, Chile, 2-4.
- Hofer, B. K. (2000). Dimensionality and disciplinary differences in personal epistemology. *Contemporary educational psychology*, 25(4), 378-405.
- Hofer, B. K. (2001). Personal epistemology research: Implications for learning and teaching. *Educational Psychology Review*, 13(4), 353-385.
- Hofer, B. K. & Pintrich, P. R. (1997). The development of epistemological theories: Beliefs about knowledge and knowing and their relation to learning. *Review of Educational Research*, 67, 88-140.
- Hofer, B. K. ve Pintrich, P. R. (2002). *Personal epistemology: The psychology of beliefs about knowledge and knowing*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Hornik, S., Johnson, R. D. & Wu, Y. (2007). When technology does not support learning: Conflicts between epistemological beliefs and technology support in virtual learning environments. *Journal of Organizational and End User Computing (JOEUC)*, 19(2), 23-46
- Howe, N. & Strauss, W. (1991). *Generations: The history of America's future, 1584 to 2069*. New York: William Morrow & Company, 538.

- Howe, N. & Strauss, W. (2000). *Millennials rising: The next great generation*. Vintage.
- Imision, T. & Taylor, P. (2001). *Managing ICT in the secondary school*, Heinemann Information.
- Islam, A., Cheong, T. W., Yusuf, D. H. M. & Desa, H. (2011). A study on “generation Y” behaviors at workplace in Penang. *Journal of Applied Sciences Research*, 7(11), 1802-1812.
- Işık, B. & Kaya, H. (2011). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretme-öğrenme sürecine entegrasyonunda hemşire eğitimcilerin rolü. *İÜ Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 19(3), 203-209.
- Jianrui, J. (2011). The Y factor: Managing the new generation of soldiers. *Journal of The Singapore Armed Forces*, 39(4), 53-59.
- Joshi, A., Dencker, J. C. & Franz, G. (2011). Generations in organizations. *Research in Organizational Behavior*, 31, 177-205.
- Kağmcıoğlu, H.C. (1998). *Bilişim teknolojisi, bilgisayar*. İçinde Y. Hoşcan (Ed). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 1059, Ünite: 1, 1-16.
- Kanatlı, F. & Schreglman, S. (2012). Bilgi teknolojilerinden yararlanma düzeyleri üzerine bir araştırma: Hatay ili örneği. *Gümüşhane University Electronic Journal Of The Institute Of Social Science/Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 3(6).
- Karahisar, T. (2013). Dijital nesil, dijital iletişim ve dijitalleşen (!) Türkçe. *AJIT-e: Online Academic Journal of Information Technology*, 4(12).
- Kardash, C.M. & Scholes, R.J. (1996). Effects of preexisting beliefs, epistemological beliefs, and need for cognition on interpretation of controversial issues. *Journal of Educational Psychology*. 88(2), 260-271.
- Kardash, C. M. & Howell, K. L. (2000). Effects of epistemological beliefs and topic-specific beliefs on undergraduates' cognitive and strategic processing of dual-positional text. *Journal of Educational Psychology*, 92(3), 524.
- Keleş, H. N. (2011). Y kuşağı çalışanlarının motivasyon profillerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *Bahçeşehir Üniversitesi Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 129-139.

- Kim, J. (1988). What is "naturalized epistemology?". *Philosophical perspectives*, 2, 381-405.
- King, P. M. & Kitchener, K. S. (1994). *Developing reflective judgment: Understanding and promoting intellectual growth and critical thinking in adolescents and adults. Jossey-bass higher and adult education series and jossey-bass social and behavioral science series*. Jossey-Bass, 350 Sansome Street, San Francisco: CA 94104-1310.
- Koçer, M. (2012). Erciyes Üniversitesi öğrencilerinin internet ve sosyal medya alışkanlıkları. *Akdeniz İletişim Dergisi*, 18, 70-85.
- Köksal, A. (1981). *Bilişim terimleri sözlüğü*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kürşad, M. Ş. (2015). Bilimsel araştırmaya yönelik tutum ve epistemolojik inanç arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Lampe, C., Ellison, N. & Steinfield, C. (2006, November). A Face (book) in the crowd: Social searching vs. social browsing. In *Proceedings of the 2006 20th anniversary conference on Computer supported cooperative work* (pp. 167-170). ACM.
- Latif, H. & Serbest, S. (2014). Türkiye'de 2000 kuşağı ve 2000 kuşağının iş ve çalışma anlayışı. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 132-163.
- Laudon, K. C. & Laudon, J. P. (2011). *Essentials of management information systems*. Upper Saddle River: Pearson.
- Leahy, K., McGinley, J., Thompson, J. & Weese, T. (2011). Intelligence community assessment: Generational difference in workplace motivation. *Intelligence Reform and Transformation*, 29(1), 1-16.
- Lehto, X. Y., Jang, S., Achana, F. T. & O'Leary, J. T. (2008). Exploring tourism experience sought: A cohort comparison of baby boomers and the silent generation. *Journal of Vacation Marketing*, 14(3), 237-252.
- Levickaite, R. (2010). Generations X, Y, Z: How social networks form the concept of the world without borders (the case of Lithuania). *LIMES: Cultural Regionalistics*, 3(2), 170-183.

- Liang, J. C. & Tsai, C. C. (2010). Relational analysis of college science-major students' epistemological beliefs toward science and conceptions of learning science. *International Journal of Science Education*, 32(17), 2273-2289.
- Lin, T. J., Deng, F., Chai, C. S. & Tsai, C. C. (2013). High school students' scientific epistemological beliefs, motivation in learning science, and their relationships: A comparative study within the Chinese culture. *International Journal of Educational Development*, 33(1), 37-47.
- Lower, J. (2008). "Brace yourself here comes Generation Y". *Critical care nurse*. 28(5), 80-85.
- Lub, X. D., Bal, P. M., Blomme, R. J., & Schalk, R. (2014). Why do generational differences in psychological contracts exist. *Generational diversity at work: New research perspectives*, 37-51.
- Magolda, M. B. B. (1992). *Knowing and reasoning in college: Gender-related patterns in students' intellectual development*. Jossey-Bass.
- Marzooghi, R., Fouladchang, M. & Shemshiri, B. (2008). Gender and grade level differences in epistemological beliefs of Iranian undergraduate students. *Journal of Applied Sciences*, 8(24), 4698-4701.
- Mason, L., Boldrin, A. & Zurlo, G. (2006). Epistemological understanding in different judgment domains: Relationships with gender, grade level, and curriculum. *International Journal of Educational Research*, 45(1-2), 43-56.
- McCrindle, M. & Wolfinger, E. (2010). Generations defined. *Ethos*, 18 (1), 8-13.
- Mcdermott, J. (1981). *Technology and Man's Future*. In *Technology: The opiate of the intellectuals*. In A. H. Teich (Ed). New York. St. Martin's Press.
- Mehdiyev, N. & Güngör, E. (Ed). (2011). *Çağdaş epistemolojiye giriş*. İnsan Yayınları.
- Midoro, V., Bocconi, S., Martin, A., Pozzi, F. & Sarti, L. (2003). *Developing a European pioneer teacher community for school innovation: information and communication technology and the teacher of the future*. USA: Kluwer Academic Publishers; 72.

- Neber, H. & Schommer-Aikins, M. (2002). Self-regulated science learning with highly gifted students: the role of cognitive, motivational, epistemological, and environmental variables. *High Ability Studies*, 13(1), 59-74.
- Nolan, R. L. & Croson, D. C. (1995). *Creative destruction: A six-stage process for transforming the organization*. Harvard Business Press.
- Oğuz, A. (2008). Investigation of Turkish trainee teachers'epistemological beliefs. *Social Behavior And Personality: An International Journal*, 36(5), 709-720.
- Öğüt, A. (2003). *Bilgi çağında yönetim*. (2. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım; 282s.
- Öğüt, A., Güleş, H. K. & Akgemci, T. (2005). Post-endüstriyel iş dünyasında ileri bilişim teknolojileri kullanımının örgütsel, sektörel ve stratejik sinerji üretimine etkileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13, 305-314.
- Önce, A. G. & Marangoz, M. (2012). Pazarlamanın sürdürülebilir gelişmedeki rolü. *In International Conference on Eurasian Economies* (pp. 389-397).
- Özdemir, N. (2019). Kuşaklararasılık ve Kültürel Değişme. *Çocuk ve Medeniyet Dergisi*, 4(7).
- Özkan, Ş. & Tekkaya, C. (2011). Epistemolojik inançlar cinsiyete ve sosyoekonomik statüye göre nasıl değişmektedir? *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 339-348.
- Özmuş, M. (2011). Bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeğinin geliştirilmesi. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 4(1), 1-17.
- Özmuş, M. (2010). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(39), 75-89.
- Özmuş, M. (2008). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerinin incelenmesi: Kilis ili örneği*. Yüksek lisans tezi. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Papazoglou, M. P. & Tsalgatiidou, A. (2000). Business to business electronic commerce issues and solutions. *Decision Support Systems*, 29(4), 301-304.

- Passey, D., Rogers, C., Machell J. & Mchugh G. (2004). The motivational effect of ICT on pupils. *Departmen for Education Skills Research Report*, 523.
- Paulsen, M.B. & Wells, C.T. (1998). Domain differences in the epistemological beliefs of college students. *Research in Higher Education*, 39(4), 365–384.
- Pelgrum, W.J. & Law, N. (2003). *ICT in education around the world: trends, problems and prospect*. Paris: UNESCO; 20-210.
- Perry, W. G. (1970). *Forms of intellectual and ethical development in the college years: A scheme*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Perry, W. G. (1981). *Cognitive and ethical growth: The making of meaning*. In A. Chickering (Ed.), *The modern American College* (pp. 79–116). San Francisco: Jossey–Bass.
- Piaget, J. (1970). *Genetic epistemology*. New York: Columbia University Press.
- Purdie, N., Douglas, G. & Hattie, J. (1996). Student conceptions of learning and their use of selfregulated learning strategies: A cross-cultural comparison. *Journal of Educational Psychology*, 88, 87–100.
- Qian, G. & Alvermann, D. (1995). Role of epistemological beliefs and learned helplessness in secondary school students' learning science concepts from text. *Journal of Educational Psychology*, 87(2), 282-292.
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK). (2018). Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması. Erişim 18.11.2019. https://www.rtuk.gov.tr/rtuk-kamuoyu-arastirmalari/3890/5776/televizyon_izleme_egilimleri_arastirmasi_2018.html.
- Rogers, W. A., Gilbert, D. K. & Fraser Cabrera, E. (1997). An analysis of automatic teller machine usage by older adults: A structured interview approach. *Applied Ergonomics*, 28(3), 173–180.
- Sarıhan, H.İ. (1999). *Rekabette başarının yolu: Teknoloji yönetimi*. İstanbul: Desnet Yayınları, 296.
- Sarıtaş, E., & Barutçu, S. (2016). Tüketici Davranışlarının Analizinde Kuşaklar: Sosyal Medya Kullanımı Üzerinde Bir Araştırma. *Pamukkale Journal of Eurasian Socioeconomic Studies*, 3(2), 1-15.

- Schatzberg, E. (2006). Technik comes to America: Changing meanings of "Technology" before 1930. *Technology and Culture*, 47(3), 486-512.
- Schommer, M. (1990). Effects of beliefs about the nature of knowledge on comprehension. *Journal of Educational Psychology*, 82, 498–504.
- Schommer, M. (1993). Epistemological development and academic performance among secondary students. *Journal of Educational Psychology*. 85(3), 406-411.
- Schommer, M. (1994). Synthesizing epistemological belief research: tentative understandings and provocative confusions. *Educational Psychology Review*, 6(4), 293-319.
- Schommer, M. (1998). The influence of age and education on epistemological beliefs. *The British Journal of Educational Psychology*, 68, 551-562.
- Schommer, M., Crouse, A. & Rhodes, N. (1992). Epistemological beliefs and mathematical text comprehension: Believing it is simple does not make it so. *Journal of educational psychology*, 84(4), 435-443.
- Schwarz, T. (2008). Respect differences, admit similarities, says gen Y nurse. *Critical Care Nurse*, 28(5), 83-84.
- Schwitzgebel, E. (2011). *Belief*. In the routledge companion to epistemology (pp. 40-50). Routledge.
- Science and Engineering Indicators. (2002). "Industry, technology and the global marketplace: International patenting trends in two new technology areas". *National Science Foundation*. Erişim Tarihi: 14.11.2019, (<https://wayback.archiveit.org/5902/20150818090048/http://www.nsf.gov/statistics/seind02/c6/c6s4.htm>).
- Scott, J. & Marshall, G. (2005). *Oxford dictionary of sociology*. Oxford: Oxford University Press.
- Seyrek, İ. H. (2011). Bulut bilişim: İşletmeler için fırsatlar ve zorluklar. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 10(2).
- Simon, Y. R. (1983). *Philosophy and Technology*. In Pursuit of happiness and lust for power in technological society. C. Mitcham and R. Mackey (Eds).

Slegers, K., Van Boxtel, M. P. & Jolles, J. (2007). The effects of computer training and internet usage on the use of everyday technology by older adults: A randomized controlled study. *Educational Gerontology*, 33(2), 91-110.

Smith, J. W. & Clurman, A. (1998). *Rocking the ages: The Yankelovich report on generational marketing*. New York: Harper Collins.

Smith, T. J. & Nichols, T. (2015). Understanding the millennial generation. *The Journal of Business Diversity*, 15(1), 39.

Sözbilir, F. (2013). *Bilişim teknolojileri, bilgi yönetimi ve inovasyon ilişkisi: Türkiye’de bir alan araştırması*. Doktora tezi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sümer, F. E. (2017). Sosyal Medya Kullanım Pratikleri Üzerine Ampirik Bir Araştırma. *Global Media Journal TR Edition*, 8(15), 8-15.

Şahin, L., Çetin, B. & Yıldırım, K. (2009). Bilişim teknolojilerindeki gelişmelerin işletmelerin strateji ve maliyetleri üzerine etkileri. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, (56).

Şalap, K.O. (2016). *Çalışma yaşamında kuşaklar: Kuşakların iş ve özel yaşam dengesine ilişkin yaklaşımları*. Yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şanlı, Ö., Bakır Arabacı, İ. & Sünkür, M. (2012). İlköğretim II. kademe öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri (Malatya ili örneği). *E- Journal of New World Sciences Academy*, 12(1), 184-191.

Şener, G. (2009). Türkiye’de facebook kullanımı araştırması. *XIV. Türkiye’de İnternet Konferansı*, 12-13.

Şeref, İ., Yılmaz, İ. & Varışoğlu, B. (2012). Türkçe öğretmen adaylarının bilimsel epistemolojik inançları üzerine bir inceleme. *Journal Of Social Sciences*, 5(10).

Şimşek, Ş.M. & Akın, B. (2003). *Teknoloji yönetimi ve örgütsel değişim*. Çizgi Yayınevi Yayınları, 379s.

Tarhan, N. (2011). *İnanç psikolojisi “ruh, beyin ve akıl üçgeninde insanoglu”*. İstanbul. 5. Baskı. Timaş Yayınları. ss.19.

Taş, H. Y. Demirdöğmez, M. & Küçükoğlu, M. (2017). Geleceğimiz olan Z kuşağının çalışma hayatına muhtemel etkileri. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 1031-1048.

Tatlı, Z., Aydın, A., Şimşek, P., Özdemir, M., Gölbaşı, S., Karacan, S. & Gündüz, A. (2018). Hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin bilişim teknolojilerini kullanma durumları. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 18-27.

Terzi, A. R., Şahan, H. H., Çelik, H. ve Zöğ, H. (2015). Öğretmen adaylarının epistemolojik inançları ile eleştirel pedagoji ilkeleri arasındaki ilişki. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 344-356.

Tezci, E. & Uysal, A. (2004). Eğitim teknolojisinin gelişimine epistemolojik yaklaşımların etkisi. *Tojet: The Turkish Online Journal Of Educational Technology*, 3(2).

Toruntay, H. (2011). Takım rolleri çalışması: X ve Y kuşağı üzerinde karşılaştırmalı bir araştırma. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Turan, Z., Küçük, S. & Gündoğdu, K. (2013). Öğretmen eğitiminde bilişim teknolojilerinin kullanımı: Mevcut ve beklenen durum. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 1-9.

Türk, A. (2013). *Y kuşağı*. İstanbul: Kafekültür Yayıncılık.

Türk Dil Kurumu (TDK), Büyük Türkçe Sözlük. (2019). Erişim 06.02.2019 (http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c5a9ad84c7a83.81610373).

Türk Dil Kurumu (TDK), Güncel Türkçe Sözlük. (2019). Erişim 07.11.2019 (<https://sozluk.gov.tr/>).

Türk Dil Kurumu (TDK), Tarih Felsefesi ve Kültür Tarihi Sözlüğü (2019). Erişim 07.11.2019 (<https://sozluk.gov.tr/>).

Türk Dil Kurumu (TDK), Toplum Bilimleri Sözlüğü. (2019). Erişim 07.11.2019 (<https://sozluk.gov.tr/>).

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM). (2012). Bilgi toplumu olma yolunda bilişim sektöründeki gelişmeler ile internet kullanımının başta çocuklar, gençler ve aile yapısı

üzerinde olmak üzere sosyal etkilerinin araştırılması amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu, (Dönem: 24, Yasama Yılı: 2). Ankara: Türkiye Büyük Millet Meclisi. <http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss381.pdf> Erişim Tarihi: 17.11.2019.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). 2017, 2019 Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırmaları. Erişim 18.11.2019 http://tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1028 .

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). 2000 Genel Nüfus Sayımı. İstanbul: Türkiye İstatistik Kurumu. Erişim 05.04.2018 http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1059.

Twenge, J. M., Campbell, S. M., Hoffman, B. J. & Lance, C. E. (2010). Generational differences in work values: Leisure and extrinsic values increasing, social and intrinsic values decreasing. *Journal of management*, 36(5), 1117-1142.

Uluç, G. (2003). Bilişim teknolojileri, küreselleşme ve kalkınma. *Ekev Akademi Dergisi*, 7(16), 255-264.

UNESCO. (2006). *Using ICT to develop literacy*. UNESCO Bangkok:18-21.

University of Edinburgh. What is Informatics, Erişim Tarihi 16.11.2019 (www.ed.ac.uk).

Uzunboylu, H. (2011). *Bilişim teknolojileri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları; 328.

Wang, Y. (2003). On cognitive informatics. *Brain and Mind*, 4(2), 151-167.

Weber, R. H. (2015). Internet of things: Privacy issues revisited. *Computer Law & Security Review*, 31(5), 618-627.

Wilson, C., Flight, I., Hart, E., Turnbull, D., Cole, S. & Young, G. (2008). Internet access for delivery of health information to South Australians older than 50: Australian and New Zealand. *Journal of Public Health*, 32(2), 174-176.

Yağcı, M. & Başarmak, U. (2016). Lise öğrencilerinin bilgi teknolojilerinden yararlanma düzeyleri. *Journal Of Kırsehir Education Faculty*, 17(2).

Yalçın, O., Sökmen, A. B. & Kulak, H. (2013). Kuşakların temel özellikleri ve Hava Harp Okulu uygulamaları. *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, 12(24), 133-179.

Yazıcı, S. (2009). *Felsefeye Giriş*. Ankara: Öncü Kitap Basımevi.

Yılmaz, A. (2007). *Hemşirelik öğrencilerinin epistemolojik inançları ile denetim odağı arasındaki ilişki*. Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Youn, I. (2000). The culture specificity of epistemological beliefs about learning. *Asian Journal of Social Psychology*, 3, 87-105.

Zemke, R., Raines, C. & Filipczak, B. (2013). *Generations at work: managing the clash of boomers, gen Xers, and gen Yers in the workplace*. AMACOM Div American Mgmt Assn.

EK 1. BİLGİ FORMU

Değerli Katılımcı,

Bu form sizlerin bilişim teknolojilerinden öncelikli yararlanma amaçlarınız ile epistemolojik inançlarınız arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla geliştirildi. Sorulara içtenlikle ve samimiyetle cevap verilmesi sonuçların güvenilir olması açısından önemlidir. Bu nedenle lütfen her bir soruyu/ifadeyi dikkatli bir şekilde okuyarak uygun seçeneği işaretleyiniz ve hiçbir soruyu boş bırakmamaya özen gösteriniz. Bu bilgi formu ile elde edilecek bilgiler sadece araştırma amacı ile kullanılacaktır. Araştırmanın gerçekleştirilmesindeki katkılarınız ve desteğiniz için teşekkür ederim.

Arş. Gör. Elif KOCAAĞALAR AKİNCE
 İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa
 Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi
 Hemşirelikte Eğitim Anabilim Dalı
 Yüksek Lisans Öğrencisi
Doç. Dr. Emine ŞENYUVA
 (Danışman)

1. Yaşınız:

2. Cinsiyetiniz

1. Kadın
 2. Erkek

3. Medeni durumunuz

1. Bekar
 2. Evli

4. Öğrenim durumunuz

1. Okur-yazar
 2. İlkokul mezunu
 3. Ortaokul mezunu
 4. Lise mezunu
 5. Üniversite mezunu
 6. Lisansüstü (Yüksek lisans/Doktora) mezunu

5. Mesleğiniz

1. Ev hanımı
 2. Memur
 3. İşçi
 4. Serbest meslek
 5. Öğrenci ??????
 6. Diğer (.....)

6. Yaşadığınız Yer

1. İl
 2. İlçe
 3. Köy

7. Kimle/kimlerle yaşıyorsunuz?

1. Yalnız
 2. Annem ve babam
 3. Eşim
 4. Eşim ve çocuklarım
 5. Arkadaşlarım
 6. Diğer

8. Bilişim teknolojilerini (bilgisayar, internet, televizyon, mobil telefon vb.) kullanıyor musunuz?

1. Evet
 2. Hayır

9. 8. soruya yanıtınız “EVET” ise öncelikle hangi bilişim teknolojilerini kullanıyorsunuz?

1. Bilgisayar
 2. İnternet
 3. VCD – DVD
 4. Televizyon
 5. Radyo/Teyp
 6. Mobil telefon
 7. Eğitsel video
 8. Diğer

10. Bilişim teknolojilerini öncelikle hangi amaç/amaçlarla kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

1. Araştırma yapmak / Bilgiye ulaşmak
 2. E-posta yapmak
 3. Yeni insanlarla tanışmak / İletişim kurmak
 4. Sohbet etmek
 5. Müzik/film indirmek
 6. Oyun oynamak
 7. Sosyal medyayı kullanmak
 8. Ders çalışmak, ödev hazırlamak
 9. Alışveriş yapmak
 10. Diğer

14. Bilişim teknolojilerini kullanma süreniz: yılay

Katkı ve katılımınız için teşekkür ederim.

EK 2. BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA ÖLÇEĞİ (BTYÖ)

Açıklama: Bilişim teknolojileri; radyo, televizyon, video, VCD/DVD, telefon, uydu sistemleri, bilgisayar ve İnternet gibi teknolojileri kapsamaktadır. Aşağıda bilişim teknolojilerinden öncelikle yararlanma nedenleri ile ilgili ifadeler yer almaktadır. Lütfen yararlanma nedenlerinizi en iyi yansıtan seçeneği işaretleyiniz. Hiçbir maddeyi boş bırakmamaya özen gösteriniz.	Hiçbir Zaman (1)	Bazen (2)	Genellikle (3)	Her Zaman (4)
1. Bilgi edinmek için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
2. Bilgi dağarcığımı (düzeyimi) artırmak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
3. Öğretmenlerimizin verdiği ödevleri yaparken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
4. Ders kitaplarımızda yer alan görevleri (ödevleri) yapmak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
5. Proje çalışması yaparken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
6. Kendime faydalı olacağını düşündüğüm bir konuyu araştırmak istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
7. Merak ettiğim bir konuyu araştırırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
8. Bilmediğim olayları araştırırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
9. Birinden haber almak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
10. Birine mesaj göndermek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
11. Birine haber vermek için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
12. Görüşmek istediğim biriyle bilişim teknolojilerinden yararlanarak görüşürüm.				
13. Biriyle yazışmak istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
14. Düşüncelerimi ifade ederken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
15. Düşüncelerimi paylaşırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
16. Eğlenceli vakitler geçirmek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
17. Eğlenmek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
18. Oyun oynama amacıyla bilişim teknolojilerinde yararlanırım.				

EK 3. EPİSTEMOLOJİK İNANÇ ÖLÇEĞİ (EİÖ)

Açıklama: Aşağıda bilgi ve öğrenme ile ilgili inançlarınıza yönelik ifadeler yer almaktadır. Lütfen aşağıdaki her bir ifadede inancınızı en iyi yansıtan seçeneği işaretleyiniz. Hiçbir maddeyi boş bırakmamaya özen gösteriniz.	Kesinlikle Katılmıyorum (1)	Katılmıyorum (2)	Fikrim Yok (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle Katılıyorum (5)
1. Okullarda öğrencilerin ders çalışma becerilerini geliştirmeye yönelik ayrı bir ders verilmesi yararlı olabilir.					
2. Çoğu zaman öğretmenlerimin gerçekte ne kadar bilgili olduklarını merak ederim.					
3. En başarılı insanlar, kendi öğrenme yeteneklerini nasıl geliştirebileceklerini keşfetmiş insanlardır.					
4. Bana göre ders çalışmak, ders kitabındaki ayrıntıları değil ana düşünceleri öğrenmek demektir.					
5. Bilimsel çalışmaların en önemli kısmı özgün (orijinal) düşünmedir.					
6. Ders kitabındaki bir bölümü ikinci kez okuduğumda, ilk okuyuşumda öğrenmediğim birçok şeyi öğrenirim.					
7. Bir ders kitabından ne kadar çok şey öğrenebilecekleri öğrencilerin kendi ellerindedir.					
8. Otoritelerin görüş birliği içinde olmadıkları konular üzerinde düşünmek bence zihni çalıştırıcı bir etkinliktir.					
9. Herkes, nasıl öğreneceğini öğrenmeye gereksinim duyar.					
10. Bugün doğru olan, yarın yanlış olabilir.					
11. Akıllı olmak, soruların yanıtlarını bilmek değil, yanıtları nasıl bulabileceğini bilmektir.					
12. Eğer biri bir şeyi kısa sürede anlamıyorsa, anlamak için çaba sarf etmeyi sürdürmelidir.					
13. Öğrenciler, bir ders kitabındaki bilgilerin doğru olup olmadığını araştırmalıdır.					
14. Uzmanların önerilerini bile çoğu zaman sorgulamak gerekir.					
15. Çevredeki dikkat dağıtıcı şeyleri ortadan kaldırır ve gerçekten üzerine yoğunlaşırsam zor kavramları anlayabilirim.					
16. Bir ders kitabını anlamanın gerçekte en iyi yolu, içindeki bilgileri kendinize göre yeniden düzenlemektir.					
17. Öğrenme, bilginin zihinde yavaş yavaş birikmesiyle gerçekleşir.					
18. İyi bir öğrenci olmak, genellikle bilgileri ezberlemeyi gerektirir.					
19. Öğretmenlerin anlattıklarını bazen anlamasanız bile onları doğru olarak kabul etmeniz zorundasınız.					
20. Bazıları iyi öğrenci olarak doğar ve başarılı olur, diğerleri yaşam boyu sınırlı bir yetenekle kalır.					
21. Gerçekten zeki olan öğrencilerin okulda başarılı olmak için çok çalışmalarına gerek yoktur.					
22. Zor bir problem üzerinde uzun zaman harcayarak çok çalışmak, ancak zeki öğrencilere bir yarar sağlar.					
23. Biri zor bir problemi anlamak için çok fazla çaba harcarsa, büyük olasılıkla sonuçta kafası karışır.					
24. Okulda orta düzeyde başarılı olan öğrenciler, okul sonrası yaşamlarında da orta düzeyde başarılı olurlar.					
25. Ders kitabındaki yeni bilgileri, daha önce öğrenmiş olduklarımla bütünleştirmeyi denediğimde kafam karışır.					
26. İyi bir öğretmenin görevi, farklı düşüncelere sahip öğrencileri "Tek bir doğru düşünceye" sevk etmektir.					
27. Bilim adamları yeterince çaba harcarsa, hemen her konuda gerçeği (doğruyu) bulabilirler.					
28. Çoğu sözcüğün açık (anlaşılır) tek bir anlamı vardır.					
29. Doğru (gerçek) değişmezdir.					
30. Yaşamda ne zaman zor bir sorunla karşılaşsam anneme ve babama danışırım.					
31. Bitiminde belirli bir sonuca ulaşmayan sinema filmlerinden hoşlanmam.					
32. Açık-seçik ve kesin bir yanıtın bulunma olasılığı olmayan problemler üzerinde çalışmak zaman kaybıdır.					
33. Dersini titizlikle planlayan ve bu planına bağlı kalan hocaları takdir ederim.					
34. Fen bilgisi derslerinin en iyi tarafı, çoğu problemin tek bir doğru yanıtının olmasıdır.					

EK 4. ETİK KURUL İZİNİ

Evrak Tarih ve Sayısı: 21/05/2018-E.2784

Sayı : 20292139-050.03.04
Konu : Etik Kurul Kararı

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

Kurulumuz 16/05/2018 tarihinde toplanarak, Fakülteniz Hemşirelik Bölümü Araştırma Görevlisi Elif KOCAAĞALAR'ın "Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları ve Epistemolojik İnançları Arasındaki İlişki" başlıklı araştırmasında kullanması için Etik Kurul İzin Formunu imza altına almıştır.
Bilgilerinizi arz/rica ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Arif ERSOY
Kurul Başkanı

Ek: Araştırma Görevlisi Elif
KOCAAĞALAR'ın Etik Kurul Kararı (2
sayfa)

Mevcut Elektronik İmzalar

ARİF ERSOY (Etik Kurulu Başkanlığı - Kurul Başkanı) 21/05/2018 10:44

Adres : Halkalı Caddesi No: 2 Küçükçekmece/İstanbul
Telefon No : 444 97 98 Faks No: +90 (212) 693 82 29
E-Posta : bilgi@izu.edu.tr İnternet Adresi: www.izu.edu.tr

Ayrıntılı Bilgi : Pelin SÖNMEZ
Unvan : Personel
Tel : 02126929874

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa Göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır

16.05.2018 tarihli ve 2018/03 sayılı Etik Kurul Kararı ekidir.

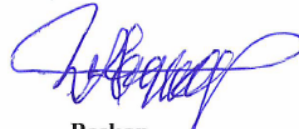
	Kuşaklara göre örnekleme alınacak kişi sayısı, kuşaklar ölçüt alınarak tabakalı örnekleme yöntemiyle hesaplandı (Z kuşağı: 113 kişi; Y kuşağı:134 kişi; X kuşağı: 79 kişi; bebek patlaması kuşağı: 47 kişi; sessiz kuşak: 9 kişi ve örneklemin genel toplamı 382 kişi). Her bir kuşaktan örnekleme alınacak kişi, basit rastgele/gelişigüzel örnekleme yöntemi ile belirlenecektir.
Araştırmada Deneklerin Nasıl Seçileceği:	Her bir kuşaktan örnekleme alınacak kişi, basit rastgele/gelişigüzel örnekleme yöntemi ile belirlenecektir.
Uygulamanın veya Ölçeklerin Doldurma Süresi	Yaklaşık 7-10 dakika
KARAR	ARAŞTIRMA İSTANBUL SABAHATTİN ZAIM ÜNİVERSİTESİNİN ETİK DURUŞUNA AYKIRI DEĞİLDİR.

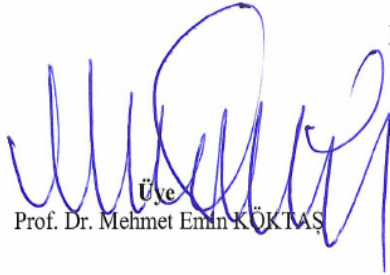
Tarih: 11.05.2018

Sayı: 2018/03

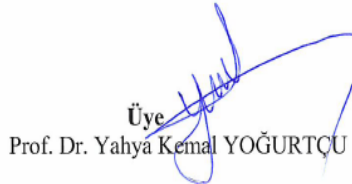
İlgi: Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı'nın 12.04.2018 tarihli ve 2168 sayılı yazısı.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Etik Kurulu tarafından hazırlanmıştır.

Başkan
Prof. Dr. Arif ERSOY

Üye
Prof. Dr. Mehmet Emin KÖKTAS

Üye
Prof. Dr. Kadir CANATAN

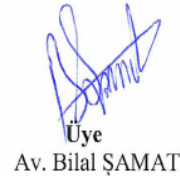

Üye
Prof. Dr. Yahya Kemal YOĞURTCU

(Katılmadı)

Üye
Prof. Dr. Mustafa ATEŞ

(İznilidir)

Üye
Prof. Dr. Ömer ÇAHA

Üye
Av. Bilal ŞAMAT

EK 5. BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA ÖLÇEĞİ KULLANIM İZİNİ

ÖLÇEK KULLANIM İZİNİ

26 Şubat 2018

Sayın Elif KOCAĞALAR

Geliştirmiş olduğum “Bilisim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği”ni tezinizde kullanabilirsiniz.

Çalışmanızda başarılar dilerim.

Doç. Dr. Mustafa ÖZMUSUL

Kaynak gösterimi ve ölçekle ilgili ayrıntılı bilgi için:

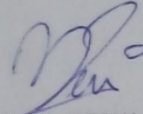
Özmuşul, M. (2011). Bilisim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeğinin Gelistirilmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 4(1).

EK 6. EPİSTEMOLOJİK İNANÇ ÖLÇEĞİ KULLANIM İZİNİ

26.02.2018

Sayın Elif KOCAAĞALAR,

Epistemolojik İnanç Ölçeğini çalışmalarınızda kullanabilirsiniz.

Prof. Dr. Deniz DERYAKULU

Ankara Üniversitesi

EK 7. ASGARİ BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

Kuşaklara Göre Bireylerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Amaçları ve Epistemolojik İnançları Arasındaki İlişki

Araştırmada; farklı kuşaklardaki bireylerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçları ile epistemolojik inançları arasındaki ilişkinin ortaya konması amaçlandı.

Formlarda yer alan ifadeler, sizlerin bilişim teknolojilerini kullanım amaçlarınızı ve epistemolojik inançlarınızı belirleyerek bunlar arasındaki ilişkiyi saptamak amacıyla hazırlandı. Lütfen, ifadelerde, size en uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Bu bilgi formunda, ‘doğru’ ya da ‘yanlış’ cevap yoktur. Eğer nasıl cevaplayacağınız hakkında tam emin değilseniz, size en uygun cevabı seçiniz. Lütfen, bu formları uygun bir ortamda ve yalnız cevaplayınız. Formları istediğiniz süre içinde doldurabilirsiniz.

Çalışmamız bir bilgi formu ile gerçekleştirildiğinden herhangi bir risk taşımamaktadır. Araştırmaya katılımınız tamamen sizin isteğinize bağlıdır. İstedığınız anda araştırmadan çekilebilirsiniz.

Bu araştırmaya katılmakla herhangi bir parasal sorumluluk altına girmeyecek ya da bağlı bulunduğunuz Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)’dan herhangi bir ücret alınmayacaktır. Size de herhangi bir ödeme yapılmayacaktır. Sizden alınan bilgiler sadece adı geçen çalışmada kullanılacaktır. Verdiğiniz bilgiler gizli tutulacaktır. Bu bilgiler sadece yetkili kişiler ve etik kurul tarafından görülecektir. Sorunuz olduğu durumunda aşağıdaki telefon numarasından bana ulaşabilirsiniz;

Teşekkür ederim.

Araştırmacının adı: Elif KOCAAĞALAR

İmza:

Telefon: (0544) 484 91 51

“Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formundaki tüm açıklamaları okudum. Bana, yukarıda konusu ve amacı belirtilen araştırma ile ilgili yazılı ve sözlü açıklama yukarıda adı belirtilen öğretim elemanı tarafından yapıldı. Söz konusu araştırmaya, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın gönüllü olarak katılıyorum. İstedğim zaman gerekçeli veya gerekçesiz olarak araştırmadan ayrılabileceğimi biliyorum.”

Gönüllü Bireyin Adı Soyadı:

İmza:

Telefon:

Tarih:

İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI

KUŞAKLARA GÖRE BİREYLERİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİ KULLANIM AMAÇLARI ve EPİSTEMOLOJİK İNANÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

ORJİNALLİK RAPORU

%20	%15	%7	%13
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	www.istatistikatolyesi.com İnternet Kaynağı	%2
2	www.edam.com.tr İnternet Kaynağı	%2
3	Submitted to Kocaeli Üniversitesi Öğrenci Ödevi	%1
4	www.ices-uebk.org İnternet Kaynağı	%1
5	ilkogretim-online.org.tr İnternet Kaynağı	<%1
6	www.docstoc.com İnternet Kaynağı	<%1
7	Submitted to Bahcesehir University Öğrenci Ödevi	<%1
8	TÜMKAYA, Songül. "Üniversite öğrencilerinin epistemolojik inançlarının cinsiyet, sınıf, eğitim	<%1

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı	Elif	Soyadı	Kocaağalar Akince
Doğ.Yeri	Tekirdağ	Doğ.Tar.	26.04.1990
Uyruğu	T.C.	TC Kim No	13733351646
Email	elifkocaagalar1@gmail.com	Tel	0544 484 9151

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mez. Yılı
Yük.Lis.	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Hemşirelikte Eğitim Anabilim Dalı	2019
Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi	2014
Ön Lisans	Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi/Yönetim ve Organizasyon Bölümü/Sağlık Kurumları İşletmeciliği Pr. (Açıköğretim)	2016
Lise	Tekirdağ Fatih Anadolu Lisesi	2009

İş Deneyimi (Sondan geçmişe doğru sıralayın)

	Görevi	Kurum	Süre (Yıl - Yıl)
1.	Araştırma Görevlisi	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	2017 - 2019
2.	Araştırma Görevlisi	Gaziantep Zirve Üniversitesi	2016 - 2016

Yabancı Dilleri	Okuduğunu Anlama*	Konuşma*	Yazma*	KPDS/ÜDS Puanı	(Diğer) Puanı
İngilizce	İyi	Orta	İyi		YDS: 52,5 YÖKDİL: 63,75

*Çok iyi, iyi, orta, zayıf olarak değerlendirin

	Sayısal	Eşit Ağırlık	Sözel
(Diğer) ALES Puanı	74	76	

Bilgisayar Bilgisi

Program	Kullanma becerisi
Microsoft Office-Excel-Power Point	İyi
Prezi	İyi
SPSS	İyi

Yayınları/Tebligleri Sertifikaları/Ödülleri

Uluslararası Hakemli Dergilerde Yayınlanan Makaleler:

1. Şenyuva, E., & **Kocaağalar Akince, E.** (2020). Akran eğitimi hemşirelik eğitimini güçlendirmede etkili bir yöntem midir? *Journal of Human Sciences*, 17(1), 92-103.doi:10.14687/jhs.v17i1.5779.

Uluslararası Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitaplarında (Proceedings) Basılan Bildiriler:

1. **Kocaağalar Elif**, Yıldırım Dilek, Özer Zülfünaz, Pınar Bölüktaş Rukiye (2018). E-health Practices In Health Information Systems. 14th International Conference On Knowledge, Economy Management Proceedings (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No:4252796)
2. Pınar Bölüktaş Rukiye, Özer Zülfünaz, **Kocaağalar Elif**, Yıldırım Dilek (2018). Web Based Training Usability in Health. 14th International Conference On Knowledge, Economy Management Proceedings (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No:4252813)
3. Yıldırım Dilek, **Kocaağalar Elif**, Özer Zülfünaz, Pınar Bölüktaş Rukiye (2018). Innovation In Education: Simulation In Health Education. 14th International Conference On Knowledge, Economy Management Proceedings (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No:4252804)
4. Işık (Kısa)Burçin, **Kocaağalar Elif** (2016). Hemşirelik Eğitiminde Beceri Geliştirmede Kullanılan Yenilikçi Yöntemler: Simülasyon ve Standart Hasta Poster Bildirisi. 3.Uluslararası Doğu Akdeniz Hemşirelik Kongresi (Özet Bildiri/Poster) (Yayın No:4112268)

Ulusal Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitaplarında Basılan Bildiriler:

1. Özer Zülfünaz, Yıldırım Dilek, **Kocaağalar Elif**, Pınar Bölüktaş Rukiye (2018). Palyatif Bakım Hastalarında Hemşirelerin Manevi Bakım Uygulamaları. Sağlık Hizmetlerinde Manevi Bakım Sempozyumu (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No:4224421)
2. Bolat Cangül, Özer Zülfünaz, **Kocaağalar Elif** (2018). Gelecekte Hemşirelik Eğitiminde Öngörüler. 17. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi (Özet Bildiri/Poster) (Yayın No:4215538)

Sertifika

1. “**Uluslararası Palyatif Bakım ve Hospis Kongresi**”, Radisson Blu Hotel, Şişli, 09.03.2018-11.03.2018 (Uluslararası)
2. “**14. Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi**”, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 20.04.2018-22.04.2018 (Uluslararası)
3. Hemşirelik Haftası Programı “**Sağlık, Bir İnsan Hakkıdır**”, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 08.05.2018 (Ulusal)
4. “**Hemşirelikte Profesyonelleşme Sempozyumu**”, Başkent Üniversitesi, 11.03.2017 (Ulusal)
5. “**Hemşirelikte Dijital Sağlık ve Yeni Nesil Eğitim**”, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 02.03.2017 (Ulusal)
6. “**3.Uluslararası Doğu Akdeniz Hemşirelik Kongresi**” Hilton Otel, Adana, 26-29 Mayıs 2016 (Uluslararası)

Kurs / Eğitim

1. “**Klinik Rehberlik Eğitici Eğitimi Kursu**” Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, 04 Eylül 2019, Ulusal.

2. **“Palyatif Bakım Kursu”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 26 Mart 2019 (Ulusal)
3. **“Akademik Danışmanlık ve Akreditasyon Eğitimi”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sürekli Eğitim Merkezi, 14.02.2019 (Ulusal)
4. **“Ölçme Değerlendirme Eğitimi”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sürekli Eğitim Merkezi, 13.02.2019 (Ulusal)
5. **“Yerel Yönetimlerde Gençlik Stratejisi Zirvesi”**, Anemon Otel, Malatya,21.09.2018-23.09.2018 (Youthpass, Ulusal-Eğitim)
6. **“Yerel Yönetimlerde Gençlik Stratejisi -2-”**, Radisson Blu Otel, Samsun, 10.08.2018-12.08.2018 (Youthpass, Ulusal-Eğitim)
7. **“Yerel Yönetimlerde Gençlik Stratejisi -1-”**, Point Otel, Ankara, 27.07.2018-29.07.2018 (Youthpass, Ulusal-Eğitim)
8. **“Akupresür”** (Temel Seviye), Acıbadem Üniversitesi, İstanbul, 12.05.2018-13.05.2018 (Ulusal-Kurs)
9. **“Palyatif Bakımda Temel Eğitim Kursu”**, Radisson Blu Hotel, Şişli, İstanbul, 11.03.2018-11.03.2018 (Uluslararası)
10. **“Hemşirelik Araştırma Kursu”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 23.02.2018- (Ulusal)
11. **“Teknoloji Transfer Ofisi Oryantasyon ve Bilgilendirme Eğitimi”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 19.10.2018 (Ulusal)
12. **“Lisansüstü Eğitime Hazırlık Kursu”**, İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yeni Profesörler Kurul Salonu, 01.03.2017 (Ulusal)
13. **“Bilişim Teknolojileri Eğitimi”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,21.10.2017-22.10.2017 (Ulusal)
14. **“KOSGEB Sertifikalı Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 16.09.2017-24.09.2017 (Ulusal)
15. **“Proje Yönetimi Eğitimi”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,26.01.2017 (Ulusal)
16. **“Introduction toSimMom (ADM) Course”** Gaziantep Üniversitesi, 26-27 Ocak 2016 (Ulusal)

Seminer/Çalıştay/Sempozyum

1. **“Hemşirelik Eğitiminin Geleceği Sempozyumu 2: Ölçme Değerlendirme, Program Değerlendirme, Sürekli İyileştirme”**, Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, 05-06 Eylül 2019, İzmir (Ulusal)
2. **“Herkes İçin Sağlıkta Hemşireler Öncü Bir Ses”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 07 Mayıs 2019 (Ulusal)
3. **“Sağlık, Bir İnsan Hakkıdır”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 08 Mayıs 2018 (Ulusal)
4. **“Hemşirelikte İnovasyonun Önemi ve Mucit Hemşireler”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Çalıştay, 24.04.2018 (Ulusal)
5. **“Kanseri Önlemede Güncel Yaklaşımlar ve Kendi Kendine Meme Muayenesi”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Çalıştay,03.04.2018 (Ulusal)
6. **“Kadının Adı Var”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Çalıştay, 12.03.2018 (Ulusal)
7. **“Şerif Mardin Çalıştayı”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 27.02.2018 (Ulusal)
8. **“Aşk ve Sağlık”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Çalıştay, 14.02.2018 (Ulusal)

9. **“Doğum Psikolojisi”**, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Seminer, 17.12.2018 (Ulusal)
10. **“Hemşirelikte Geleceğin Tasarımı Sempozyumu”**, Yeditepe Üniversitesi, 29.11.2018 (Ulusal)
11. **“Emzirme Haftası Sempozyumu”**, S.B.Ü. İstanbul Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 03.10.2018 (Ulusal)
12. **“Bilimsel Proje Hazırlama Çalıştayı”**, İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yeni Profesörler Kurul Salonu, 30.11.2017 (Ulusal)
13. **“Lisansüstü Eğitim Olanakları ve Burslar Çalıştayı”**, İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yeni Profesörler Kurul Salonu, 26.10.2017 (Ulusal)
14. **“Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Ulaşmada Öncü Olarak Hemşirenin Rolü”** İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 08 Mayıs 2017 (Ulusal)
15. **“15.Pediyatri Günleri”** Sabancı Kültür Merkezi, İzmir, 3-4 Nisan 2014 (Ulusal)
16. **“İzmir 7. İleri Yaş Sempozyumu-Palyatif Bakım”** Balçova Termal Otel, İzmir, 18-19 Mart 2014 (Ulusal)
17. **“1.Öhder Bireysel Gelişim Günleri”** İzmir Üniversitesi, İzmir, 13-14 Nisan 2013 (Ulusal)
18. **“Dokuz Eylül Geriatri Günleri”**, Dokuz Eylül Üniversitesi, 30 Eylül-01 Ekim 2013 (Ulusal)

Özel İlgi Alanları (Hobileri): Bisiklete binmek, yüzmek, kitap okumak, seyahat etmek, müzik dinlemek ve söylemek, tiyatro, sinema ve konsere gitmek, zumba dansı, makale yazmak, araştırma yapmak, projelere katılmak ve eğitim vermek.